

Əvəz Süleymanoğlu

Şöhrətim Bakım

Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı
Bakı – 2011

BBK 47.2.6.1.2.
S-97

Redaktoru
İslam Sadıq

- S-97 Əvəz Süleymanoğlu. Şöhrətim Bakım (şeirlər).**
Bakı, Azərnəşr, 2011, 188 səh.

Bu kitabda Əvəz Süleymanoglu'nun vətənə, torpağına məhəbbət ruhlu şeirləri toplanmışdır. Müəllif hara gedirse, harada olursa, Azərbaycanı düşünür, onun xoş gələcəyini arzulayır.

4702060102
M – 651(07)2011 qrifli nəşr

□ Ə.Süleymanoğlu, 2011

Azərbaycan Respublikasının DÖVLƏT HİMNI
Azərbaycan dövlətinin, onun müstəqilliyinin və milli
birliyinin müqəddəs rəmzidir. Azərbaycan Respublikasının 27 may 1992-ci il tarixli 142 nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni

Musiqisi: *Üzeyir Hacıbəylinin,*
Sözləri: *Əhməd Cavadindir.*

Azərbaycan! Azərbaycan!
Ey qəhrəman övladın şanlı Vətəni!
Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırlız!
Səndən ötrü qan tökməyə cümlə qadiriz!
Üçrəngli bayraqınlı məsud yaşa!

Minlərlə can qurban oldu!
Sinən hərbə meydan oldu!
Hüququndan keçən əsgər,
Hərə bir qəhrəman oldu!

Sən olasan gülüstan,
Sənə hər an can qurban!
Sənə min bir məhəbbət,
Sinəmdə tutmuş məkan!

Namusunu hifz etməyə,
Bayrağını yüksəltməyə,
Cümlə gənclər müştəqdir!
Şanlı Vətən! Şanlı Vətən!
Azərbaycan! Azərbaycan!

ÖLKƏM

Ölkəmin torpağı qızıldı, qaşdı.
Bütün ölkələrdən o uca başdı.
Hər bir millət ilə dostdu, qardaşdı.
Vari, sərvətilə təkdi dünyada,
Elə bil mayakdı, yanır dəryada.

Atama atadır, anama ana,
Şöhrətin yayıbdı bütün hər yana,
Ünü işiq saçır külli cahana.
Elində daima yansın çıraqı,
Bərq vursun havada üç rəng bayraqı.

Gözəl günlər gəldi dəyişdi dövran,
Xalqımız yaşayır azad, firavan.
Cənnətə çevrildi şəhər, kənd hər yan.
Millətimiz görür bu şən növraqı,
Bərq vurur havada üç rəng bayraqı.

Müstəqillik gözəl nemətdir bizə,
Ondan nur cilənir qəlblərimizə.
Xeyir-bərəkətdi hər birimizə.
Bütün el-obanın yanır çıraqı,
Bərq vurur havada üç rəng bayraqı.

Balalar dirçəlib rahat boy atsın,
Arzular yetişsin murada çatsın.
Sevinci, busati bir yerə qatsın,
Yayılsın hər yana səsi-sarağı,
Bərq vursun havada üç rəng bayraqı.

Yad ölkədə qərib olsam ağlaram,
Ləpələrdə tufan olub çağlaram.
Yağlıları gözlərindən daqlaram.
Harda olsam daim səni anaram,
Ölkəm! Sənə məşəl olub yanaram.

17.05.2010.

MƏNİM BAYRAĞIM

Məmməd Əmin kimi dahi bir insan,
Bu şərq aləmində quraraq plan,
Yaratdı müstəqil bir Azərbaycan!
Əhməd Cavad yazdı himnin sözlərin,
Açıdı millətimin bağlı gözlərin.

Üzeyir bəy isə öz bəstəsilə,
Şan-şöhrət gətirdi millətə, elə,
Nəhayət himnimiz yarandı belə.
Bu himn səs saldı bütün hər yana,
Sədasi yayıldı külli cahana.

Müstəqillik verdi bizə hürriyyət,
Xalqına gətirdi hörmət, ləyaqət,
Bu oldu millətə bir rəmzi-qeyrət.
Daim bərəq vuracaq mənim bayrağım,
Gələcək hər yandan səsim, sorağım.

"Qalxan üç rəng bayraq bir daha enməz",
Xalqımız yolundan heç zaman dönməz,
Şükür, sərvətimiz sonsuz-tükənməz.
Qoy azad yaşasın məmləkət hər an,
Çiçəklənsin bizim bu Azərbaycan!

İndi bayrağımız zirvədə durur,
Səmada bərq vurub buludu yarır.
Üç rəng bayraqımdan duyulur qürur.
Sənsən tanıtdıran bizi dünyada,
Şükür ki, arzular getmədi bada.

Hər səhər qarşında mən baş əyirəm,
Baş əyib ürəkdən alqış deyirəm.
Olur ki, arada qəm də yeyirəm.
Arzumdur həyatda təki sən yaşa,
Müstəqil ölkəmlə daima qoşa.

Qürurum, həyatım, qanımsan mənim.
Sevən ürəyimsən, canımsan mənim.
Günəşim, ulduzum, danımsan mənim.
Bayraqlar gözəli sən bir mayaksan,
Xalqına, elinə sıpər, dayaksan!

Müstəqil ölkəmin bol-bol sərvəti,
Xalqa qazandırır hörmət-izzəti,
Elin tükənməyən bu bol neməti.
Yaşadır millətin daim firavan,
Var olsun bunları yaradan, quran!

Bütün bayraqlardan yüksəkdəsən sən.
Zirvən heç görməsin nə duman, nə çən.
Bayraqlar gözəli sənə min əhsən.
Ölkəni tanıtdın sən bu dünyada,
Xalqın zəhməti də getmədi bada.

17.05.2010.

BOL BƏHRƏLİ AZƏRBAYCAN

Şan-şöhrətin qoy yayılsın, dünyaya, kürreyi-ərzə,
Qazandığın uğurlarla bütün cahan gəlsin lərzə.

Tikdirdiyin binaların, yayır hər yana sorağın,
Şehirindən məst olacaq, səni görən qonaqların.

Üç rəngli bayrağın sənin, zirvələrdə bərq vuracaq,
Qazanılan uğurlarla, hamidan yüksək duracaq.

Qoy var olsun quran əllər, düşmənlərin düşsün pərən,
İlham alsın uğurundan sənin rövnağını görən!

Müstəqilsən, şöhrətlisən bol bəhrəli Azərbaycan!
Sən bir odlar ölkəsitək görənlərin olur heyran.

22 fevral 2010.

CƏNNƏTƏ ÇEVRİLSİN QOY AZƏRBAYCAN

Yanlar¹ Qarabağda yeyib kef çəkir,
Torpağı şumlayıb taxılın əkir,
Binaları söküb yenisin tikir.
Atlanın, igidlər torpağı alın,
Yağlılar içində vəlvələ salın!

Xan qızı Natəvan ordan hayqırır,
Hay-haray salaraq bizi çağırır,
Vaqifin, Zakirin ruhu bağırır.
İgidlər, atlanın hücumu keçin,
Düşməni məhv edib qanını için!

¹ Yanlar – ermənilər

Siz ey türk xalqları gəlin, birləşin!
Birgə dilləşərək, birgə əlləşin.
Bir kökdən olanlar, siz köməkləşin.
Qoy düşmən hiss etsin birliyi sizdə,
Comərdlik görünsün əməlinizdə.

Atalar demişlər torpaq pay olmaz,
Qıisas qiyamətə heç zaman qalmaz.
Bunları qanmayır, düşmən yaramaz.
Ər igidlər verin yağının payın,
Qoy ərşə ucalsın naləsi hayın².

Əvəzin arzusu çin olsun gərək,
Namərdlərin gözün tutsun duz, çörək.
Tanrıdan arzumdur biz bunu görək.
Yaşıl don geyinsin dağ, dərə hər yan,
Cənnətə çevrilisin qoy Azərbaycan!

ŞÖHRƏTİM BAKIM

Səndən nur alıram, qidalanıram,
Sənin rövnəğindən ilham alıram,
Hər yerdə qayğına sənin qalıram.
Şərəfim, şöhrətim, sərvətim Bakım,
Qolumun qüvvəti, qüdrətim Bakım!

Sənilə fəxr edir oğulun, qızın,
Cənnət qucağıdır baharın, yazın,
Dillərdə əzbərdir söhbətin, sözün.
Qoy düşsün dillərə şöhrətin Bakım,
Qoluma güc verən qüvvətim Bakım!

² Hayın – erməninin

Neftin səs salıbdır külli cahana.
Şöhrətin yayılıb bütün hər yana.
Vətənə paytaxtsan, xalqına ana.
Hər yerdə dilimdə söhbətim Bakım,
Şərəfim, şöhrətim, qüdrətim Bakım!

Qız qalan mayakdır, mayakdır sana.
O dəli Xəzərin dayaqdır sana.
Eşq olsun qoy səni tikib-qurana.
Qolumun qüvvəti, cürətim Bakım,
Şərəfim, şöhrətim, qüdrətim Bakım!

Kopenhagen, 02.03.04.

XƏZƏR

Dərdlərə dərmansan, şəfasan Xəzər!
Adınla, sanınlə qazandın hörmət.
Həm zəngin, qiymətli sərvətlərinlə,
Xalqına, elinə etdin mərhəmət.

Təkində neft-qazın sənin şöhrətin,
Nərə balıqların gücün, qüdrətin.
Yayaraq dünyaya səsin, sorağın,
Artır hər bir yanda bil, şərafətin.

Şahdəniz yatağı püsgürür qazın,
Qaldırır göylərə ölkə nüfuzun.
Əzmlə çalışan övladlarınla,
Yetrilir həyata sənin də arzun.

Uğrunu eşidən qoy hamı bilsin.
Yağılar məhv olub, dostların gülsün.
Cənnətə çevrilən sahillərini,
Görən yaxınların təbrikə gəlsin.

Əvəz, gəl fəxr eylə Xəzərinlə sən,
Haqqında bilənlər söyləsin əhsən!
Bu gözəlliklərin seyriçiləri,
Görərək zövq alib varlansın mənən.

*Bakı, Bilgəh kardiologiya sanatoriyası.
Avqust, 2009.*

DAĞLAR

Tanrının hökmülə yarandınız siz,
Xilqətə can verir təbiətiniz.
Bəllidir aləmə mətanətiniz.
Qədirli, qiymətli, şəfali dağlar,
Xalqına, elinə vəfali dağlar.

Yay günü çoxalır qonaqlarınız,
Yayıılır aləmə səs-sorağınız,
Zirvədə bərq vurur bayraqlarınız.
Gəlindən bəzəkli, həyalı dağlar,
Xalqına, elinə, vəfali dağlar.

Zirvənidən axan o gur bulaqlar,
İnsana ruh verən billur qaynaqlar,
İlan tək şütüyən, axan o çaylar,
İnsanın damarda artırır qanın,
Havanız çağ edir hər kəsin canın.

Aşıq Şəmşir sizdən alardı ilham,
Edərdi sizlərə daim ehtiram.
Şeirlər söylərdi o, aram-aram.
Başları qovğalı, bələli dağlar,
Xalqına, elinə vəfali dağlar.

Zirvənizdə qardan örpəyiniz var,
Sizinlə fəxr edir bu bizim diyar.
Şənlik toy-büsətən odlanır əgyar.
Nənəli, analı, laylalı dağlar,
Xalqına, elinə vəfali dağlar.

18.07.2010.

ŞUŞA

Ayrı düşdük səndən Şuşa!
Dağlarında dik, baş-başa.
Gözəllərin bir tamaşa.
Neçin düşdük ayrı səndən,
Baxırıq biz indi gendən?

Satqınların satdı bizi,
Düşmən bilib atdı bizi.
Tərəzidir elin gözü.
Tarix deyər bir gün sözün,
Millət oyar onun gözün.

Çox narahat "yatır" Pənah,
Gecə-gündüz o, çəkir ah.
İnsanlarda çoxmuş tamah!

Tanrım, doydur sən "acları",
Qoy olmasın tamahları.

Bakı, 10.06.09.

MASALLIM

Cənub günəşinin şəfəq zərində,
Süslənib, geyinir bahar Masallım.
Xəyal naxışlanır gecələrində,
Hər yanı al-əlvən diyar masallım,
Sən əziz anamsan, meyar Masallım!

Xəzərdə sonası yaşıl cığalı,
Narıncda, turuncda şəfəq sığalı.
Zümrüd meşəlidi yamacı, yalı.
Yorğun ümidiłrə dağ ol, Masallım,
Yaşa od-ocağım, sağ ol, Masallım!

Uca qayalardan hellənir Viləş¹,
Axıb çöllər boyu güllənir Viləş.
Tez-tez xatirəmlə dillənir Viləş.
Arzular bəzəyən bağ ol, Masallım,
Yaşa ilk beiyim, sağ ol, Masallım!

Sərin meşələrin sehirli aləm,
Loğman İsti suyun canlara məlhəm.
Bulaqlar başında nə qüssə, nə qəm?!
Ruha duyğu-duyğu dağıl, Masallım,
Belə ki, gözəlsən sağ ol, Masallım!

¹ Viləş – çay adıdır

Necə yoğurubsa Günsənin nuru,
Oğul-qızın olub bulaqdan duru.
Sənin yollarına arzu, uğuru,
Səpir Əvəz kimi oğul Masallım,
Yaşa, ilk beşiyim, sağ ol, Masallım!

Qoynunda gəlmışəm bu dünyaya mən,
Amandı, heç zaman kədər görmə sən,
Səmanı tutmasın heç vaxt duman, çən.
Zövq verir xalqına yazın, baharın,
Bəzək-düzəyindir halay qızların.

*Kopenhagen,
28.06.2003.*

ŞUŞAM

Yenidən seyrinə gəlmək istərəm,
Dərdini-sərini bilmək istərəm,
Qəlbindən nisgili silmək istərəm.
Pənah xan şöhrətli qocaman Şuşam,
Musiqi beşiyi, tar-kaman Şuşam.

Naməndlər əliylə satdılar səni.
Düşmən torpağına qatdılar səni,
İşıqdan zülmətə atdılar səni.
Etdilər halını pərişan Şuşam,
Musiqi beşiyi, tar-kaman Şuşam.

Sənsiz gülüşümüz derdə bələndi,
Qaynar gözümüzdən odlar ələndi,
Ruhlar da kükrəyib ərz silkələndi.

Necə buxovlandın pəhləvan Şuşam,
Musiqi beşiyi, tar-kaman Şuşam.

Yenə o yamacı, yalı görəcəm,
Qönçə güllərini öpüb dərəcəm,
İstəkli dostlara pay göndərəcəm.
Billəm niskillisən, nigaran Şuşam,
Musiqi beşiyi, tar-kaman Şuşam.

Gəlib çıxacağam Cıdır düzünə,
Enib düşəcəyəm ərlər izinə.
Xarı bülbülünün aqlar gözünə,
Verərəm ümidi dən ərmağan Şuşam,
Musiqi beşiyi, tar-kaman Şuşam.

Vaqiflər ilhamı İsa bulağın,
Çəkir həsrətini doston, qonağın,
Qəsibkar əlində dustaq torpağın.
Azad olacaqdır yenə dan, Şuşam,
Musiqi beşiyi, tar-kaman Şuşam.

Baxma taleyinə kəm baxır cahan,
Səni sindirməsin nə qəm, nə hicran,
Keçəcək bu həsrət, gələcək zaman—
Yerdə qalmayacaq nahaq qan, Şuşam,
Musiqi beşiyi, tar-kaman Şuşam.

Əvəzəm, hicrinə dözə bilmirəm,
Toyda, şənliliklərdə sözə bilmirəm,
Bir yerdə ürəklə, qəlblə gülmürəm.
Bizə şəfa idin, ey logman Şuşam,
Musiqi beşiyi, tar-kaman Şuşam.

28.08.08.

ZİYA

*Xalqının ziyası, hörmətli tarixçi,
akademik Ziya Bünyadovun
faciəli ölümünə ithaf edirəm.*

Pəhləvan cüssəli, qolu qüvvəli,
İlqarı düz idi, sözü məzəli.
O şöhrəti idi Azərbaycanın,
Şərəfi-şaniydi elin-obanın.
Azəri tarixin yazaraq Ziya,
Yazdırıldı adını günəşə, aya.
Sağlığında heykəl qoydu özünə,
Qurani-kərimi çevirib qəlbən,
İşiq-nur bəxş etdi o, el gözünə.
Ziya bir dağ idi özünə məxsus,
Yazardı sözlərin səlis, qüsursuz.
Qənim kəsilmüşdi o, düşmanlara,
İmkan verməyirdi sari, yanlara.
Verirdi cavabın daim onların,
Üzünə deyərdi hər nöqsanların.
Elm aləmində o olmuşdu məsd,
Vətən xainləri ona etdi qəsd.
Axşam öz işindən qayıdan zaman,
Qapıda kəsdilər qarşısın haman.
Ağzından vurdular onu alçaqlar,
Sevindi satqınlar, müti yaltaqlar.
Susduruldu böyük, o dahi insan,
Tapılmadı onun halına yanan.
Ziyaya edilən xəyanət, bu qəsd,
Bütün bir milləti eylədi "şikəsd".
Tanrıdan onlara gələcək qəza,
Sonra veriləcək mütləqa cəza.

Ziya ölməmişdir, o, uca dağdır,
Vətən torpağında çiçəkli bağdır.
Xalqı onu daim yada salacaq,
Qələblərə həkk olub orda qalacaq.

Bakı, 08.06.09.

XATİRƏYƏ ÇEVRİLƏN ƏFSANƏVİ QƏHRƏMAN

(Mübariz İbrahimov)

Azərbaycan xalqının qəhrəmanlıq salnaməsinə daxil olan yüzlərlə şəxsiyyətlərdən – Həzi Aslanovu, Mehdi Hüseynzadəni, Ziya Bünyadovu, Təbriz Xəlil-Rza oğlunu, Cingiz Mustafayevi, Əlif Hacıyevi, Salatın Əskərovani və s. misal göstərmək olar. Onların sırasına daha bir qəhrəman daxil oldu. O, Mübariz Ağakərim oğlu İbrahimovdur.

Mübariz uzun illər türk dünyasına qənim kəsilmiş mənfur qonşumuz ermənilərlə savaşda böyük cəsurluq, mərdlik göstərərək şəhid oldu. Əfsanəyə çevrilən bu qəhrəman indi xalqın dilində əzbər olub. Mübarizin qəhrəmanlığı görün erməniləri nə qədər qorxuya salıbsa, hətta meyidinin qollarını qandallı şəkildə internet vasitəsilə bütün dünyaya göstərirlər. Sonra da deyirlər ki, meyid bizdə yoxdur. Çox qəribə məntiqdir.

Mübariz 2005-ci ildə Biləsuvar rayonunun Əlibabad kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra hərbi xidmətə çağrılır. O, 2 illik hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra öz doğma kəndinə qayıdır. Bir müddət mülki işdə

çalışdıqdan sonra 2009-cu ilin avqustunda könüllü olaraq hərbi hissəyə gedir və gizir kimi işə başlayır. 2010-cu il iyunun 18-dən 19-na keçən gecə Tərtər rayonunun Çaylı kəndi istiqamətində Ermənistən silahlı qüvvələrinin hücumunu dəf edərkən düşməni ağır itkilərə məruz qoyaraq qəhrəmancasına həlak olur. Elə həmin ilin iyul ayının 22-də şəhid gizir Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülür.

ÖLMƏZLİK QAZANAN İNSAN

Bir igid peyda oldu, bizim Biləsuvarda,
Əfsanəyə çavrilib adı qaldı şüarda.
O igid doğulmuşdur, comərd, pak bir anadan,
Qəhrəman oğul kimi erkən köçdü dünyadan.
Mübariz mətin idi, əzəli də qəhrəman,
Yağıya qənim oldu, o ər oğul çox yaman.
Mübariz gecə vaxtı düşmənin həmləsini,
Bislərə qurulan o, onların tələsini,
Görərək əsəbləşib onlara doğru getdi.
Nə etmək istəyini lazımlıca da etdi.
Yağılar arasına o salaraq vəlvələ,
Onları çəşbaş salıb, ilişdirdi cələyə.
Qorxuya düşüb onlar itirdilər özünü,
Macal tapa bilməyib demədilər sözünü.
Məhv edərək onları atdı leş-leş üstə,
Gəbərdilib öldülər, onlar quş tək qəfəsdə.
Onun bu igidliyi ürəklərdə qalacaq,
Ölkədə həmişəlik məşəl olub yanacaq.
Namərd güləsi ilə o köçdü bu dünyadan,
Onu yaşadacaqdır günəşli Azərbaycan!

Yağıların əlindən o çox dolmuşdu cana,
Onları məhv etməkçin yerikləyirdi qana.
O həkk olub qəlblərə əbədiyyətə döndü,
Mübarizin həyatı şam tək yanaraq söndü.
Düşmənlər bu ölümündən sevinməsin, gülməsin,
Ölübsə də Mübariz onu ölmüş bilməsin.
Min-min igidlər bitər, onun ölmüş qanından,
Qisasını alarlar düşmənlərin canından.
Mübariz ölməmişdir, qəlblərdə kök salacaq,
Daim yanın mayak tək bizlə birgə qalacaq.
Bütün türk gənclərinə o, bir örnək olacaq!

20 avqust 2010

BİZİM SALATİN

*Azərbaycan Respublikasının Milli
Qəhrəmanı, tanınmış jurnalist
Salatin Əskərovانın əziz xatirəsinə*

Qoçaq bir qız idi bizim Salatın,
Çapardı hər yana o "köhlən atın".
Heç qorxu yox idi onun gözündə,
Dərin mənavardı hər an üzündə.
Qaynar nöqtələrdə görərdik onu,
Yazardı ürəkdən qəlbə duyanı.
O əsgərlər ilə görüşən zaman,
Deyərdi, düşmənə verməyin aman!
Düşməndə torpaqlar qalmasın gərək,
Çalışıb biz onu tez azad edək!
Şuşanı, Laçını azad etməsək,

Tutar gözümüzü, bizim duz, çörək.
Onlarla görüşə tez-tez gedərdi,
Onlara daima öyünd verərdi.
O vətən qızında qeyrət var idi,
Bütün əskərlərə əziz yar idi.
Bir gün o, Laçından qayıdan zaman,
Düşmən güllesinə tuş oldu haman.
Şəhidtək gedərək Vətən yolunda,
Ad qoydu tarixdə, bizim zamanda.
Qəhrəmancasına həyatdan getdi,
Lakin, xalqı üçün çox işlər etdi.
Qədirbilən xalqın o, igid qızı,
Yazardı döyüşdən olanı, düzü.
Mən onu tevedə hər görən zaman,
Qəlbim sevinc ilə dolurdu hər an.
Deyirdim belə bir qızı olanın,
Nəhəng ölkəsidir külli cahanın.
Bata bilməz bizə hər cirtdan dövlət,
Götürməz heç kəsdən möhnət və minnət.
Şəhidlər ölməyib qəlblərdə qalır,
Qəlblərdə daima izini salır.
Düşərək tarixə bizim qəhrəman,
Fəxr etsin onunla qoy Azərbaycan!

Kopenhagen, 21.03.04

ƏSGƏR

Torpaq qalıb əsir yadda,
Düşmən gəzir orda atda,
O kef çəkir hər saatda.

Yağılara vermə aman,
 Əsgər, sənə qalıb güman!
 Ağdam, Şuşa gedib əldən,
 Cah-calal da gedib eldən,
 Millət düşüb tamam dildən.
 Yağılara vermə aman!
 Əsgər, sənə qalıb güman!
 Xalq güvənir cürətinə,
 Əsil kişi qeyrətinə,
 İldırımtək sürətinə.
 Düşmənlərə vermə aman,
 Əsgər, sənə qalıb güman!
 Özün igid, cəsur ərsən,
 Dəvə kimi qızan nərsən,
 Düşmənləri gəl sal pərən
 Yağıları əzən, qıran
 Əsgər, sənə qalıb güman!

Kopenhagen, 07.07.03

SONAM

Həyat yoldaşımı ithaf edirəm.
1995-ci ildə Sonaxanım uşaqların işilə
əlaqədar olaraq üç ay Kopenhagendə
olarkən bu şeir qələmə alınıb.

Sənsiz danışmaram, sənsiz gülmərəm,
 Həyatımı sənsiz bilə bilmərəm,
 Yaddaşımdan səni silə bilmərəm.
 Canım, gözüm şirin sözüm, ay Sonam!
 Həsrətinə necə dözüm, ay Sonam?

Arzum budur tezlik ilə gələsən,
Dərdlərimi başa düşüb, biləsən.
Öz yarını çətin gündə sına sən.
Qurban olsun sənə özüm, ay Sonam!
Həsrətinə necə dögüm, ay Sonam?

Bil, geciksən məqam keçər, gec olar.
Zəhmətlərin hədər olar, heç olar.
Fələkdir gətirər işin kəc olar.
Həyatımda görən gözüm, ay sonam!
Həsrətinə necə dözüm, ay Sonam?

Həyatda sən, ilham verən gülümsən.
Ağzımdakı şirin sözlü dilimsən.
Ümidimsən, bahar güllü ilimsən.
Canım, gözüm, ləziz sözüm, ay Sonam!
Həsrətinə necə dözüm, ay Sonam?

Əvəzəm, günlərim olubdur qara.
Elə bil işlərim düşübdür dara.
Bilmirəm indi bəs mən gedim hara?
İşlərimi necə çözüm, ay Sonam?
Həsrətinə necə dözüm, ay Sonam?

* * *

SƏNİ SEVGİLİM

Qayaları Fərhad olub açaram,
Ənginlikdə qartal olub uçaram,
Ceyranımsan, bircə sənə düçaram.
Axtarıb taparam, səni, sevgilim!

Eşqin ürəyimdə dərd, qubar eylər.
Həsrətin dünyani mənə dar eylər.
Yarına nə etsə yenə yar eylər.
Hər yandan soraram, səni sevgilim!

Ürəyimdən səni ata bilmərəm.
O boyda günaha bata bilmərəm.
Sənsiz şirin yuxu yata bilmərəm.
Axtarıb, araram, səni, sevgilim!

Dağları, daşları aşırıb, dəlləm.
Bir yelə dönərək yanına gəlləm.
Səni görmək ilə xoş ola billəm.
Tək səni anaram, səni, sevgilim!

Dağ selitək kükrəyərəm, daşaram.
Rüzgar olub dağ-dərəni aşaram.
Vulkan olub yer altından coşaram.
Bir səni qanaram, səni, sevgilim!

Sənsən Əvəzini belə ucaldan.
Nəinki incidib, onu qocaldan.
Tale çıxarmasın bizi bu haldan.
Göz üstə saxlaram, səni, sevgilim!

Bakı, 2006

SANARAM SƏNİ

"Eşqdir mehrabı uca göylərin,
Eşqsiz ey dünya nədir dəyərin?"
Eşqdir insanı insan eyləyən,
Aşıqi məşuqə heyran eyləyən.
Eşqdir, məhəbbətdir həyat cövhəri,
Sevdirir aşiqə incə dilbəri.
Eşqdir, məhəbbətdir bizə zövq verən,
Həyatda aşiqə uca, fövq verən.
Eşqsiz bir könül şad ola bilməz,
Sevən sevilənə yad ola bilməz.
Eşqdir həyatın əsil mənası,
Eşqi olmayanın tutmaz sevdası.
Eşqə dönük olan yabançı bitgi,
Ölsə təsir etməz elə, o, itgi.
Eşqini uca tut sevə biləsən,
Sevilə biləsən, sevib güləsən.
Sevən ürəklərdə işıq, nur olur.
Sevgisiz ürəksə eşqə kor olur.
Mərhəmətli kəsdə paxilliq olmaz,
İnsan paxilliqla kamala dolmaz.
Zənn et ki, paxılın içində qurd var.
Onu daxilindən didib, parçalar.
Eşqdir insanı düz yola çəkən,
Çalış ki, düz yolun yolcusu ol sən.
Eşq olub Fərhada dağı yardımır,
Eşqin abidəsin sütunla quran.
Eşqdir həyatı nura qərq edən,
Nə qədər bədbəxtdir eşqin kəm gedən.
Zərdən qiymətlidir eşqin əzabı,
Ona aşiq gərək gətirə tabı.
Çox şahlar cahanda yiğdi qənimət,

Onun əzabilə çəkdilər zillət.
İsgəndər dünyadan köç edən zaman,
Bir ovuc torpaqla göz yumdu, haman.
Qənimətdən ona olmadı dərman.
Tanrıdan verildi qətlinə fərman.
Ey Əvəz, sən çalış sev insanları.
Arzu et xoş olsun güzəranları.
Bu arzunla xalqın anacaq səni,
Ölməz loğmanlartək sanacaq səni.

05.04.2000.

LƏNKƏRAN

Şanlı-şöhrətlidir bizim Lənkəran.
Əməkçi xalqıdır qurub-yaradan.
Arzumuz budur ki, burda insanlar,
Daima yaşasın qardaş, mehriban.

Bakıdır ölkənin başının tacı,
Odur kənd-şəhərə edən əlacı.
Tanrıdan istərəm bu xalq heç zaman,
Daha heç görməsin bir ehtiyacı.

Ərənlər veribdir Lənkəran bize,
Yağı buraxmazlar sərhədimizə.
O təmiz məramlı əməllərilə,
Tanrıdan nur alır gözlərimizə.

Çayı, tərəvəzi şöhrətdi ona,
Yayır şöhrətini bütün hər yana.

Zəhmətkeş, qayğıkeş insanlarılı,
Bəllidi qüdrəti onun cahana.

Lənkəran şəhrində oxuyan zaman,
Orda qayğı gördüm mən insanlardan.
Belə insanlara təşəkkür üçün.
İstərdim yaşasın onlar firavan.

Kopenhagen, 25.06.03.

BABƏK

Babəkdin düşmənə vermədin aman,
Azadlıq carçısı igid qəhrəman.

Xalqının yolunda canından keçdin,
Düşməni qılıncla doğrayıb biçdin,
Yağını məhv edib qanını içdin.
Babəkdin düşmənə vermədin aman,
Azadlıq carçısı igid qəhrəman!

Bir dəm dağlar olmuş məskənin, yurdun.
Dağlar zirvəsində qalalar qurdun.
Yadları məhv edib, bağrını yardımın.
Düşmənin qəddini eylədin kaman,
Babəksən xalqına igid qəhrəman!

Cəhalət içində xalqın ağlayır,
Bəzz qalası sənsiz qalıb sızlayır,
Analar, bacılar qara bağlayır.
Babəkdin düşməndə qoymazdın güman,
Azadlıq carçısı, igid qəhrəman!

Millət başsız qalıb ərən gözləyir,
Haqqında dastanlar, sözlər söyləyir,
Nakəslər xalqını daim izləyir.
Ərəndən gözləyir millətin aman,
Azadlıq carçası, igid qəhrəman!

Yabançı əlində qalıb çöllərin,
Solub meşələrin, solub güllərin,
Örnəkdir gənclərə bil, əməllərin.
Ruhundan gözləyir millətin aman,
Azadlıq carçası, igid qəhrəman!

Xalq öz hüququnu tələb eyləyir,
Arzu, istəyini artıq, söyləyir.
Bu fikri həvəslə hamı dinləyir.
Məmləkət davası gedir hər zaman,
Azadlıq carçası, igid qəhrəman!

Yeni sələflərin gəlirlər haya,
Çoxalıb artaraq gəlməyir saya,
Dirçəliş gələcək elə, obaya.
Ruhun şad olacaq, ey ulu Xaqan!
Azadlıq carçası, igid qəhrəman!

O vaxt uzaq deyil düşmənlər çəşar,
Millətin hayqırıb dəniztək coşar,
Qisasın alaraq, müstəqil yaşar.
Xalqın azad olub, dolanar haman,
Azadlıq carçası, igid qəhrəman!
Babəksən xalqına şəhid qəhrəman!

12.10.2001.

AZAD SORAĞI

Arzumdur bir daha olmasın dava,
Çıxsın günəşimiz, parlasın hava,
Görənlər söyəsin əhsən, mərhəba!
Çəkilsin torpaqdan, məhv olsun yağı,
Gəlsin Qarabağın azad sorağı.

Qaçqınlar yerinə, yurduna getsin,
Torpağın becərib, evini tiksin.
Hər kəs əməyinin bəhərin yesin.
Qoy xilas edilsin Nəbi oylağı,
Gəlsin Qarabağın azad sorağı.

Ölkəmiz görməsin daha bir savaş.
Olmasın cahanda bir dava, dalaş.
Xalqlar bir-birilə kaş ola qardaş.
Millətlər becərsin bağçanı, bağlı,
Gəlsin Qarabatın azad sorağı.

İstərəm yenə də Şuşamı görəm.
Rəngarəng əkilən güllərin dərəm.
Bir daha görməyim nə ah, nə ələm.
Gəzərək seyr edim gözəl yaylağı,
Gəlsin Qarabağın azad sorağı.

Əvəzəm, fikrimdə yanılmaram mən.
Çəkilsin havadan qara bulud, çən.
Qaçqınlar həyatın qursun yenidən.
Bərq vursun havada ölkə bayrağı,
Gəlsin Qarabağın azad sorağı.

21.02.02

KOPENHAŞ¹

Bürünübdür çiçək, gülə hər yanın.
Şən-busatlı keçir sənin hər annin.
Görünmür heç zaman bircə ziyanın.
Göllərində üzür sona yaşılbəş,
Əhsən calalına, əhsən Kopenhaş!

Kəndin, şəhərin də eynidir sənin,
Bəllidir aləmə dumanın, çənin,
Heyrandır hüsnünə səni görənin.
Geyinmişdir kənd, şəhərin zər-quması,
Əhsən calalına, əhsən Kopenhaş!

Hər yanın meşədir, tər-təmiz havan,
Şüşəyə bənzəyir küçən, xiyaban,
Sədanı eşitsin qoy bütün cahan.
Özünü hamıya edənsən yoldaş,
Əhsən calalına, əhsən Kopenhaş!

Fantastik ölkəyə sən paytaxt oldun,
Savaş illərində saralıb, soldun,
Çətin anda gözü yaş ilə doldun.
Yenə şəhərlərdən oldun məğrur, baş,
Əhsən calalına, əhsən Kopenhaş!

Gülürsən hər gələn qonaq üzünə,
Sözünü deyirsən doğru, düzünə.
Qulaq asib sən onların sözünə,
Edirsən onlara özünü sirdaş,
Əhsən calalına, əhsən Kopenhaş!

¹ Kopenhaş – Kopenhagen

Meşəni bürüyüb ahu və ceyran,
Əvəzəm, hüsünə olmuşam heyran,
Tanrıdan istərəm yaşa firavan.
Hər kəs olmaq istər səninlə qardaş,
Əhsən calalına, əhsən Kopenhaş!

Kopenhagen, 28.06.03

GƏRƏK MAYƏSİ

İnsan insan ilə dil tapsın gərək.
Onda halal olar kəsdiyi çörək.
Zövq verər həmişə daddığı xörək.
Budur insanlığın əsil qayəsi,
Yoğrulsa qeyrətdən əgər mayəsi.

Lazımdır mehriban yaşasın insan.
Qəlbi təmiz olsun onun hər zaman.
Can sözü eşitsin hamıdan hər an.
Qeyrətdən yoğrula gərək mayəsi,
Söhbətləri ola "quran ayəsi".

Tək əldən heç zaman bilin, səs çıxmaz.
Susuz ağaclarlsa qalxıb ucalmaz.
Biqeyrət, düşməndən öcünü almaz.
İntiqam olmalı onun qayəsi,
Qeyrətdən yoğrulsa əgər mayəsi.

Kopenhagen, 10.12.03

YADİGAR QALSIN

Sevgilim, bilirom sevirsən məni,
Edirsən mənimcün qəlbdən gələni.
Uşaqtək sən məni əzizləyirsən,
Bəzən saatlarla lap gözləyirsən.
Xəzan yarpağıtək saralıb, solsam,
İşdi səndən qabaq mən olmuş olsam,
Qəbrimin üstünə tez-tez gələrsən,
Əlində tər dəstə gül gətirərsən.
Bil ki, mənim ruhum onda şad olar,
Ruhum şadlanaraq sevinclə dolar.
Sənin davranışın nümunə olsun,
Bu sözlər Əvəzdə yadigar qalsın.

Kopenhagen, 01.12.03

KƏSƏRLƏR QURBAN

Vətən müqəddəsdir, anadır bizə,
Onunla nur gəlir gözlərimizə.
Ondan qüvvət gəlir cisimə, cana,
Onun da borcudur balaya yana.
Əgər ki, işləyən dolana bilmir,
Əmək haqqı ilə sevinib gülmür,
Bəs bu vətən xalqa necə anadır?
İnsanları ona necə baladır?..
Balalar qul kimi düşüb çöllərə,
Yayılıb sorağı bütün ellərə.
Alçalmaq, səfalət bir yana qalsın,
İşləyən də bilmir necə dolansın!?
Belə haqsızlığın sonu görünmür,

Gələn günlər necə olar, bilinmir.
Qorunmur hüququ bu insanların,
Haqqı tapdalanır gözəl canların.
Tanrıdan umuruq köməyi ancaq,
Ölkə bayrağını zirvəyə sancaq.
İnsanlar belədə yaşar fıravan,
Tanrıının yolunda kəsərlər qurban.

*Kopenhagen, Bülowströd meşəsi
12.04.03.*

VƏTƏN HƏSRƏTİLƏ

Qürbətdə yaşayan bir insanın dilindən

Qəriblikdə qan-yaş töküb ağlaram,
Xiffətimdən başa qara bağlaram.
Dəniz olub, ləpə kimi çağlaram.
Vətənə yetişib güllər əkərəm,
Onun zəhmətin də özüm çəkərəm.

Didərgin saldılar Vətəndən bizi,
Qəlblərdə qoydular diləklərmizi,
Qoydular yollarda gözlərimizi.
Əkilən güllərin suyun tökərəm,
Onun zəhmətin də özüm çəkərəm.

Vətən ulumuzun məskəni olub,
İndi yoldan ötən Vətənə dolub.
Əkilən gülləri saralıb, solub.
Vətənə yetişib qurub, tikərəm,
Onun zəhmətin də özüm çəkərəm.

10.09.03. Kopenhagen

ÖC AL

Ey insan, pulları yiğmaq ilə sən,
Nəyə nail olmaq de, istəyirsən?
Pulları xərc eylə öz millətinə,
Nail ol, gələcək öz hörmətinə.
Çalış abad eylə doğma ölkəni,
Artır alimini, artır biləni.
Belə etsən əgər car olar adın,
Yetər arzuların, yetər muradın,
Onda sən bilərsən zəhmətin dadın.
– Qocanın hörmətin saxla ölkədə,
İnkişaf yoluna çıxdın bəlkə də.
Kim hörmət edərsə qocaya əgər,
Onun insanlığı xəznəyə dəyər.
Bil ki, sən özün də qocalacaqsan,
Hökumətdən də bil, xərc alacaqsan.
Hər kəsə o nəsib olmayırlar, inan!
Yaddan çıxmasın bu, gərək heç zaman.
Qocalıq şərəfdir, əsil insana,
İnsan lazımdır ki, onu düz qana.
Əvəz, sən də çalış şərəflə qocal,
Bu fani dünyadan, səy edib, öc al!

Kopenhagen, 14.12.03

YADDAŞA SALAR

Hər kimin varıdı vəfali yarı,
Ona gərək deyil dünyanın vari.
Çünki var-dövlət də qalır dünyada,
Təki tər-təmiz ad getməsin bada.
Bil, təmiz insanlar yaddaşda qalar,
Millət də beləsin yaddaşa salar.
Təmiz insanlardı xalqlara fayda,
Bilin Tanrıdandır belə bir qayda.

AĞRIYIR CANIN

Nəfsinə aldanma, gəl rahat yaşa,
Sevgili yarınla ömrü vur başa.
Tənha yaşasan gər qaralar qanın,
Azara düşərək ağriyar canın.

LƏYAQƏTİMİ

Azad ölkəmizdə bir Vətəndaşam.
Düzlüyü, zəhmətə haqqı yoldaşam.
Pak insanlar üçün xidmətdə başam.
Aldım arıflərdən öz qiymətimi,
Bilənlər bilirlər ləyaqətimi.

İllər ötdü xalqa təbiblik etdim.
Möhtacın üstünə amana getdim.
Əlimdən gələni xalqıma etdim.
Qazandım hər yerdə öz hörmətimi,
Bilənlər bilirlər ləyaqətimi.

Nakəsin sözünü qəbul etmədim.
Əyrilər getdiyi yolla getmədim.
Satqın harayına heç vaxt yetmədim.
Bildirdim onlara öz cürətimi,
Bilənlər bilirlər ləyaqətimi.

Əvəz, sənətinlə fəxr etməlisən!
Loğmanlar yolilə düz getməlisən.
Vicdanın dediyin car etməlisən.
Xəstələr etdilər söz söhbətimi,
Bilənlər bildilər ləyaqətimi.

Baki, 1999

OĞLUMA NƏSİHƏT

Hər sirrin açarı ağıl-kamaldır,
İnsanı ucaldan xeyir amaldır.
Ey oğul! Qulaq as, ata sözünə,
Danışanda fikir ver bir özünə.
Ağızdan bişməmiş sözü çıxarsan,
Sonra başa düşüb məyus olarsan.
Paxılın şərindən uzaq ol, uzaq.
Bil ki, uyuşmazdır haqq ilə nahaqq.
Sən onun toruna gər düşmüş olsan,
Məhv olub gedərsən elə həmin an.
Kamil adamlarla otur, dur ki, sən
Ağıla, kamala dola biləsən.
Çalış ki, həyatda yaxşılıq eylə,
Məclisdə ağılla sözünə söylə.
Acizi əzməyi hünər sayma sən,
Zalımlıq gəlməsin qadir əlindən.
Nə qədər qüvvətli olsa da insan,
Güclü ola bilməz boran, tufandan.
Tanrıdır yaradan boran, tufanı,
Çünkü quran odur bütün dünyani.
Hər deyilən sözə gəl aldanma sən.
İçgiyə, siqara gəl qurşanma sən.
Bunlardır insanı məhvə aparan,
Evlərin dağıdıb, qəlblərin qıran.
Çalış ki, qəlbini girməsin şeytan,
Qəlbini girərsə onundu meydan.
Şeytan Adəmi də dillə aldatdı,
Cənnətdən çıxarıb dışarı atdı.
Gedib uzaqlara, kənar elindən,
Namusu, qeyrəti vermə əlindən.
İnsan gəncliyindən çıxarar adın,

Yaşa dolan zaman anlayar dadın.
Sənsən bu ayləni təmsil eyləyən,
Haqqında hər yerdə fikir söyləyən.
Oğul atasına oxşasın gərək,
Tanrı kömək olar, verər düz, çörək.
Nankorluq eləsən əgər atana,
Bənzərsən bilginən, ziğda batana.
Axırda sən də pis günə qalarsan,
Divanə günündə müflis olarsan.
Kopenhaşda işin düzəldi, orda,
Şükür ilahiyə qalmadın darda.
İndi mən hər yerə rahat gedirəm,
Düzələn işini təbrik edirəm.
Əvəzin arzusu budur dünyada,
Çalış zəhmətini vermə sən bada.
Nadani yedirsən, o yeyib doyar,
Axırda səni də tikəsiz qoyar.
Hörməti gəl eylə qanan adama,
Səni başa düşüb, anan adama.
Bunları deməkdə bir məqsədim var,
Bu sözlər beynində qalsın yadigar.
Onda artacaqdır sənin hörmətin,
Yayılaceq elə şanın-şöhrətin!

Kopenhəfgen, 25.03.2001.

TORPAĞA QARIŞMALIYIQ

Torpaqdan yaranmış babamız Adəm.
Bu ulu qisməti unutma bir dəm.
Yetməz imdadına nə qüssə, nə qəm.
Tanrı hikmətlə barışmalıyıq,
Öləndə torpağa qarişmalıyıq.

Yaşlar qocalsa da qəlblər cavandır,
Cavanlıq qüdərti bizə əyandır.
Qocalıq sırrı də xalqa bəyandır.
Bu sırlı hikmətlə barışmalıyıq,
Öləndə torpağa qarışmalıyıq.

Hərislikdir mala, pula bəlamız,
Odur yetişməyir haqqı duamız,
Günü, gündən artır hər cür xətamız.
Bu sırlı hikmətlə barışmalıyıq,
Öləndə torpağa qarışmalıyıq.

Dünyanı beşəlli tutanlar vardır,
Elə bil gözü kor, qulağı kardır.
Beləsi dünyada sanır ki, çardır.
Bu sırlı hikmətlə barışmalıyıq,
Öləndə torpağa qarışmalıyıq.

Yaxşı fikirlərlə dünyada yaşa,
Arzun, əməllərin dəyməsin daşa.
Şərəflə ömrünü vurğınan başa.
Bu sırlı hikmətlə barışmalıyıq,
Öləndə torpağa qarışmalıyıq.

Ey insan, dünyaya açıq gözlə bax,
Özünü düşünmək bəs deyil, ancaq,
Dünyanın calalı onda qalacaq.
Tanrı hikmətilə barışmalıyıq,
Öləndə torpağa qarışmalıyıq.

2001

*Tanışlardan biri yeməyə və spirtli
içkilər qəbul etməyə çox meyilli idi.
Cavan olmasına baxmayaraq artıq bir
dəfə dərin ürək infarktı keçirmişdi.
Bununla belə o, öz adətini davam
etdirirdi. Günlərin birində spirtli
içki içdikdən sonra qəflətən vəfat
etdi. Bu hadisəni eşitcək aşağıdakı
şeiri yazdım.*

UZAQ OL, UZAQ.

İçkiyə meyl edən eyləyir günah,
Gəlir elə gün ki, o çəkdirir ah.
Odur evləri də tarimar edən,
Daxildən insanı çürüdən, didən.
Ondan xeyir görən olmayıb hələ,
İçənlər özünə qururlar tələ.
Salırlar özlərin ağır azara,
Azar da göndərir soyuq məzara.
Ailənin büdcəsin, eləyir kasad,
Törədir evlərdə hər fitnə, fəsad.
Ailənin nizamı pozulur belə,
Bütün qazancları veirilir yelə.
Ailədə hərc-mərclik baş alıb, gedir.
Kim nə istəyirsə onu da edir.
Axırda dağılır qurulan ailə,
Sonu yetişərək qurtarır böylə.
Gəl çalış, içkidən uzaq ol, uzaq,
Etginən içkini özünə yasaq.
Qazancı xərc eylə doğma ailənə,
Bunca sən örnek ol, qanıb, bilənə.

Əvəzəm, məsləhət verdim beləcə,
Anlayan çıxarar düzgün nəticə.

13.12.2002. Kopenhagen.

*1918-ci ilin aprel, may aylarında
daşnak Stepan Şəumyanın rəhbərliyilə
azərbaycanlılara qarşı soy qırımı aparmaqla
Bakıda 12 min adam qətlə yetirmiş,
ordan da Quba və Şamaxı rayonlarına
hücum edərək minlərlə insanları, məhv
etmiş və evlərini də yandırmışdır. Bu zaman
Nuru Paşa Türkiyədən öz dəstəsilə gələrək,
sağ qalan azərbaycanlıları düşmənlərdən
xilas etmişdir.*

1918-Cİ İL BAKIDA APREL, MAY QIRĞINI

Bakı may qırığının etdi erməni,
Al qana boyatdı çöli, çəməni.
Oniki min insan tələf etdi lər,
Şamaxı, Qubaya yeltək getdi lər.
Orda da qirdilar yenə milləti,
Tapdandı millətin lap heysiyyəti.
Ar-namus qalmadı, tam getdi əldən,
İnsanlar məhv olub düsdülər dildən.
Bundan xəbər tutan qardaş Türkiyə,
Əskərlər göndərdi bize köməyə.
Gəldi Nuru Paşa öz dəstəsilə,
Qurdu düşmənlərə min cürə hiylə.
Qıraraq onları tökdü dənizə,
Azadlaq gətirdi o, ölkəmizə.

Var olsun turk qardaş çıxdı meydana,
Günəştək nur saçdı Azərbaycana!

Kopenhagen, 2001

BU BİZİM DİYAR

Satqınlar ölkəni etdilər qarət,
İtdi böyük, kiçik qalmadı hörmət,
Ayaqlar altına atıldı qeyrət.
Millətə cahamı eylədilər dar,
Ölkənin sərvəti oldu tarimər.

İnsanlar ölkəni tərk edib gedir.
Kim nə bacarırsa, onu da edir.
Qalanlar çörəkçin bir-birin didir.
Xalq əldən düşərək bil, oldu bimar,
Ölkənin sərvəti oldu tarimər.

Millət səfalətdən pis günə qaldı,
Zaman onları da çətinə saldı.
Billur bulaqlar da dönüb bulandı.
Dilənçi ölkəsi oldu bu diyar,
Ölkənin sərvəti oldu tarimər.

Bütün xalq birləşib cəm olsun gərək,
Əl-ələ verərək qazansın çörək,
Biz də bir onları firavan görək.
Səmamız açılıb qoy gəlsin bahar,
Cənnətə çevrilsin bu bizim diyar.

Kopenhagen, 2004.

*Aşağıdakı şeirdə ifadə olunan
fikirlər millətlər arasına naqışlık
toxumu səpən şovinist ermənilərə
aiddir.*

ERMƏNİ

"Cəfakes" təbilin çalan erməni,
Meyiddən də qisas alan erməni.

Qonum-qonşulara qənim kəsilən,
Türkləri özünün düşməni bilən.
Mərhəmət qanmayıb, qəlbləri dələn.
Körpəni bələkdə boğan erməni,
Meyiddən də qisas, alan erməni.

Hörümçək sağa torunu quran,
Zəlitək əsirin qanını soran,
Hamını yatırıb həm oyaq duran.
Millətləri tora salan erməni,
Meyiddən də qisas, alan erməni.

Bütün ölkələrdə katalikosu,
Bürüyüb aləmi zibili, tozu,
Qara gəlsin görüm payızı, yazı.
Əfitək qonşusun çalan erməni,
Meyiddən də qisas, alan erməni.

Özgə torpağında daş yonub qoyan,
Guyə min illiyin eyləyən bəyan,
Saxta tarix yazıb aləmə yayan.
Gördüyü işləri yalan erməni,
Meyiddən də qisas, alan erməni.

Hiyləylə, qorxuya cığırlar açan,
Yaltaqlıq, biciklə haqq sözdən qaçan,
Fırıldaq işləri cahana bəyan.
Əfitək qonşusun çalan erməni,
Meyiddən də qisas, alan erməni.

Soy qırım adılə zurnasın çalır,
Cəfakes adılə pay-puşun alır,
Aləmə car çəkib səs-küyün salır.
Bütün dedikləri yalan erməni,
"Cəfakes" təbilin çalan erməni,
Meyiddən də qisas, alan erməni,

Kopenhagen, 2002

MİLLƏTƏ

Cəlladlar talayır xalqın sərvətin,
Ac millət acliqdan tökübdür etin.
Bir tikə çörəyə möhtac insanlar,
Ayaqlar altına atır qeyrətin.

Vətən torpağında qəribdir insan,
Haqq tələb edənlər döyüür hər an.
Qalmayıb insanda şərəf, ləyaqət,
İtibdir şan-şöhrət, gedibdir ad-san.

Artıq dözə bilmir xalq bu zillətə,
Elə bil düşübdür lap üfunətə.
Ümmətdən bir kömək ummayır heç kəs,
Tanrı kömək olsun, yazıq millətə.

14.05.02, Kopenhagen.

HAQDIR İŞİMİZ

Şuşu dağlarının yamaclarında,
Möcüz vardır onun ağaclarında.
Yaşıl ağacları bəzəkdir elə,
Səhərlər bürünür onlar ağ tülə...
Oranın tər-təmiz o pak havası,
Dərmandır insana onun davası.
Şuşa indi orda, qalibdir əsir,
İnsanları isə avara, yesir.
Ərənlər! Yatmayın, atlanın, durun!
Düşmənə amansız zərbələr vurun!
Uçulmuş evləri siz tikin, qurun!
Sonra da üstündə bir möhkəm durun!
Qoy azad yaşasın orda insanlar,
Bir daha olmasın Şuşa tarimar.
İnşaallah o günü görəcəyik biz,
Çünki doğrudan da haqdır işimiz!

09.09.2002, Kopenhagen.

AMANDIR

Millətimiz düşüb bütün çöllərə,
Cah-calalı qismət olub ellərə,
Faciəsi düşüb dildən dillərə.
Yerdə, göydə bircə sənə gümandır,
Ulu Tanrım, mədət elə, amandır.

Cüzi maaş örək üçün çatmayır,
Bir hesaba kimsə bunu qatmayır,
İlan vuran yatır, uşaq yatmayır.

Qazancımız günü-gündən ziyandır,
Ulu Tanrım, mədət elə amandır!

Xəstələrə dava-dərman çatmayır,
Onlar ağrılardan bir an yatmayırlar,
Çarəsini heç bir kimsə tapmayırlar.
Aləmə halımız bütün bəyandır,
Ulu Tanrım, mədət elə amandır!

Yağılara ana Vətən satıldı,
Torpağımız özgə yerə qatıldı.
Namus, qeyrət itə-qurda atıldı.
Nə çəkmişik Xudam, sənə əyandır,
Ulu Tanrım, mədət elə amandır!

Millətimiz bölük-bölük zay oldu,
Ziyaliya nadan gəlib tay oldu,
Torpağımız tikə-tikə pay oldu.
Əyilibdir sərvü-qəddələr kamandır,
Ulu Tanrım, mədət elə amandır!

Varlı ölkəmizdə millət diləndi,
Baş bilənlər ələk-ələk ələndi,
Ər oğullar qızıl qana bələndi.
Cahana dərdimiz artıq bəyandır,
Ulu Tanrım, mədət elə amandır!

Kim tapacaq bu dərd-sərin çarasın?
Bu ləkənin silən varmı qarasın?
Yoxdu sağaldanı xalqın yarasın!
Bu işlərdə günah edən Cahandır?
Ulu Tanrım, mədət elə amandır!

Bəziləri hər nə edir, gözləyir.
Gecə-gündüz müftə gəlir gizləyir.
Yalanlara Əvəz daha dözməyir.
Düşdürümüz acı dərdlər yamandır,
Ulu Tanım, mədət elə amandır!

26.11.2000. Bakı

PUL

İnsanları əzib, didib məhv edən,
Çətinliyi həmən görüb dəf edən,
Məhbusları asan yolla əfv edən,
Nədir o? Pul!
Bombaları göydən yerə yağıdır,
Qananları zor gücünə "qandıran".
Fitnələr törədib, aralar vuran.
Nədir o? Pul!

Dağları dağların üstünə qoyan,
Nəsimi sayağı insanı soyan,
Ölkələr dağıdıb, viranə qoyan.
Nədir o? Pul!

Marsa, Yupiterə ciğir, yol açan,
Günəştək nurunu aləmə saçan,
Möcüzlər yaradan hər zaman, hər an.
Nədir o? Pul!

Ey insan! Gəl pula əsir olma sən,
Əsirlilikdə qalıb, gültək solma sən.
Ağlar olub gözü yaşla dolma sən.

Qazanmış olsan da əger çox pulu,
Onsuz da gedənsən, sən qısa yolu.
Lakin, qazandığın dövlət qalacaq,
Bil ki, apardığın həyatdan sənin,
Aparsan, beş metr, tək ağ olacaq.

28.11.02, Kopenhagen.

SƏS SAL CAHANA

Hər cahana gələn baxıb gedəcək,
Dünyanı ədalət xilas edəcək.
Kim kəsərsə izin cahanda qanın,
Dahilər dahisi odur insanın.
İnsanı yaşıdan saf məhəbbətdir,
Hörmətə mindirən təmiz qeyrətdir.
Namusu, qeyrəti qoru əzəldən,
Gözlə sən özünü məkri-zənəndən.
Məkr girdabına gər, düçar olsan,
Canını gözləyər təhlükə hər an.
Çalış təmiz adı saxla dünyada,
Çəkdiyin zəhmətin, getməsin bada.
Yarınla özünü sən daim tut tən,
Qoru namusunu, qoru cavankən.
Belədə cananın səni çox sevər,
Bil ki, taleyin də üzünə gülər.
Yerini bilməsən qohumun, yadın,
Sonda korlanaraq pis çıxar adın,
Nəhayət bilərsən sən onun dadın.
Çalış hamı ilə hörmətlə yaşa,
Ömrü sevgililə şən, xoş vur başa.

Əvəz, hikmətinlə səs sal cahana,
Qoy şöhrət gətirsin bu ad, bu sana!

Kopenhagen, 24.08.02.

DANLARIQ

Gör nə ləyaqətli bir insanlarıq,
Yaxşı-yaman kim ki, düşə danlarıq.

Adətimiz oğul, pis adət deyil,
Məqsədimiz heç də ləyaqət deyil,
Biz beləyik, sanma bu babət deyil.
Hər deyilən sözləri biz anlarıq,
Yaxşı-yaman kim ki, düşə danlarıq!

Olmaganan elmə həris dünyada,
"Ağıllılar" bizdə həddən ziyada,
Hər nə ola ta ki yetək bir ada.
Bislərə gər kim desə gözdən dariq,
Biz beləyik, haqq-hesabı anlarıq!

Cah-calalı bizlər hələ vermişik,
Axırını biz bu işin görmüşük,
Yağılıara bu bir tordu hörmüşük.
Bu hiylədi biz də bunu anlarıq,
Kim ki, buna pisdi desə, danlarıq!

Ermənini biclik ilə tovlarıq,
Gər istəsək sabah onu qovlarıq,
Ürküdərik ho-ho ilə hovlarıq.
Kim ki, bizə xamdı desə, danlarıq,
Çünki siyəsətçi bir insanlarıq!

Vəzifəni pulun yoxsa, umma sən,
Aç gözünü, bala hələ yumma sən.
Eldən ötrü alışma sən, yanma sən.
Bu iş ki var biz bu işi anlarıq,
Kim ki, buna yaman desə, danlarıq!

Müxtəsəri sanma bizi sadəyik,
Xan nəsilli əsil əsilzadəyik,
Erməniyə qarşı biz amadəyik.
Yağıları hiylə ilə yanlarıq,
Kim ki, buna pisdi desə, danlarıq!

Kopenhagen, 2002.

*Erənilərin bütün türklərə qarşı
apardığı genosid siyasətinə həsr edilir.*

BULUD, ÇƏN

Tale düçar edib bizə qonşuluq,
Axmaq qonşu salar araya şuluq.
Abellər, Zorilər qatdı aranı,
Viranə qoydular Azərbaycanı.
Bir deyən yoxdu ki, bu yerislə siz,
Erməni millətin düşünməyirsiz?
Yoxsa da xalqımın bircə günahı,
İndi ərsə çıxıb nəvası, ahı.
Bəsdir! Yetər, sizin xəyanətiniz!
Tarix qarşısında cavabdehsiniz!
Qonşu bir-birinə kömək olmalı,
Biri o birinə mehir salmalı.
Budur insanlığın əsil amalı,

Əbəs işlətməyin ağlı, kamalı.
Qonşutək mehriban olaydıq gərək,
Bir torpaqdır verən bizə duz-çörək.
Baxın tarixlərə siz birər-birər,
Rus imperyasından qaldımı əsər?
Dağıldı tamamən, qalmadı izi,
Haqq gəldi, nahaqqın dönükmüş üzü.
Sayqıyla yaşamış nəsillərimiz,
Bu böyük sayqıya qiymət verək biz.
Sayadlar, Mirzələr^{*} dost yaşamışlar,
Milləti millətə vurmamış onlar.
Özgə torpağından tamah üzün siz,
Hörmətli olmayıb özgə, izinsiz.
Sülhə meyl eyləyib müdrik insanlar,
Yaxın qonşuluğun öz mənası var.
Yenə aramızda çal-çağır olsun,
Bizə kəm baxanın gözləri dolsun.
Savaşın, boğuşun mənası yoxdur,
Lakin, aramızda ziyani çoxdur.
Bizi soyutmasın şimal ruzgarı,
Millətin eşqilə yaşayaq bari.
Kini-küduoəti bir yana qoyaq.
Bu qandan, qadadan yetər, biz doyaq!
Sülhdür savaşların axırı, sonu,
Qəbul etməlisiz bilin, siz, bunu!
Özgə çıxış yolu görməyirəm mən,
Çəkilsin səmadan qara bulud, çən!

10.04.2001.

* Sayadlar dedikdə Sayad Nova, Mirzələr dedikdə isə M.F. Axundov nəzərdə tutulur.

ƏMƏLLƏRİMİZ

Çəkici zindana bir yerə vursaq,
Birgə əməl ilə yandırsaq çıraq,
Əgər bir-birinə biz olsaq dayaq,
Bizə bata bilməz düşmənlərimiz,
Onda qalib gələr ərənlərimiz.

Namusdur, qeyrətdir insanda təpər,
Dağılan rayonlar bizlərə yetər.
Çalışaq, görməyək bunlardan betər.
Qoy bir örnək olsun əməllərimiz,
Onda batmaz bizə düşmənlərimiz.

Vətəni gözləyək göz bəbəyitək,
Torpağı becərək bir əkib, biçək.
Hər qarış torpağı qoruyaq gərək.
Onda örnək olar əməllərimiz,
Bizə bata bilməz düşmənlərimiz.

Düşmənlərin bağın qorxudub, yaraq,
Sinələrinə biz, çəkək dərin dağ,
Köklərin kəsməkçin məhv edib, qıraq.
Bizdən örnək qalsın əməllərimiz,
Ürəkdən xar olsun düşmənlərimiz.

Həzilər, Mehdilər olub ərənlər,
Gözlərilə qırğın, dəhşət görənlər.
Gözəllər, sizsiniz güllər dərənlər.
Vaxt gələr, məhv olar düşmənlərimiz,
Mütləq qalib gələr, ərənlərimiz.

Kopenhagen, 17.01.04.

QARA QIZ

Gül yanağın heç vaxt solmaz.
Kirpiklərin olub almaz.
Sənsiz yaram bil, sağalmaz!
Al yanaqlı, ay qara qız,
Bal dadaqlı ay qara qız!

Qaşın qara, gözün qara,
Neçin oldum bəxti qara?
Məni salma sən azara.
Nazlı-duzlu ay qara qız,
Şirin sözlü ay qara qız!

Höründür ilan gərdəndə,
Saldın məni sən kəməndə.
Tilsimdədir yazıq bəndə.
Şirin sözlü ay qara qız,
Ceyran gözlü ay qara qız.

Yolunda bir dərdli ərən,
Canın sənə fəda verən,
Ancaq bircə səni görən.
Şirin sözlü ay qara qız,
Ceyran gözlü ay qara qız!

Baxışların olub dərman,
Sözlərindi mənə fərman,
Ol dərdimə sən bir loğman.
Nazlı, sözlü ay qara qız,
Xumar gözlü ay qara qız.

Gözəllikdir din-imanım,
Hicr oduna necə yanım?
Yana-yana alovlanım?
Bir söz söylə ay qara qız,
Et dərdimə sən cara qız.

Gözəlliyyin düşüb elə,
Üzmə məni bilə-bilə,
Köç gəl bizə gülə-gülə.
Ol sirdaşım ay qara qız,
Arkadaşım ay qara qız!

Sən Əslı ol, mən də Kərəm.
Oduna da mən dözərəm.
Aşıqinə eylə kərəm.
Ceyran gözlü ay qara qız,
Qəlbə vurma sən yara qız!

O çiçəkli, güllü bağlar,
Lalə kimi sinə dağlar,
Əvəzi gəl qoyma ağlar.
Kələk qurma ay qara qız,
Qəlbə vurma sən yara qız!

1996, Bakı

BAX GÖZÜNƏ

Zirvələrin qarı olar.
Bağcaların barı olar.
Qəlbə təmiz insanların,
Vəfələri da yarı olar.

Vəfali yar baş tacıdır,
Ər kişinin əlacıdır.
Deyilən söz düz də olsa,
Bəzisinə çox acıdır.

Vəfaliya deginən can,
O nə desə et həmin an.
İstəyirsən sən yaşamaq?
Et özünü ona qurban.

Yolları get sən düzünə,
Tale gülər bil, üzünə.
Ləzzət almaq istəyirsən?
Sevgilinin bax gözünə.

Düşmüş olsan qaplara,
Meyil salsan özgə yara,
Elə bil ki, pullarını,
Uduzmusan sən qumara.

Vəfaliya can qurban et.
O nə desə onu da et.
İstəyirsən gün görəsən,
O istəyən əməli et.

Kopenhagen, 18.02.02.

MƏHƏBBƏT

Gözəlim, mən səni qəlbən sevirəm.
Sənlə danışıram, sənlə gülürəm.
Səni də özümə həmdəm bilirom.
Təsir edə bilməz bizə məşəqqət.
Çünki Tanrıdadır gələn məhəbbət!

Eşqindən olmuşam dəli, divanə,
Həyatda mənimçün sənsən yeganə,
Amandı, gəl mənə olma biganə.
İlahidən gəlir bizə də cürət,
Onun qüdrətilə yetir məhəbbət!

Çıxaq təbiəti gəzək, dolanaq.
Gözəl təbiətdən birgə zövq alaq.
Günləri beləcə xoş yola salaq.
Tanrı verir bizə daima qüvvət,
Onun qüdrətilə yetir məhəbbət!

Əvəzdir eşqinlə alışib, yanan.
Himini-cimini asanca qanan.
Sənsiz heç olmasın zamanım bir an.
Rəbbimdəndi gələn bizə də qüdrət,
Sönməz sənə olan məndə məhəbbət!

Kopenhagen, 2001

YANARSAN AY QIZ

Yerli, yersiz deyirsən öz sözünü.
Danışanda çox çekirsən özünü,
Nadan olub, çəkmə məndən gözünü.
Vaxt gələr səhvini qanarsan, ay qız!

Vaxtında seçginən özünə yarı,
Peşman olmayasan sonradan bari!
Mənimlə xoşbaxt ol, bir qoşa qarı.
Onda həyat zövqün anarsan, ay qız!

Qocalarsan belin tamam bükülər.
Ağarmış saçların bəyaz tökülər.
Düzəlmüş dişlərin çox tez söküller.
Qalan saçlarını yolarsan, ay qız!

Ağac qocalanda azalır bari,
Xəzəlin yarpağı olur sap-sarı,
Sən də qocalaraq olarsan qarı.
Dərdindən alışib yanısan, ay qız!

Cavankən bəhrələn əsilli yardan,
Qocaldın sözəlrin düşəcək kardan,
Əllərin çıxacaq gülli bahardan.
Xəzan yarpağıtək solarsan, ay qız!

Vaxt gələr Əvəzi salarsan yada.
Vaxtin-zamanın da keçərbihuda.
Ömrünü boş yerə verərsən bada.
Sonradan peşiman olarsan, ay qız!
Buludtək boşalıb, dolarsan, ay qız!
1996, Bakı

HƏMDƏMİN

Qadının olarsa gözəl, xoşsifət,
Demək Tanrıdandır sənə mərhəmət.
Xanım bacarırsa evdə biş-düşi,
Elə bil cənnətdə yaşayır kişi.
Hər kəsin cananı olarsa kübar,
Kişinin qəlbində olmaz bir qubar.
Yarın huri deyil əgər surəti,
Təki şirin olsun sözü, söhbəti.
Çalış ki, xanımın ağıllı olsun,
Ağlı, kamalı qoy bəlli olsun.
Kökü təmiz olan eyləməz günah,
Saxlayar bəladan onu da Allah!
Evdə baş verərsə bir dava-dalaş,
Kişi də keçirər daima təlaş.
Çarəsi budur ki, boğma evindən,
Baş götür qaçqınan doğma evindən.
Xoşməcəz olmazsa əgər ki, övrət,
Ömrün ağ gününə qalarsan həsrət.
Acıdıl olarsa evində canan,
Azad həyatın da olacaq zindan.
Namusuna ləkə vurarsa qadın,
Yayılar aləmə, pis çıxar adın.
Elə bir həmnəfəs alsa yanını,
Boşa birdəfəlik qurtar canını.
Çalış ki, dünyada qovuş pak yara,
Sağlam övlad yetir millətə, yara.
Hər kimin varıdı vəfali yarı,
Elə bil onundur dünyanın vari.
Əvəz, sən xoşbəxtsən bil, olmaz qəmin.
Çünki Sonan kimi vardır həmdəmin!

02.03.2001, Bakı

DANİMARKDI* BU ÖLKƏ

Küçələri tər-təmiz,
İnsanları gülər üz,
Qanunları dümbədüz,
Danimarkdı, bu ölkə.

Qonağa hörmət edən,
Onçun hər yerə gedən,
Hər şeyi ölçüb, biçən,
Danimarkdı, bu ölkə.

Binalar tikib, quran,
Yeniliklər yaradan,
Qonaqlara deyən can.
Danimarkdı, bu ölkə.

Hər tərəfi gül-ciçək,
Yaşılıq ləçək-ləçək.
Balkonu güllü dibçək.
Danimarkdı, bu ölkə.

Kopenhagen, mart, 2002

VƏFALI YARA

Çətin vəziyyətə düşdüyüñ zaman,
Ulu Tanrıdan gəl sən istə aman.
Səbrlə açılar bağlı qapılar,
İtən incilər də asan tapılar.
Alışma dünyada şana, şöhrətə,

* Danimarkdı – Danimarka

Qısil özündəki əsil qeyrətə.
Halal qazancınla, gəl halal yaşa,
Onda yetişərsən sən müdrik yaşa.
Xoşbəxt o insandır, gözləri toxdur,
Saf canın həyatda qiyməti yoxdur.
Mənəvi saflıqdır insanların varı,
Kişiyə dayaqdır vəfali yarı.
Əvəz, diləyini çalış vur başa,
Sevgili Sonanla daima qoşa.

1998, Bakı

BAHAR

Gül-çiçək yaraşır çəmənə, düzə.
Qönçədən gül açır tər, təzə-təzə.
Yazın bu gəlişi, gözəl rövnağı,
Qəlbləri açaraq ruh verir bizə.

Birisini yuduğu paltarın sərir,
Digəri həyətdə güllər becərir.
Bahardan zövq alıb sevən insanlar,
Sonra da əkdiyi güllərin dərir.

Solmasın heç kəsin çiçəyi, gülü,
Susmasın bağçada şeyda bütbüdü.
İnsanlar kef çəkib şən yaşayaraq,
Heç vaxt görməsinlər daşqını, seli.

Bizə ərmağандı Tanrı neməti,
Odur bizlərə də verən cürəti.

Halal zəhmət ilə çalışan insan,
Qazanır elində daim hörməti.

Bahardır torpağı gətirən cana,
Nurunu verərək Azərbaycana,
Barlı-bərəkətli vətən torpağı,
Xoş ovqat bəxş edir hər bir insana.

Mart, 2009, Bakı

ULU TANRIYA MÜRACİƏT

Kopenhagendə qızımın yanında olarkən

Taleyin hökmilə biz gəldik bura,
Tanrim, daha bizi çəkmə sınığa.
Tutmasın bizləri bir yara, xora.
Həyatda görməyək biz xəta, bəla,
Arxamız varsa da, sənsən dünyada.

Xilqətinə yoxdu bir çarə edən,
Köməyimiz varsa, o da ki, sənsən.
Bütün bimarlara çarə edənsən.
Yetiş ulu Tanrim, sən yetiş dada,
Ümmətin əməyin gəl vermə bada.

Sənə güvənirik, Xudam, cahanda.
Möhtac etmə bizi qohuma, yada.
Uzaq olsun bizə gələn bəla da.
Dərdimiz-sərimiz həddən ziyada,
Bircə gümanımız sənsən dünyada.

Arzumuz budur ki, olmasın savaş,
Görməyək cahanda bir dava-dalaş.
İnsanlar yaşasın mehriban, qardaş.
Günümüz olmasın bir daha qara,
Sənsən insanlara edən hər çara.

Günahımız çoxdur, bilirik onu,
Artır günü-gündən görünmür sonu.
Haqsızlıq bürüyüb bütün dünyani.
Bir arxamız varsa sənsən dünyada,
Möhtac etmə bizi heç övlada da.

Amandı, özün et, çarə bizlərə,
Xalq səpələnməsin daha düzlərə.
Qoy bir işiq gəlsin zəif gözlərə.
Tanrımlı qoyma bizi qalaq arada,
Arxa, sıgnacağımız sənsən dünyada!

Əvəzəm, tək səndən pənah dilərəm,
Mən səndən izinsiz çətin gülərəm,
Sənin köməyinlə hər nə edərəm.
İnsanlar başsızdır fani dünyada,
Olan zəhmətləri vermə sən bada.
Bircə sən edənsən dərdlərə çara!

Kopenhagen, 02.10.2003.

*Ruh nədir? Məncə ruh bədəni daxildən idarə
edən bir qüvvədir. Onun daha doğru izahı
ulu Tanrıya məxsusdur.*

RUH

Ruhu təmiz saxla yaşasın bədən,
Çün odur bədəni idarə edən.
Qıbtə, paxilliqdan çalış uzaqlaş,
Onda sağlam olar bütün bədən, baş.
Xeyirxah insanlar qəlbən pak olar,
İçi paxıl olan xəzan tək solar.
Çalış xalq malına tikmə gözünü,
Elində, obanda de düz sözünü.
Əgər pak yaşısan sən bu dünyada,
Xilas edilərsən batsan dəryada.
Əsil insanlığın budur qayəsi,
Əgər təmiz olsa onun mayəsi.
Xudadan bəxş olar Tanrı tövhəsi.

VERMƏSİN AMAN.

Övlad çox şirindir, şirindən-şirin,
Ağlı zəngin ola, zəkası dərin.
Dəhşətli odur ki, naxələf ola,
Atanın başını aşağı sala.
Naxələf övladdan bir daş yaxşıdır,
Yaxşısı ataya onun naxşıdır.
Taleh qismət etsin hamiya övlad,
Bu şərtlə o, eldə qoya yaxşı ad.
Heç vaxt pis övladdan umma sən kömək,
Gözlə ki, qurmasın sənə min kələk.

Övladın comərdi şöhrət gətirər,
Şoran torpaqlarda çiçək bitirər.
Yayılar aləmə atanın adı,
Yetişər həyata ata muradı.
Vətən torpağıdır saxlayan bizi,
Ərsəyə gətirən hər birimizi.
Bizə də borcdur ki, onu qoruyaq,
Gələn nəsillərə yadigar qoyaq.
Onçin biz yetirək mətin oğul, qız,
Tərbiyə eyləyək onları hammız.
Vətən təhlükədə olduğu zaman,
Onlar yağlılara verməsin aman.

Bakı, 03.10.2009.

VƏTƏNİN AZƏRBAYCAN

Nəvəm Emilin doğum günü şərəfinə

Yeni Emil də gəldi, bu dar, fani dünyaya,
Dünyaya gəlməsilə, özün saldı bəlaya.
Səndən çəkiləcək bil, bu dünyada haqq hesab,
Gördüyün əzablara, sən gətirməlisən tab.

Güman etmə asandır, yaşamaq bu dünyada,
Çəkilən əmək bəzən, çox asan gedir bada.
Miyanə yaşamacıqçın, bu dünyada bil, heyhat!
Ağıl lazımdır sənə, yaşayasan çox rahat.

Odur ki, oğul bala, müdriklərlə otur sən,
Yaşamağın təhrini, onlardan öyrənəsən.
Çalış elmə meyl et, öyrən həyat sırlərin,
Öyrəndikcə həyatı, qoy açılsın gözlərin.

Çalışıb bu həyata, açıq gözlə baxasan,
Bəzən ildirimtəki, parlayasan, çaxasan.
Gördüyün işlərinlə, ad qoyasan dünyada,
Çəkdiyin bu zəhmətin, heç də getməyə bada.

Güman etmə Vüqarın*, yaşayıb kef içində,
Olubdur o, çox zaman, zillətin ləp içində.
İndiki şəraitə, çatmağa çox çalışıb,
Cəhənnəm alovunda, qarsalanıb, alışıb.

Nəhayət o çataraq, arzusuna özünü,
Demokratik ölkədə ağasıdır sözünü.
İndi gəzir, dolanır, Avropada hər yanı,
Kənarlaşış əzabdan, artıq qurtarıb canı.

Anan Kamilla da bil, qovğalara çox düşüb,
Bu həyat girdabında, çox qovrulub, çox bişib.
Dözərək əzablara, artıq çatıb murada,
İndi isə çox rahat yaşayır Danimarkda*.

Baban istər həyatda arzulara çatasan,
Kin, qubarı qəlbindən, birdəfəlik atasan.
Pak, təmiz əməlinlə, yaşayasan sən hər an,
Baxıb qoy ləzzət alsin, sənin Kamilla anan.

Etdiyin əməllerin, şüar olsun cahana,
Şanın-şöhrətin sənin qoy yayılsın hər yana.
Biz də baxıb fəxr edək, sənin şan-şöhrətinlə,
Fərasətin beləcə, car olsun bütün elə.

* Vüqar – Emilin atası

* Danimarkda – Danimarkada

Qoy fəxr etsin səninlə, Vətəinin Azərbaycan!
Əməlindən güc alsın, daima külli cahan,
Gördüyün işlərinə millətin olsun heyran,
Sirri heç kəsə vermə, saxlagınən sən pünhan.

Kopenhagen, 02.05.04.

ŞADLIĞA GƏLƏK

*Qızım Xatırənin təzə
evə köçməsi münasibətilə*

Sən bizim ailənin ilkin qızısan,
Anla ki, bizlərin güllü yazısan,
Yuvadan uçacaq ilk pərvazısan.
O yaşıl bağçandan gələk gül dərək,
Dərilən gullərdən çələnglər hörək.

Çox qovğalar gəlib sənin başına,
İndisə çatmışan yetgin yaşına,
Həyatı çəkmisən məhəg daşına.
Gəl nəticə çıxar biz bunu görək,
O evə həmişə şənliyə gələk.

Gördüyün işlərin xeyirli olsun,
Səni istəyənlər sevinib, gülsün,
Niskili, qubarı qəlbindən silsin.
Bacı-qardaşına olasan örnək,
O evə həmişə şadlığa gələk.

İstərəm evində xoşbəxt olasan,
İşini qaydayla, yönə salasan,

Səni sevən ilə orda qalasan.
Səndən şad xəbərlər daim eşidək,
Qohumlarla ora şadlığa gələk.

Sənin təzə evin, olsun mübarək,
Səni biz həmişə bəxtəvər görək.
Səndən zövq alaraq, sevinək, gülək.
Bol olsun evində sənin duz-çörək,
O evə həmişə şadlığa gələk.

07.01.03, Kopenhagen

PAYIZ NƏĞMƏSİ

Yarpaqların xış-xış səsi,
Jalələrin səpilməsi,
Quşların o xoş nəğməsi.
Payızın gül töhvəsidir,
Xoş sədalı, xoş səsidir.

Ağaclar boz rəngə çalır,
Yarpaqların cüt-cüt salır,
Elə bil musiqi çalır.
Bu payızın nəfəsidir,
Xoş sədalı, xoş səsidir.

Göz oxşayır bu yarpaqlar,
Üzüldükcə cüt saplaqlar,
Qızıl rəngli o torpaqlar.
Fəsilin gül töhfəsidir,
Yarpaqların xoş səsidir.
Payızın da nəğməsidir.

Kopenhagen, 10.10.03.

ÇIRAĞBAN

Bu dünyanın cənnətin görmək istəsən əgər,
Sən gəl Danimarkaya, gör onu axşam, səhər.
Yaşamağın ləzzətin, bilərsən, bala, onda,
Yaşamaq nə olduuğn, görərsən sən cahanda.
Burda hər yer gül-çiçək, yarpaqlar ləçək-ləçək,
Həzz verir insanlara, baxıb onları görcək.
Buranın saf havası, qüvvət verir insana,
Şanını-şöhrətini yayır bütün hər yana.
Yoxdu Danimarkanın yeraltı sərvətləri,
Lakin boldu onların, yeməyə nemətləri.
Çün qanunlar işləyir, burda hamiya eyni,
Bu qanuni ölkənin, düzgün işləyir beyni.
Ölkədə korrupsiya yoxdu başdan, binadan,
Rüşvətinsə kökü tam, kəsilibdir lap çoxdan.
Bil Əvəzin məqsədin, arzusunu dünyada,
Hamı rahat yaşasın, olmasın bəla, qada.
Kaş bizim də ölkədə, qanunlar işləyəydi,
Hamı bərabər olub, pak çörək dişləyəydi.
İstərdim ki, görəm mən, Azərbaycanı belə,
Şöhrətini yayıbdır, bütün aləmə, elə.
Xalqımız azad olub yaşayayıdı firavan,
Ölkəmiz dirçələrək, kaş olaydı çıraqban.

Kopenhagen, 01.05.04.

DANLARIQ

Vətənin torpağın bizlər satmariq,
İnsanların heç bir zaman atmariq.
Gecələr də lazım olsaq yatmariq.
Biz aqilik, hər fikiri anlarıq,
Vətən üçün qəlbi yanana canlarıq.

Salmayıriq eldə bizlər bir nifaq,
Xidmətimiz xalqçıın burda haqqdır, haqq.
Yaradıriq eldə yaxşı ittifaq.
Düşmənləri hiylə ilə yanlarıq,
Biz Vətənçün qəlbi yanana canlarıq.

Külli cahan bilir ayıq millətik,
Bizlər qaztək həm də sayıq millətik,
Aləmi sel bassa qayıq millətik.
Mətləb çətin olsa belə anlarıq,
Vətən üçün qəlbi yanana canlarıq.

Biz həris deyilik pula dünyada,
Çalışırıq ləkə gəlməsin ada.
Adlayırıq çətin yolu piyada.
Biz hər işi başa düşüb anlarıq,
Vətən üçün qəlbi yanana canlarıq.

Bu sabitlik tamam həddin aşıbdır.
Qaynar qazan kimi çıxdan daşıbdır.
Bu Vətəndə hamı bütün çəşibdir.
Siyasətin hər cikini anlarıq,
Biz xalq üçün qəlbi yanana canlarıq.
Kim ki, bizə yaman desə danlarıq.
2002, Kopenhegen

SÖZÜ DÜZ ÜZƏ

Kopenhagenə həsr edilir.

Havası tər-təmiz davadır cana,
Saqlamlıq bəxş edir hər bir insana.

İşsiz də sən qalsan əgər orada,
Mütləqa yetərsən bil ki, murada.

Çünki işsizlər də alır məvacib,
Nə lazımsa alır evinə vacib.

Gül-çiçək qoxuyur bütün hər yanı,
Sorağı bürüyüb bütün dünyani.

Tanrı yaratmışdır belə bir ölkə,
Ora düşə bilməz qara bir ləkə.

Əgər gəzmiş olsan bütün ölkəni,
Görməzsən heç zaman zibil tökəni.

Gəzib bu ölkəni dolan başa-baş,
Gözün görə bilməz bir dava-dalaş.

Qanuni ölkədir, xalqı firavan,
Kef çəkir insanlar orada hər an.

Orda insanların gözləri toxdur,
Uzun ömrü olan insanlar çoxdur.

Hər gələn qonağa edirlər hörmət,
Edirlər həmçinin kömək, mərhəmət.

Gülür insanları orada gözə,
Deyəndi xalqları sözü düz üzə.

Kopenhagen, 02.10.03.

OLACAQ DAYAQ

Ölkədə yoxdursa sosyal ədalət,
Rəhbərlər qazanmaz elində hörmət.
Qanun işləmirsə bir məmləkətdə,
Millət dərdə düşər şəhərdə, kənndə.
Mütləq belə ölkə çox tez dağlar,
Xalqı parçalanar, gözləri ağlar.
Millətin sərvəti bölünsə gər tən,
Səmadan çəkilər qara bulud, çən.
Xalq rahat yaşayar eldə firavan,
Gələn qonaqlar da olarlar heyran.
Əvəz bu xoş gündən alar ləzzəti,
Daim xoşbəxt görər xalqı, milləti.
İnşallah o günü görəcəyik biz,
Feyziyab olarıq biz hər birimiz.
Bir kərə ucalan bu üç rəng bayraq,
Enmədən xalqına olacaq dayaq.

HÖRMƏT

*Nəvəm Emil Vüqar oğluna
ithaf edirəm.*

Emil ağıla dolsun,
Böyüküb kişi olsun.
Çiçək açsın qönçəsi,
Bəzənsin toy xonçası.
Babası alsın ləzzət,
Nəvədən görsün hörmət.

Kopenhagen, 20.10.03.

QAÇIR

Nəvəm Sonaya ithaf edirəm.

Bağ-bağçada güllər açır,
Ətrini hər yana saçır.
Tər gülləri dərmək üçün,
Nəvə Sona ora qaçır.

2009

EL MƏHƏBBƏTİ

Tanrıya şükr etsən bala, əgər sən,
Onun köməyini min hiss edərsən.
Odur kainatı qurub, yaradan,
İstəsə yox edər xilqəti hər an.
Biz ondan alırıq gücü, qüvvəti,
Qazannıq hər yerdə el məhəbbəti.

Kopenhagen, 01.05.04

GÜL ƏLLƏR

Al-əlvandı çöllərimiz,
Ətirlidi güllərimiz.
Yaradandı əllərimiz.
Qoy var olsun o gül əllər,
Çiçəklənsin bizim çöllər.

Heyran olur baxıb görən,
Ləzzət alır gülü dərən.
Ətirlidir Tanrı verən.
Çiçəklənsin qoy boz çöllər,
Fərəhlənsin bizim ellər.

Şöhrətlənsin Vətənimiz,
Olmasın bir itənimiz,
Qoy şad olsun ərənimiz.
Yaratsınlar xariqələr,
Yorulmasın o gül əllər.

Kopenhagen, 31.10.03.

ÖZÜN ÖZÜNDƏN

Övlad var atamı ucalda bilər,
Övlad var atanı qocalda bilər.

Atadır övladın başının tacı,
Sözləri övlada gəlməsin acı.
Ata məsləhətlə deyər sözünü,
Boş yerə heç zaman öyməz özünü.
Övlad atasına ağ olsa əgər,
Atanın qamətin bir anda əyər.
İnanma sözünə ara qatanın,
Ağ olma üzünə heç vaxt atanın.
Kim ata hörmətin saxlasa əgər,
Hörməti ucalıb cahana dəyər.
Quş qanadla uçar, insan ağılla,
Şöhrəti ucalar ağıl, kamalla.
Məclisdə az yeyib, az danış, az gül,
Məclis adamların gəl ağılli bil.
Əgər sən onları aşağı bilsən,
Axmaq sözlərinə özün gülərsən.
Məclis quran meyə, meyl etsə əgər,
Bilsin ki, məclisi çox şuluq keçər.
İstəmiş olarsa məclis şən keçsin,

Lazımdır şərabı o, çox az içsin.
"Nə şəhvət, nə yuxu, nə də ki, yemək,
Həyatın mənası olmasın gərək".
Bu kəlam hamiya qoy örnək olsun,
Daim beyinlərə həkk olub qalsın.
Ey övlad, qulaq as ata sözünə,
Çox da qürrələnmə özün, özünə.
Xeyirxah olarsa həyatda insan,
Mərhəmət toxumun o səpər hər an.
İnsan əməlilə iz qoysun gərək,
Halal zəhmət ilə qazansın çörək.
Harama əl atan düşəcək oda,
Çəkdiyi zəhməti gedəcək bada.
Şah əgər qurşansa eyşə-işrətə,
O ziyan vuracaq bütün millətə.
Düz olsa gər eldə əhdi-ilqarı,
Ölkədə qazanar dövləti-varı.
Qalanı fənadır, bil, bu dünyada,
Çalış, zəhmətini vermə sən bada.
Nəticə çıxarsan ata sözündən,
Bil, razi qalarsan özün-özündən.

Kopenhagen, 15.08.01.

GÖZLƏR

O qara gözlərin aldı canımı,
Damarda qalmadı sordu qanımı,
Qoymadı, apardı din-imanımı,
"Süzülüb gedəndə xəyalə gözlər".

Bu canım dərdindən düşdü azara,
Tapmiram özümə, tapmiram çara.

Talehim əzəldən gəlibdi qara.
Siz saldız sağalmaz bu halə gözlər.

Əllərim çatmayıır, ünüm yetməyir,
Bədən zəifləyir, ayaq getməyir,
Səbrim tükənibdir, sözüm ötməyir.
Mənə yaman qurduz siz tələ gözlər.

VURASAN BAŞA

Haram yolla əgər böyüdsən övlad,
Həyata keçəmməz qəlbində murad.
Kimsənin malına heç vaxt göz tikmə,
Pisliklə bir kəsin başını əkmə.
Bil ki, onda özün düşərsən tora,
Cəhənnəmlik olub gedərsən gora.
Çalış halal yolla eylə mərhəmət,
Təmiz adın ilə gəl qazan hörmət.
Səy et həyatını, qorxusuz yaşa,
Ömrünü rahatca vurasan başa.

VARLI BİR DİYAR

Əsil gözəllikdi Milin, Muğanın.
Cənnətə bənzəyir sənin hər yanın.
Artır günü-gündən tikib, quranın.
Xoşbəxtlik gətirsin hər gələn bahar,
Layiqdi xalqın da olsun bəxtiyar.

Adınlı fəxr edir millətin sənin,
Fəxridir onlara şanın-şöhrətin,

Aləmə bəllidir, gücün-qüdnətin.
Yağıya göz dağı olasan, diyar!
Layiqdi xalqın da olsun bəxiyar.

Neftinlə səs saldın bütün cahana,
Pambığın şöhrətin yaydı hər yana.
Qızılın, dəmirin dövlətdi sana.
Şöhrətin yayılsın külli cahana
Düşmənlərin qalsın qoy yana-yana!

Coşub-daşan qaynar, var bulaqların,
Qoy çox olsun sənin kefli çağların.
Təki qardaş olsun bütün xalqların.
Əl-ələ verərək bol olsun dostlar,
Belə halda olar hamı bəxtiyar.

Bakın, Sumqayıtin qol-qanadındır,
Gəncən, Lənkəranın sənin canındır.
Bütün sərvətlərin bəhər-barındır.
Kaş ki, xalqların da, olaydılardır,
Onda sən olardın xoşbəxt, bəxtiyar.

Narazılıq sözü olmasın gərək,
Hamı bir qazanıb yesin duz-çörək.
Həyatda olsun ki, biz bunu görək,
Tanın bu aləmdə varlı bir diyar.
Sən ol Azərbaycan, azad, bəxtiyar!

Kopenhagen, 01.06.03.

OLMASIN QƏM, NƏ KƏDƏRİN

Baxmaq ilə can alırsan,
Əfi olub lap çalırsan,
Bilməm kimlə sən qalırsan.
Qiymətlidir bil, dəyərin,
Olmasın qəm, nə kədərin.

Boyun sərvdir, incə belin,
Dal gərdəndə şəvə telin,
Gözəlisən sən bu elin.
Duruşundu ceyran sənin.
Olmasın qəm, nə kədərin.

Buruq saçlar dəstə-dəstə,
Ləblər şəkər, ağız püstə,
Hilal qaşlar gözlər üstə.
Qızıldır o, gül əllərin,
Olmasın qəm, nə kədərin.

Əvəzəm mən sənə vurğun,
Fikirlərim daim dalğın,
Mənə olma belə çılgın.
Qiymətlidir, çox dəyərin,
Olmasın qəm, nə kədərin.

Kopenhagen, 16.07.03.

YOX BƏRABƏRİN

Qızım Zülfüyyəyə ithaf edirəm

Gözəllər gözəli, özünsə huri,
Mənə əziz olan gözümün nuri.
O mah camalında bir nöqsanın yox,
Əllərin açıqdır, gözlərinsə tox.
Gözəllik cəzb edir, həm verir fayda,
Sənə bənzər gözəl yoxdu dünyada,
Salırsan sehrinə sən görənləri,
Dizə çökdürürsən bil, ərənləri.
Xeyirxah insantək yox bərabərin,
Xəzinə yaradır qızıl əllərin.
Tanırdan verilib sənə bu qüdrət,
Mərifət, məlahət, həm də ləyaqət.
Hələ uşaq ikən bizə yanardin,
Özünü böyük tək sən aparardin.
Nə qədər səndə o, böyük ürək var,
Tanrı özü səni edər bəxtiyar.
Atana-anana edirsən kömək,
Xahişləri yetir yerinə bişək.
Xoşbəxtlik dilərəm mən sənə, qızım!
Gül-çiçək ətirli baharım, yazım.
Atan fəxr eləyir əməllərinlə,
Dünyaya gəldiyin hər keçən günlə.

Kopenhagen, 06.07.03.

İNCƏ XANIM

Xumar-xumar baxışların,
Gərdənində naxışların,
Od-alovlu çıkışların.
Ay qara göz İncə xanım,
El-obada bircə xanım.

Qıvrım saçlar dəstə-dəstə,
Töküldür sinən üstə,
Ləbin şəkər, ağızın püstə.
Ay şirin söz, İncə xanım,
El-obada bircə xanım.

Boyun sərvdir, mələk özün,
Ləzzət verir şirin sözün,
Ovsunlayır qara gözün.
Ay qara göz İncə xanım,
Ay şirin söz, İncə xanım.

Kopenhagen, 06.06.03.

GETDİ DÜNYADAN

Dostum Nadirə ithaf edirəm

Məndən yaşça kiçik var idi dostum,
Mənə çox yaxındı, yar idi dostum.
Lakin o, yeməyə çox meyl edərdi,
Yeməkxanalara tez-tez gedərdi,
Onun bu vərdişi dostlara dərddi.
Bunları mən ona irad tutardım,

Arada ərkyana sillə vurardım.
O məhəl qoymazdı mənim sözümə,
Mən də söylənərək özüm-özümə
Canı cəhənnəmə, qoy özü bilsin,
Hələlik nəşəli qoy üzü gülsün.
Yemək-içmək idi onun peşəsi,
Qızlarla gəzməkdi onun nəşəsi.
Keçdi neçə illər o xəstələndi,
Elə bil üstünə odlar ələndi.
O günü-gündən əridi şamtək,
Səhhəti ağırdı, ağırdı bişək.
Əllibəş yanında o bədbəxt insan,
Çox yemək, içməkdən köçdü dünyadan.

Kopenhagen, 20.07.03.

FAYDA GÖRƏSƏN

Qəlbə yaxın etsən hər gedən sözü,
Xəstəlik taparsan doğrusu, düzü.
Baxmasan ulular əgər sözünə,
Qəsd etmiş olarsan özün, özünə.
Ulular vermişlər təriyə bizə,
Getməyək deyilən hər vecsiz sözə,
Qüdərtli sözlərlə sırlər açılar,
Şöləsi aləmə nurtək saçılıar.
Hikmətli sözlərə əməl et ki sən,
Ondan özünçün də fayda görəsən.

Kopenhagen, 20.08.03.

BAKIMIZIN GÖZƏLLƏRİ

Görənləri sehirləyir,
Qamətləri yaytək əyir,
Söz deyirsə üzə deyir,
Bakımızın gözəlləri.

Ağıl qoymur, başdan alır,
Yüzün-minin dərdə salır,
Sadiq olub qeydə qalır,
Bakımızın gözəlləri.

Hər işləri nümunədir,
Qəlbləri saf əqidədir,
Dərdə-sərə bir çarədir,
Bakınızın gözəlləri.

Kopenhagen, 30.08.03.

ŞUX GÖZƏLİ

Belin incə gözün ala,
Ahu gözlü ceyran bala,
Salma məni sən pis hala.

Sözü duzlu, həm məzəli,
Elimizin şux gözəli.

Sənsiz olur günüm qara,
Bil ki, sənsən mənə çara.
Mənə vurma ağır yara.

Danışığın çox məzəli,
Elimizin şux gözəli.

Sərv boylusan, püstə dəhan.
Qoy eşitsin külli cahan,
Qurban sənə Əvəz hər an.
Sözü duzlu, həm məzəli,
Elimizin şux gözəli.

Kopenhagen, 24.08.03.

NADANDIR NADAN

Ağıldır insanın vari, dövləti,
Bilin, yoxdur onun, doğru qiyməti.
Ağılla dolanıb, ağılla davran,
Bil ki, onda səni yaşadar dövran.
Hər işin təhrini gərək biləsən,
Ondan da səmərə, fayda görəsən.
Çox yemək insani salar azara.
Sonra da göndərər bilin, məzara.
Az qida qəbulu verəndi fayda,
Atalar buyurub, belədi qayda.
Dahi Nizami də deyib bu sözü,
Yazıb, agah edir indi də bizi.
Niyə bizlər əməl etməyək buna,
Xəstəlik gətirək bədənə, qana?
Əgər buna məhəl, qoymasa insan,
Demək o nadandır, nadandır nadan!

Kopenhagen, 24.08.03.

TƏMİZ OLSUN

İnsan gərək təmiz olsun,
Uşaqlıqdan əqlə dolsun.
Düzgün tərbiyə alaraq,
Qoy hamiya örnək olsun.
Budu insanlığa xas olan adət,
O da qazandırar el içrə hörmət.

Kopenhagen, 01.09.03.

MEŞƏDƏ

Meşədə ağaclar uzanır göyə,
Az qalır başları göylərə dəyə.
Dumanda ağ tülə bürünür onlar,
Həzz alır onlara baxan insanlar.
Orada ceyranlar gözdən itirlər,
Qarşında dələlər qəfil bitirlər.
Oxuyan quşların həzin nəğməsi,
Elə bil layladır onların səsi.
Belə mənzərələr can verir bizə,
Onlarla nur gəlir gözlərinizə.
Tanrıdır yaradan bu möcüzləri,
Heyrətə gətirən görən gözləri

Kopenhagen, 01.09.03.

AY XUMAR

Getmə ay qız bir dayan!
Dərd-qəmini et bəyan,
Ollam sənə mən hayan.
Gəl məni sən etmə xar,
Ol mehriban əziz yar.

Dərdlərini bölrəm,
Hər nə desən elərəm.
Lap ölü desən ölrəm!
Məni etmə sən bimar,
Ol mehriban, əziz yar.

Bənzəyirsən bülbüle,
Gəl biz quraq ailə,
Car olsun dildən-dilə.
Ceyran gözlü ay Xumar!
Gəl ol mənə əziz yar!

Kopenhagen, 20.08.03.

ƏZƏLDƏN

Car olsun aləmə, qoy bilsin cahan,
Gözəllərdi bizi daim yaşadan,
Zövqü-nəşəni də verirlər hər an.
Çalış gözəllərə biganə olma,
Özünü heç zaman diqqətdən salma.
Onlara xor baxmaq çox günah olar,
Günah etmiş olsan bənizin solar,
Tanrı qüdrətilə gözün kor olar.

Xoş məram xətrinə gözəllər gedər,
Dünyanı xətadan xilas da edər.
Əgər kim sevməsə öz ailəsin,
O taleyi qara bəxtindən küssün.
Ailəni qurmamış ağıllı cavan,
Tapmali özünə gözəl bir canan.
Hər kəsin sevdiyi olmasa əgər,
Onun diriliyi qəpiyə dəyər.
İnsani yaşadan saf məhəbbətdir,
Eşqi olanların yeri cənnətdir.
Əvəz ilham alır öz gözəlindən,
Məramı bu olub bilin, əzəldən.
Heç doymaq olarmı əsil gözəldən?

Kopenhagen, 07.09.03.

GÜLƏCƏK

*2001-ci il sentyabrın 11-də Vəsiqətəndə
baş verən terror hadisəsinə ithaf edirəm.*

Dünyanın qiymətli əşrəfi insan,
İnsan tək yaşamaq istəyir hər an.
Azad yaşamaqdır arzusu onun,
Lakin görə bilməz dünyانın sonun.
Bəzi iblislər var, hər an, hər saat
Qoymayırları dünyani heç zaman rahat.
Bəşər hesabına cah-cəlal qurur,
Yaranmış insanın qəsdinə durur.
Silahlar buraxır talanlar üçün,
Xəstəlik pay olur qalanlar üçün.
Bu rahat dünyanın nizamın pozur,

Boş-boş sözlər ilə xülyalar yozur.
Milyardlar buraxır o, silahlara,
Kim cavab verəcək bu günahlara?
İraq, Fələstinlə məhv olub gedir,
Yaramaz insanlar hər nə var, edir.
Xainlər olurlar bəşər canisi,
Onlar qan tökməyin olur banisi.
Qatanlar onlardır bütün dünyani,
Məhv olsa, qurtarar bəşərin canı.
Xilas edən olsa bəşəri ahdan,
O, azad olar bil, bütün günahdan.
Bu kəlam Tanırdan mirasdır bizə,
Təlqin olmalıdır hər birimizə.
Kim kəsərsə izin cahanda qanın,
Dahilər dahisi odur insanın.
Əvəzəm, bilirəm o gün gələcək,
Millətlər sevinib, bil ki, güləcək,
Yaşamaq təhrini onda biləcək.

Kopenhagen, 15.09.01.

SƏNSƏN DƏRMANI

Sənin həsrətindən yanıram oda,
İstəmərəm qismət olasan yada,
Çəkdiyim zəhməti gəl vermə bada.
Məntək səni sevən var? Göstər hanı?
Tapmazsan sevəni, gəzsən dünyani.

Qara gözlərinin həsrətindəyəm,
Yandırır qəlbimi daim qüssə, qəm.
Dərdimə çarədir səntək bir həmdəm.

Varmı səni sevən mənimtək, hanı?
Axtarsan tapmazsan bütün dünyani.

Bil, sənsiz günlərim olubdur qara,
Bu üzgün könlümə tapmiram çara,
Elə bil çəkirlər lap məni dara.
Çarəmə bir dərman göstər, o hanı?
Sənsən bu dərdiminancaq, dərmanı.

Niskili qəlbimdən silə bilmərəm,
Sənsiz heç bir zaman deyib, gülmərəm,
Sənə yetməyinçə ölə bilmərəm.
Tapmaram bir həmdəm gəzsəm dünyani,
Sənsən bu dərdimin əsil dərmanı.

Tanrı qüdrətilə yaranmışan sən,
Sənsə gen gəzir sən neçinsə məndən,
Səni qəlbən sevir bu yazılı bəndən.
Səni məntək sevən var, göstər hanı?
Sənsən bu dərdimin,ancaq dərmanı!

Kopenhagen, 25.09.03.

SAĞLAM BİR TƏMƏL

Kəpəkli çörəklə qidalan düzgün,
Onda sən olmazsan heç zaman üzgün.
Mədə-bağırsağın işləyər əla,
Həyatda görməzsən bir daha bəla.
Əvəzin sözünə gər etsən əməl,
Səhhətçin qoyarsan sağlam bir təməl.

Kopenhagen, 10.09.03.

*Hörmətli oxular, məlumat üçün nəzərinizə çatdırmaq
istəyirəm ki, Dağlıq Qarabağ muxtar vilayəti (DQMV)
6 rayondan ibarətdir; Xankəndi, Şuşa, Əskəran, Ağdərə
(Mardakert), Martuni və Hadrud. Burada olan
rayonların ikisi (Martuni və Hadrud) erməni adı ilə
adlanaraq qalıb. Mən şeirimdə həmin rayonların –
DQMV-nin geri alındıqdan sonra adlarının
dəyişdirilməsini nəzərdə tutmuşam. Əsirlikdə qalan digər
7 rayon isə (Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan,
Kəlbəcər, Qubadlı və Laçın) DQMV-nin ətrafında
yerləşən rayonlardır.*

QALMAYIR GÜMAN

Vətən darda qalıb, ərən gözləyir,
Xankəndi, Ağdərə sizi izləyir,
Ağdamla Əskəran ordan səsləyir.
Əskər, düşməninə vermə sən aman,
Yoxsa, yaşamağa qalmayırla güman!

Qubadlı, Zəngilan, Laçın da darda,
Füzuli, Cəbrayıl min intizarda,
Şuşa, Kəlbəcər də qalıbdı orda.
Əskər, düşməninə vermə sən aman.
Yoxsa, yaşamağa qalmayırla güman!

Martuni, Hadrudun adı yox olsun,
Yeni adlar ilə bizlərə qalsın,
Düşmən məhv edilib lap bağırı yansın.
Əskər, düşməninə vermə sən aman.
Yoxsa, yaşamağa qalmayırla güman!

Kopenhagen, 21.10.03.

ZƏNCİ OĞLAN İLƏ DANİMARKALI QIZ

*Bir danimarkalı qızla bir zənci oğlan
yeməkxanada bir yerdə işləyirdilər. Oğlan
olduqca kifir idi. Dərisi qapqara qaloş rəngində,
çevrilmiş qara qalın dodaqlar bir-
birinə yapışmadığından parıldayan dışlər
ağzında yanana fanara bənzəyirdi.
Uzun çənəsi atın başını xatırladırırdı.
Lakin, qaməti pis deyildi.*

Dodaqlar çevrilmiş, dərisi qara,
Bu qızın gözləri bəs baxır hara?
Bir sözlə, çox kifir, idbardı oğlan,
İyrənir üzünə hər nəzər salan.

*Qız isə çox gözəl, sərv boylu, qəddi-qamətli,
al qırmızı yanaqları, ala gözləri maya kimi
buxağı, yeni doğulmuş ay parçasına bənzər
qaşları görənləri sehirləməyə bilməzdi.*

Ağızı püstədir, qaşları hilal,
Qaməti ucadır yanaqları al.
Belə bir gözələ sahib olanın,
Neyinə lazımdır daha cah-calal?

*Bütün bu təsvir olunanlara baxmayaraq
qız onu dəlicəsinə sevirdi.*

Könül sevən gözəl olub əzəldən,
Doymaq olmaz seviləsi gözəldən.
Leyliyə Məcnunun gözilə baxsan,
Onda şimşək olub səndə çaxarsan!

*Oğlanın hədsiz dərəcədə sadəliyi, qəlbinin pak və təmiz
olması, incə hərəkətləri, mədəni rəftarı, şirin söhbətləri,
bütün ünsiyyətdə olduğu insanlarla xoş davranışması qızı
özünə məftun etmişdi. Oğlanda olan bu xoşa gəlimli
keyfiyyətlər qızın çox xoşuna gəldiyindən onun kifir və
çirkin olması özünə görünmürdü. Oğlan sevsə də cürət
edib qiza söz deyə bilmirdi. Hətta qız öz məhəbbətini ona
bildirəndə belə oğlan rədd cavabını vermişdi.*

— *Mən sənə layiq deyiləm. Sən hara, mən hara. Hər kəs
öz bəbi ilə həyat qura bilər deyə cavab vermişdi. Lakin,
qız öz sözündən dönməyərək qəti razılığını bildirirdi.
Mən sənə sadıq xanım olacağam deyə söz verirdi.
Bu mənzərə aşağıdakı şeir parçasında poetik dildə öz
əksini tapır.*

Zənci oğlan

Dəniz olub çağlama,
Qan-yaş töküb ağlama,
Sənə layiq deyiləm,
Mənə könül bağlama.

Zənci oğlan

Atıram ah və əni,
Edirəm sən deyəni.
Görrəm qəlbən sevirsən,
Onda allam mən səni.

Danimarkalı qız

Sən yanına sal məni,
Lap istəsən çal məni.
Məhəbbətim sənədi,
İstəyirəm al məni.

Danimarkalı qız

Sənsizlikdə qalardım,
Xəzan təki solardım.
Almasaydın məni sən,
Xəstə, bimar olardım.

Kopenhagen, 20.07.03.

QIZIL TOY

*Sona xanımla mənim evlənməyimizin
50 illiyi şərəfinə*

Əlli il vaxt keçib toy günümüdən,
Beş övlad törənib bu müddət bizdən.
Onlar qaçırmayıb bizi nəzərdən.
Şükür Tanrıya ki, böyüdü onlar,
Yetişib oldular əsil insanlar.

Çox zillət çəkmışik o vaxlarda biz,
Nələr görməyibdir bizim gözümüz,
Ancaq ki, hər yerdə ötüb sözümüz.
Yubiley günümüz olsun mübarək,
Daim özümüzü biz sağlam görək.

Təmiz ailə qurub yaşadıq sağlam,
Daim el-obadan gördük ehtiram,
Şükür başçı kimi hələ də varam.
Sonam da mənim tək qazandı hörmət,
Xalqından, elindən görür mərhəmət.

Bu gün qızıl toyu biz qeyd edirik,
Həyatın mənasın yaxşı bilirik.
Qəlbən sevinərək deyib, gülürük.
Bu gunkü günümüz olsun mübarək,
Daim özümüzü biz sağlam görək.

Təşkil etdi Naim, Sevinc bu günü.
Hər kəs qoy söyləsin ürək sözünü.
Uşaqlar eşitsin şad, xürrəm ünү.
Yubiley günümüz olsun mübarək,
Nurlanə, Laləni biz xoşbəxt görək.

Bakı, 29.06.09.

NOVBAR BALAM

*Çoxdan səbirsizliklə gözlədiyimiz nəvəmiz
Sonaya ithaf edirəm*

Sən nəvə Sonasan şəkərdən şirin,
Ağılin, idrakin dərindən dərin,
Qəlbi qoy şad olsun səni görənin.
Səni gözləyirdik ey novbar balam,
Görüm görməyəsən, bir qubar balam.

Sanbeşik balamın balası gülüm,
Bizi heyran edən şeyda bülbülm,
Duzum, çörəyimsən qızıl sünbülülm.
Solmaz bir çiçəksən, sən bahar balam,
Görüm görməyəsən, bir qubar balam.

Anan bizə daim yardımçı olub,
Dərddən, elə olub rəngi də solub,
Vicdan əzabından gözləri dolub.
Yenə heç vaxt bizi o, unutmayıb,
Bizlərə bir an da laqeyd qalmayıb.

Həyatda həmişə anan sayaq ol!
Atana-anana sən də dayaq ol!
Şəfəqdə parlayan sönməz mayak ol!
Eli-obasında bir kübar balam,
Görüm görməyəsən bir qubar balam.

Yetiş ailə üçün layiqli insan,
Olgınan həmişə yaradan, quran,
Görənlər olsunlar əzminə heyran.
Çiçəkdən göyçəksən ey novbar balam,
Görüm görməyəsən bir qubar balam.

Atan Yaqub sənə arı bəsləyir.
Onların ucuşun daim izləyir.
Balın yetişməsin illə gözləyir.
Sən də ye, o baldan ol şəkər balam,
Görüm görməyəsən bir qübar balam.

Səni gözləyirdi nənənlə baban,
Razılıq vermiridi Zülfiyə anan,
Bizə kömək oldu ulu Yaradan.

Sən gəldin dünyaya ey novbar balam,
Görüm görməyəsən bir qubar balam.

Bakı, 2009

BULUD, ÇƏN

*Ermənilərin bütün türklərə qarşı
apardığı genosid siyasetinə ithaf edilir.*

Tale düçar edib bizə qonşuluq,
Axmaq qonşu salar araya şuluq.
Abellər, Zorilər qatdı aranı,
Dərdlərə saldılar Azərbaycanı.
Bir deyən yoxdu ki, bu yerislə siz,
Millətin halını düşünməyirsiz?
Yoxsa da xalqımızın bircə günahı,
İndi ərşə çıxıb, nəvası, ahi.
Bəsdir! Yetər, sizin xəyanətiniz!
Tarix qarşısında cavabdehsiniz!
Qonşu bir-birinə kömək olmalı,
Biri o birinə mehir salmalı.
Budur insanlığın əsil amalı,
Əbəs işlətməyin əqil, kamalı.
Qonşutək mehriban olaydıq gərək,
Bir torpaqdır verən bizə duz-çörək.
Baxın tarixlərə siz birər-birər,
Rus imperiyasından qaldımı əsər?
Dağıldı tamamən, qalmadı izi,
Haqq gəldi, nahaqqın dönükmiş üzü.
Sayqıyla yaşamış nəsillərimiz,
Bu böyük sayqıya qiymət verək biz.

Sayatlar¹, Mirzələr² dost yaşamışlır,
Milləti millətə vurmamış onlar.
Özgə torpağından tamah üzün siz,
Hörmətli olmayıb özgə, izinsiz.
Sülhə meyl eyləyib müdrik insanlar,
Yaxın qonşuluğun öz mənəsi var.
Qoy əmin-amənlıq arada olsun,
Bizə kəm baxanın gözləri dolsun.
Savaşın, boğuşun mənəsi yoxdur,
Lakin, aramızda ziyani çoxdur.
Bizi soyutmasın şimal rüzgarı,
Millətin eşqilə yaşayaq bari!
Kini-küdürü bir yana qoyaq,
Bu qandan, qadadan yetər, biz doyaq.
Sühlədür savaşların axırı, sonu,
Qəbul etməlisiz bilin, siz bunu!
Özgə çıxış yolu görməyirəm mən.
Çəkilsin səmadan qara bulud, çən!

Kopenhagen, 10.04.2001

ÇÖRƏYƏ MÖHTAC

Meylini daim sal sevdiyin yara,
Onınçın gəl qazan lazımı para.
Çalış həyatını sağlam, şən yaşa,
Sadiq xanımınla ömrü vur başa.
Bil, əsil zər sözü vəfali yardımır,
Buna nail olan çox bəxtiyardır.
Ərə sadiq olan vəfali qadın,

¹ Sayatlar – Sayat Nova

² Mirzələr dedikdə M.F.Axundov nəzərdə tutulur

Heç zaman batırmaz ailənin adın.
Ağılla dünyada gümrah ömür sür,
Həyatın ləzzətin ailənlə gör.
Aldanma heç zaman vara, dövlətə,
Salma bədənini bir əziyyətə.
Gündəlik tələbat ödənirsə gər,
Canın sağlığı, bil, milyona dəyər.
Çalış ki, bir kəsə olma sən möhtac,
Yoxsa sixib əzər səni ehtiyac.
Elə et heç kimə sən borclu qalma,
Özünü cahanda bəlaya salma.
Kaş ki, olmayıaydı həyatda bir ac,
Həmçinin lüt-üryan, çörəyə möhtac.

Bakı, 28.07.2010

DEMƏK O, ALLAH

Sağlamsansa əgər, demək xoşbəxtsən,
Xeyirxah işinlə sənə min əhsən!
Özünə pəhrizlə eləsən qulluq,
Sağlam səhhət ilə yaranar bolluq.
Əgər borcun yoxsa bil dövlətlisən,
Əməlinlə xalqa ol nümunə sən.
Bədənin sağlamsa, özün də gümrah,
Sənə kömək olur demək o, Allah!

DÜZƏLƏR HALIN

Mənəvi paklardan dost tut özünə,
Həmçinin baxgınan deyən sözünə.
Əsil həqiqətdir belə bir qayda,
Bil, sənə çox yaxşı o verər fayda.
Müdrik sözlərini özünə əxs et,
O məsləhət verən yerə buyur get!
Belədə xoş olar sənin əhvalın,
Kefin də durular düzələr halın.

Bakı, 30.07.2010

YARANAR QAYDA

İşdə sərişdəsi olmayan insan,
Ölkəyə, millətə vurar min ziyan.
İşi iş bilənə verəsən gərək,
Onda artar mütləq ölkədə çörək.
Belə olsa xalq da yaşar firavan,
Cənnətə çevrilər ölkədə hər yan.
– Müdriliklər verərsə əgər məsləhət,
Ölkəyə çox gələr onda var-dövlət.
Məmləkətdə olsa ağıllı alim,
İnsanlar görərlər çox yaxşı təlim.
Elm, siyasətlə yaranar qayda,
Ölkə də götürər onlardan fayda.
Elmdir hər yana yolları açan,
Günəş tək nurunu aləmə saçan.
Alimsiz bir ölkə çox tez dağlıar,
Dağılmış ölkəni tutar yağılar.

22.07.2010

VERMƏ SƏN BADA

Yoxdu bu dünyada ölümə çara,
Neçin keçirəsən gününü qara?
Səhhətini qoru sən gənc yaşından,
Xəstəlik sözünü sil yaddaşından.
Bilin, sağlam insan sayılar xoşbəxt,
Varlı xəstə isə olacaq bədbəxt.
Odur ki, gənclikdən qoru səhhəti,
İtirmə elində olan hörməti.
Qismətin olarsa vəfali bir yar,
Mütləq ruhun səni sağlam yaşadı.
Əgər varsa səndə bir azca insaf,
Onçın da bədəni saxla təmiz, saf.
Fağıra kömək et, firavan yaşa,
Ömrü xanımınla xoşbəxt vur başa.
Əgər insanlarda olsa səxavət,
Eli-obasında qazanar hörmət.
Şeytan xislətlidən gözləmə xoş söz,
Verdiyi vədləri olarmı heç düz?
Odur xeyirxah ol, beləcə də qal,
Meylini həmişə ailənə sal.
Onda göstərərlər barmaqla səni,
Heyrətdə qoyarsan səni görəni.
Əsil insan olmaq budur dünyada,
Onda şöhrət gələr şərəfli ada.

29.07.2010

NƏFSİNƏ HAKİM OL

Nəfsə qul olanlar düşərlər tora,
Vaxtından çox erkən gedərlər gora.

Nəfsdir insani pis hala salan,
Beynini oynadıb ağlini alan.
Nəfsinə hakim ol, topla ağlini,
Görsünlər zəkanı, həm kamalını.

Çoxları ucalıb şah zirvəsinə,
Sonradan eniblər zirzəmisinə.
İblis xülyasına uyan o insan,
Anadan doğulmuş sən demə şeytan.

Nəfsə qul olanlar düşər bəlaya,
Çəkdiyi zəhmətlər gedər fənaya.
El-oba içində rüsvay olaraq,
Car olar sorağı bütün dünyaya.

Dünyanın malına heç vaxt uymadım,
Xalqıma xidmətdən bir an doymadım.
Əsirgəməyərək mən xidmətimi,
Bir kəsə həyatda borclu qalmadım.

Əvəzəm, nəfsemi cilovlayanam,
Xəstə insanlara qəlbən yananam.
Əlimdən gələni xalqıma edib,
Loğman tək insani insan sananam.

31.10.2009, Bakı

TANRIYA İNAM

Tanrıdır yaradan bu kainatı,
Onsuz yaranmamış bir canlı belə,
Odur verən bizə toyu, busatı,
Bəxş edən bəşərə canlı həyatı.

Onun hökmü ilə yeyirik çörək,
Hər bir möcüzünə inanaq gərək.
Bir dirnaq yaradan yoxsa dünyada,
Neçin Tanrımızı qəbul etməyək?

Bəzi insanlar var danırlar Onu,
Qanmırlar, axı var dünyanın sonu.
Bunu nizamlayan yənə odur, O,
Beləsinin bilin, yox kökü, qani.

Əvəz şükr eləyir daima Ona,
İnanır Tanrının o. Varlığına.
Onun varlığından o alır ləzzət,
Onçın da qazanır elində hörmət.

08.09.2009, Novxanı

GÖZƏL NƏ TEZ QOCALDIN SƏN

Diş töküldü, saç töküldü,
Üz qırışdı, bel büküldü,
Başda ağ-ağ dən əkildi.
Gözəl, nə tez qocaldın sən!

Fəxr edirdin incə bellə,
Gərdənində şəvə tellə,
Əllərində qızıl gülə.
Gözəl, nə tez qocaldın sən!

Nazın-qəmzən can alardı,
Görəni dərdə salardı,
Səndə maqnit qüvvə vardi.
Gözəl, nə tez qocaldın sən!

Fələk necə qiydı sənə,
Tuş eylədi dumən, çənə,
Sıxdı səni qəmli xanə.
Gözəl, nə tez qocaldın sən!

Əvəz indi dərd-ələmdə,
Yazır səndən əl qələmdə,
Üzü gülür, qəlbi qəmdə.
Gözəl, nə tez qocaldın sən!

Bu təbiət qanunudur.
Yazan yazıb sonu budur.
Vaxt gəlib insan solacaq,
Ölərək ruhu qalacaq.

Bakı, 20.06.2009

QARDAS

Eşqi-məhəbbəti olmayan insan,
Həyatın bədbəxti – nadandır, nadan.
Şeytandı, iblisdi qatan dünyani,
Ləli-cəvahirə satan dünyani.
Onlardı yaradan dünyada savaş,
Məhv olur bu dünya çox yavaş-yavaş.
Müdriklər lazımdı düşünə başdan,
Dünyani qurtara dava-dalaşdan.
İblisdən gözləmə sən xoş bir məram,
Onun qazancı da haramdır, haram.
Şeytandan törəyər yaramaz övlad,
Yaramaz övladdan gözləmə imdad.
Belə insanlardan qurtar canımı,
İtirmə həyatda din-imanını.
İmansız adamdan gözləmə kömək,
Verməz o şəxs sənə bir tikə çörək.
Çətinə düşsən gər basar başından,
Məhrum edilərsən dost, yoldaşından.
Ağır anda səni tutar dərd, azar,
Alar ağuşuna o soyuq məzar.
Əvəzin arzusu – olmasın savaş,
Hamı bir-birilə olsun dost, qardaş.

Bakı, 18.07.2010

SEVİNƏK BİZ DƏ

Masallı torpağı yetirdi məni,
Sonra da Bakıya gətirdi məni.
Mənə kömək oldu ulu yaradan,
Mən isə yetişdim burda bir logman.
Başladım xalqıma xidmət etməyə,
Yardımla, köməklə hörmət etməyə.
Sonra Tanrıım mənə şairlik verdi,
Bu istedadımı xalqım da gördü.
Daim şükr edirəm mən yaradana,
Dünyani yaradıb, tikib qurana.
Həmişə sülh olsun qoy ölkəmizdə,
Sevinək, şadlanaq daima biz də.
Ölkəni qatmasın bir naşı-nadan,
Əvəz rahat köçsün fani dünyadan.

23.01.2010

GETMƏYİB BADA

Xobbim şeir yazmaq, həkimlik peşəm,
Peşəmə olubdur daim sərişdəm.
İşim olub xalqa etmək mərhəmət,
Odur el içində görmüşəm hörmət.
Logman tək olmuşam onlara pədər,
Onlardan raziyam dünyalar qədər.
Mən zəhmət çəksəm də həddən ziyada,
Şükür ki, zəhmətim getməyib bada.

Bakı, 06.08.2009

QURBAN

Baldan şirin ləbin var,
Sənsən mənə gözəl yar.
Qəlbən səni sevməyim,
Aləmə olubdu car.

Sən mənə sarmaşıqsan
Evimə yaraşıqsan.
Günəştək işiq saçan,
Evimə bir çıraqsan.

ULU TANRIM!

Həyatda bir sənsən mənim köməyim,
Razi olma zaya getsin əməyim.
Sənilə bağlıdır adım, soy adım,
Sənilə yetişir arzum, muradım.
Getsin çətin günlər gəlsin xoş günlər,
Cənnətə çevrilisin tarlalar, çöllər.
Açılsın hər yanda lalələr, güllər.
Avazla oxusun şeyda bülbüllər.

ONDA HARA

Bənzəyirsən gül içcəyə,
Vurğunam sən tək göyçəyə,
Salma məni çərçivəyə.
Sənsiz olar günüm qara,
Gedərəm mən onda hara?

DİLDƏ ƏZBƏRİN

Mənəvi saflıqdır bu dünyada var,
Bir də sadıq olan vəfali bir yar.
Əgər kim taparsa vəfali həmdəm,
Dünyada o çəkməz nə ah, nə də qəm.
Qovuşan olarsa vəfali yara,
O, rahat gedəcək dünyadan gora.
Əvəz, sən xoşbəxtsən, dildə əzbərin,
Vardır Sonan kimi gözəl dilbərin.

2001, Kopenhagen.

GÖZƏL YARIM

Mənə ilham verən xanım,
Sənlə olan hər bir anim,
Unudulmaz gözəl yarımlı,
Mən xəstəyəm sən dərmanım,
Din-imanım, vəfadaram.

SEGAH ÜSTƏ

Yanaq lalə, ağız püstə,
Dur gəl bizə gözüm üstə.
Quzu qurban kəsim sənə,
Muğam oxu, segah üstə!

BİZ ÇƏKMƏYƏK AH

Gəlmişik, gedirik haqq dərgahına,
Ulu Tanrımızın bil, pənahına.
Çalışıb dünyada etməyək günah,
Sonradan anlayıb biz çəkməyək ah.

AĞIR GƏLƏSƏN

Gəl məni bağışla, al yanaqlı mah!
Əlbətdə, insanda olandı günah.
Günahı olmayan peyğəmbərlərdi,
Tanrıdan vəyh gələn bilin bir fərddi.
Əsası odur ki, tərəzidə sən,
Savabınla əsas ağır gələsən.

BİGANƏ

Aşıq gərək eşq yolunda tər tökərək çalışma,
Kərəm kimi canan üçün közərərək alışa.
Məcnun kimi o yatmayıb baş qoymaya balışa.
Əsil aşiq budur ola eşq yolunda divanə,
El içində o tanına ancaq bircə, yeganə.

Aşıq olan canan üçün çəkməlididi əziyyət,
Bu yükleri daşımaga insanda ola cürət.
Ləyaqəti olanlara bilin, gərəkdi qeyrət.
Əsil igid yayar adın qeyrətilə cahanə,
El içində o tanınar ancaq bircə, yeganə.

Mən Əvəzəm ömür boyu can qoymuşam kamala,
Vurğun oldum həyatimdə bir gül üzlə camala,
Bu yol ilə çalışaraq xidmət etdim amala.
Xalq içində qazanaraq hörmətimi miyanə,
Loğman kimi heç bir kəsə mən olmadım biganə.

09.11.02, Kopenhagen

AXTARMA PƏNAH

Dünya ləzzətinə çalış ki uyma,
Məhşər ayağında özünü qoyma.
Çün aldadıcıdır dünya ləzzəti,
Bu ləzzət itirə bil, ləyaqəti.
Etdiyin səhv'ləri onda anarsan,
Tanrı qarşısında odda yanarsan.
Əlbətdə, gec olar bilirsən onda,
Əzaba düşərsən bil ki, sən sonda.
Çalış, bu dünyada eyləmə günah,
Sonradan özünə axtarma pənah.

03.08.2010

XALQINA ÖRNƏK

Qızılı torpağa basdırsan dərin,
Qiyməti dəyişməz heç zaman zərin.
Aqil insanlar da gövhərdi, zərdi
Ölkəyə qiymətli əsil dəyərdi.
Onlara lazımdı dövlətdən kömək,
Olsunlar onlar da xalqına örnək.

Belə olmasa gər ölkə dağilar,
Torpağı zəbt edər onda yağılar.

KASIBLIQ

Bəxtini kəm edir, gününü qara,
Səni həsrət qoyur dövlətə, vara,
Həyatda tapmırsan özünə çara.
Səni mucul edir yaman, kasibliq,
Həm də xəcil edir aman, kasibliq!

Dilini qısaldır, gücünü alır,
Səni zəiflədib pis hala salır,
Əfi ilan olub o səni çalır.
Ailən evində çörəyə möhtac,
Onlar zəifləyir yatmayırlar ac.

Ehtiyac içində çürüyür canın,
Damarda azalır, azalır qanın,
Rahat ötüşməyir sənin bir anın.
Balalar evində yatır yalavac,
Bir tikə çörəyə olurlar möhtac.

Ata bu əzabdan gələrək cana,
Qanunsuz ölkədə dözməyir ana.
Yazıqlar bilməyir getsin hayana?
Məhv edir onları yaman, kasibliq,
Verməyir onlara aman, kasibliq!

10.10.2010

YADDAŞDA QALAR

Gənc ikən qəlbindən qocalan insan,
Bu geniş dünyada darmıdır cahan?
Qiymətlidir bizə keçən hər bir an,
Çalış özün sən bir gün qazan.
Həyatın anların daim xoş keçir,
Xalqına gərəkli bir övlad yetir.
Ağıllı övladı olan insanın,
Bil ki, xoşbəxtidir, bütün dünyanın.
Onda ölsən belə, xalq səni anar,
Hopub beyinlərə yaddaşda qalar.
Əməyinlə elə mənfəət götir,
Xalqına gərəkli bir övlad yetir.

Kopenhagen, 07.09.03

HİSS EDƏRLƏR LƏYAQƏTİNİ

*Hələ məktəb illərində respublikada
keçirilən uşaq musiqi festivalı
müsabiqəsində skripka ifaçısı kimi
I yeri tutan Lalə Naim qızına ithaf edirəm.*

Yarışda ölkədə birinci oldun,
Ölkəyə, aləmə səs-soraq saldın,
Prezident yanında mükafat aldın,
"Dayın" yoxdu deyə geridə qaldın.
Almadın layiqli sən qiymətini,
Aşağı saldılar ləyaqətini.

Sən isə sınmadın, sədləri aşdın,
Ziqzaqlı yolları çətin dolaşdın,
Onların içində ən kiçik yaşdın,
Ancaq sən qiyəndə hamidan başdın.
Tanrı kömək olsun sənə a Lalə,
Sən şehdə parlayan jaləsən, jalə.

Güllerin üstündə oxuyar bülbül,
Səndə saf ürək var, həm də xoş könül.
Ürəyin incədir zərif tuldü, tül.
Yaz vaxtı solarmı bir çiçək, bir gül?
Sən solmaz bir gülsən başdan, binadan,
Çün mətin olmusan, mətin anadan.

Bacarıqlı qızsan göstər özünü,
Deginən hər yanda sən öz sözünü,
Bilirlər deyənsən haqqı, düzünü,
Qoy onlar görsünlər sənin əzmini.
Cəsarətli olub çal zəfərini,
Bədnamlar görsünlər qoy hünərini.

Çalanlar içində sən uca dağsan,
Başların içində bəhərli bağsan,
Tağlar arasında yeganə tağsan,
Zülmətli gecədə parlaq çıraqsan.
Sola konsertinə dostlar gələrlər,
Səni gəlib qəlbən təbrik edərlər.
Əsil qiyəndini onda alarsan,
Keçmiş günlərini yada salarsan.
Görərlər sənin o cəsarətini
Həm də hiss edərlər ləyaqətini.

30.07.2010

ÖZ SÖZÜN

Dünyanın xilası bil, ağıl və kamaldadır,
Məhəbbəti, sevgini duyacaq amaldadır.
Kamal ilə məhəbbət, tamamlasa bir-birin,
Bəşəriyyət unudar həyatda dərdin, sərin.
Xalqlar gözləyir hər an onun xilaskarını,
Onlara qəlbən yanan yaxın dostu, yarını.
O sahibi Zamandır, zühur edəcək bir gün,
Yayılacaq hər yana səsli-sədələ o ün.
Onda bərqərar olar sülhlə dostluq dünyada,
Çəkilən zəhmətlər də hədər getməz bihudə.
Əvəz belədə daim rahat hiss edər özün,
Hər yerdə azad deyər ədalətli öz sözün.

SUAL-CAVAB

- Sual* - O nədir ki, saat kimi əqrəbi yox,
Gecə-gündüz yorulmadan işləyir çox?
Cavab - O ürəkdir saat kimi əqrəbi yox,
Gecə-gündüz yorulmadan işləyir çox.
Sual - O nədir ki, gövdəmizi zəhərlərdən təmizləyir,
Bizi daim cangübən tək bütün bəladan gözləyir?
Cavab - O böyrəkdir gövdəmizi zəhərlərdən təmizləyir,
Cangübən tək daim bizi hər bir bəladan gözləyir.
Sual - O nədir ki, qanımızı oksigenlə təmin edir,
Toz-torpağa sinə gərib hara oldu rahat gedir.
Cavab - Ağciyərdir qanımızı oksigenlə təmin edir,
İnsan isə toz-torpaqda hara oldu rahat gedir.

Bakı, 2011

ZÖVQ ALALAR

Meşədə var talalar,
Quşlar orda balalar,
Təbiəti sevənlər,
Gedib orda qalalar,
Onlardan zövq alalar.

01.09.03, Kopenhagen.

2011-ci ilin mayında 41 dövlət arasında Almaniyanın Dyusseldorf şəhərində keçirilən ümumavropa mahnı yarışmasında Azərbaycan övladlarının – Eldar və Nigarın birinci yer tutması şərəfinə

QALİBLƏR

Tarixdə görünməmiş, bizlər qələbə çaldıq,
Düşmənlər yuvasına güclü vəlvələ saldıq.
Mahnı yarışmasında əla mükafat aldıq.
Xar olsun pis qonşular, dağılsın tifaqları,
Qaranlığa qərq olub, qoy sönsün işıqları.
Bütün dünya dinlədi Eldar ilə Nigari,
Səs verdilər onlara, çin oldu qərarları.

MÜBARƏK

Orucluq bayramı münasibətilə Yaqub türkoğluna

Tanrının qoyduğu yolla gedənsən,
Qohuma, tanışa kömək edənsən,
Böyüyün, kiçiyin yerin bilənsən.
Ailənlə səni bəxtəvər görək,
Bu əziz bayramın olsun mübarək.

Dostlər arasında vardır hörmətin,
Məqsəd qarşısında olursan mətin.
Hər işi görməyə çatır cürətin.
Evində bol olsun sənin duz, çörək,
Bu əziz bayramın olsun mübrək.

Antalya - 2007

ZAR-ZAR AĞLAMA

Çalış övlada da möhtac olma sən,
Bunu Əvəz deyir sənə, biləsən.
Tanrıdan başqa dost yoxdu dünyada,
Elə et zəhmətin getməsin bada.
Gələcəyi düşün, çarə tapğinan,
Bunu tələb edir bizlərdən zaman.
Vaxtında özünə yiğginan para,
Qoca vaxtı günün olmasın qara.
Heç zaman kimsədən umma bir kömək,
Səy göstər özünə özün tap çörək.
Bu fani dünyaya gəl bel bağlama,
Sonra peşman olub zar-zar ağlama.

Bakı, 01.12.09

*Tanınmış iqtisadçı alim və şair
Əjdər Qiyaslıının "Sosial siyəsət
və sosial ədalət" kitabını oxuyub
onun haqqında poeziyanın dililə
öz fikrimi izhar edirəm.*

BAŞLARINI ƏKİRLƏR

Kitabını oxudum, ləzzət eylədi mənə,
Aldığım ləzzət ilə dua eylədim sənə.
Kamalı olan insan qiymət verər kitaba,
Ürəkdən bəyənərək söylər əhsən, mərhəba.
Məmurlar oxuyaraq əxs edib bu kitabı,
Lazımdı gətirsinlər məzmuna dözüm, tabı.
Nəticə çıxarsınlar bu kitabdan hər zaman,
Xalqın güzəranını baxıb görsünlər hər an.
Özləri yaşayırlar daim kefdə, damağda,
Yazıq, məzлum xalq isə , işləyir dağda, bağda.
Bir tikə çörək üçün onlar zülüm çəkirlər,
Düz danışanlarınsa başlarını əkirlər.
Gətrilir başlarına, min əzab kələk, oyun,
Soyurlar dərilərin necə bir adı qoyun.

Bakı, 02.08.2010

BELƏ QAYDA

Dünyaya hökm edən İslam dinidir,
Aləmə yayılan onun ünvdür.
Ona bət edir xalqlar, insanlar,
Düz yola qayidin, ey yarananlar!
Bu dini dərk edib vecə almayan,

Mütləqə olacaq o, sonra peşman.
Sonrakı peşmanlıq verəmməz fayda,
Çünki Tanrıdandır bu belə qayda.

28.05.09, Bakı

HÖRMƏTİ

Çalış ki, heç kəsə gəlmə sən kələk,
Bol olar evində onda duz, çörək.
Çalışıb hamını xoş sözlə dindir,
Könlünü alaraq sən onu güldür.
Budur insanlığın bil, məziyyəti,
Belə qazanarsan onda hörməti.

Kopenhagen, 20.10.03

ZÖVQÜ, SƏFANI

Həyatın mənası geymək, gəzməkdir,
Gözəlliyə baxıb nəşələnməkdir.
Gözəllikdən zövqü almayan insan,
Demək insan deyil şeytandı, şeytan.
Əvəzəm gəzirəm bütün dünyani,
Alıram həyatdan zövqü, səfani.

Kopenhagen, 02.11.03

GÖRƏRƏM

Ocaqdan odları özüçün çəkən,
Adamdan gözləmə bir ağac əkən.
Eləsi Vətəni satacaq əlbət,
Beləsindən ummaq olarmı qeyrət?
İnsana lazımdı kişi qeyrəti,
Yayılıla xalq içrə şanı-şöhrəti.
Əvəzəm xalqıma bunu dilərəm,
Tanrı nicat versə onu görərəm.

Kopenhagen, 23.04.02

GƏZƏN ZAMAN

Dağlar başın alır duman,
Gözəlliin açır hər an.
Təbiətdən zövq alıram,
Seyrə çıxıb gəzən zaman.

Kopenhagen, 2002

SATANLARA

Tənbəl olub yatanlara,
Ara vurub qatanlara.
Tanrı özü qəzəb etsin,
Vətənini satanlara.

TARİMARIQ

Qışda soyuq, həm də qarıq.
Qışda qarıq, yazda bariq.
Vətən varsa biz də variq.
Vətən yoxsa tarimarıq.

Kopenhagen, 2002

ULU TANRIM

Təhlükədir hər anımız,
Düşüb qüvvədən canımız,
Sənə qalıb gümanıımız.
Sənsən bizə ümid verən.
Savab, günahkarı görən.
Sən olginan pənahımız,
Qalxmasın ərşə ahımız.
Çoxdu bizim günahımız,
Əfv etgınən sən ver aman,
Rəhm edənsən sən hər zaman!
Ancaq sənə qalıb güman,
Azad olsun külli Cahan!
Gözləyirik onu hər an!

16.03.02, Kopenhagen

ZAMAN ÖLDÜRƏK

Bilmədən deyirik, zaman öldürək.
Zaman öldürməklə gülək, güldürək.
Fələyin gərdisi yamandır, yaman.
O zamandır bizə verməyir aman.
Özümüz bilmədən öldürür bizi,
Tanrı dərgahında dirildir bizi.

Kopenhagen, 2003

YA RƏBBİM!

Güvəncim bir sənsən, fani dünyada,
Vermə zəhmətimi, vermə sən bada!
Səndən gözləyirəm arzu, kamımı,
Müzaqə etmərəm sənə canımı.
Sənsən kainatı qurub, yaradan.
Möcüzlər yaradan dünyada hər an.

Kopenhagen, 15.11.03

BİZƏ HƏYATI

Əzizim, aləmdə gör nələr olur,
Əkilən bağçalar saralıb, solur.
Qalmayıb dostluqdan əsər, əlamət,
Kimsədən gözləmə bircə kəramət.
Qonum-qonşuların yox ünsiyyəti,
Dəyişib millətin tam xasiyyəti.
Aqillər, alımlər olubdur zəlil,

Gənclər xiffətindən büsbütün "əlil".
Ehtiyac onları dərbədər salıb,
Evləri hər yerdə sahibsiz qalıb.
Tanrıya qalıbdır xalqın nicatı,
Çün verən də odur bizə həyatı.

25.11.2001, Kopenhagen

CƏNNƏTDƏ

Şeytan hiyləsinə uyan bir insan,
O günah işlədir sən buna inan.
Çalış, bu həyatda sən günah etmə,
Şeytan hiyləsinin yolılıq getmə.
Babamız Adəmin yanlış niyyəti,
Çətin hala saldı bəşəriyyəti.
Tora düşməsəydi Adəm, əlbətdə,
Yaşayardı daim o da cənnətdə.

Kopenhagen, 18.12.03

AĞRIMAZ BAŞIN

Altuna hərislik eləsən nahaq,
Bilginən, səni də udacaq torpaq.
Ehtiyacın qədər qazan dövləti,
Götürmə kimsədən sözü, minnəti,
Belə də hörmətlə yüz olar yaşın,
Həyatda heç zaman ağrımaz başın.
Əvəz, sən də çalış minnətsiz yaşa,
Ömrü cananınlə sakit vur başa.

SƏNİ SATAR

Adam var yanından getməz uzağa,
Səni özü üçün seçər bir "ağa".
Lazımsa o sənə mədhiyyə söylər,
Həm də o daima yaltaqlıq eylər.
Çalış beləsilə yaxınlıq etmə,
Yoldaşlıq eyləyib bir yana getmə.
Çətin anlarında o, səni atar,
Ona xeyir varsa, lap səni satar!

2002, Kopenhagen

QOYMAZLAR DARDA

Şuşada qalibdir gözüm binadan,
Doğulduğum gündən bilin, anadan.
Ərənlər, siz durun, rəqib qəsdinə,
Haydi, hücum edin düşmən üstünə!
Əgər qeyrət varsa bizim diyarda,
Şuşam, səni heç vaxt qoymazlar darda.

Kopenhagen, 08.01.04

DÖZÜM VAR

Qəlbimin telləri Şuşam,
Bil ki, səndə gözüm var.
Ürəyimdə nisgilim var,
Deyiləsi sözüm var.

O gördüyün dəhşətlərə,
Ağrı və acilara,
"Xəstə Şuşam", əsir Şuşam,
Səndə necə dözüm var?

Kopenhagen, 2005

HƏYAT

Tanrıdan istərəmancaq köməyi,
Odur verən bizə duzu-çörəyi,
Həyata keçirən arzu, diləyi.
Bir ona bağlıdır bütün kainat,
Yox desə məhv olar aləmdə həyat.

Kopenhagen, 8 mart 2003

NAKƏSƏ

Qeybətlə, pisliklə məşqul olanlar,
Hazırkı hər qəsdə o can alanlar,
Çünki ciy süd əmib bütün insanlar,
Onlardan hər əməl gözləmək olar.
Odur ki, sırrini vermə heç kəsə,
Sonra öz işin də düşə nakəsə.

ALINA BƏLKƏ

Xəncərdən itidir sözün qüdrəti,
Şüadan güclüdür onun sürəti.
Diplomatik sözün kəsəri çoxdur,
Sözü əvəz edən elə şey yoxdur.
Raketlə alınmaz böyük bir ölkə,
Sözün qüdrətilə alına bəlkə.

Bakı, 2010.

RAHAT

Xalqa xidmət eylə namusla yaşa,
Qalan ömrünü də halal vur başa.
Halalliq olmasa süfrəndə əgər,
Sənə zülmət olar açılan səhər.
Halal yaşamasa kim bu dünyada,
Çəkdiyi zəhməti gedəcək bada.
İnsan halallıqla ucalsın gərək,
Onda süfrəsində bol olar çörək.
Tanrı beləsinə verər mükafat,
Yaşayar evində daima rahat.

Bakı, 20.11.2009

FİRAVAN

Pak eşq-məhəbətlə yaşasa insan,
Ləli-cəvahirə bürünər cahan.
Ləğv olar büsbütün dava-dalaşlar,
Məhv etməz xılqəti daha savaşlar.
Ey insan! Gəl səy göstər bu amala sən,
Çəkilsin səmadan qara bulud, çən.
Azadlığa çıxsın həyatda insan,
Yaşasın daima bəşər firavan.

30.03.02, Kopenhagen

HƏR BAXAN GÖZƏ

Qarda, qonaq gəlir ceyranlar bizi,
Qar əriyən kimi çıxırlar düzə.
Onların qaçışı və duruşları,
Həzz verir seyr edən, hər baxan gözə.

Nə qədər incədir, ilahi, onlar.
Gözəllik rəmzini qananlar anlar.
Baxışı, duruşu məftun eyləyir,
İnsana həzz verən o zərif canlar.

Bir səs eşidən tək qaçıb gedirlər,
Ürkərək bizləri heyran edirlər.
Onların fikrincə görən insanlar,
Elə bil onları baxıb güdürürlər.

13.02.02, Kopenhagen

YAĞIŞ YAĞANDA

Yağış yağır, hava açır,
Şüasını güneş saçır.
Çiçekler də ətir saçır.
Baharda yağış yağanda.

Açır gülər, həm lalələr.
Qonur üstə o jalələr.
Şır-şır axır şəlalələr.
Baharda yağış yağanda.

Dağ-dərələr yaşıllaşır,
Çaylar, göllər aşıb-daşır.
Alqış, sevinc başdan aşır.
Baharda yağış yağanda.

10.08.02, Kopenhagen

NOVRUZ QONAQ GƏLİR AZƏRBAYCANA

Hər yanda açılır gülər, çiçeklər.
Bürüyür gülərə yaşıl ləçəklər.
Qonur gülər üstə rəngli böcəklər.
O müsiqi kimi işləyib qana,
Dirrik bəxş eləyir Azərbaycana.

Beli gəlintəki bağlı səməni,
Gətirir xatırə çölü, çəməni,
Heyrətə qərq edir gəlib görəni.
Yayılıb meh kimi ciyərə, qana,
Dirrik bəxş eləyir Azərbaycana.

Güllər, çiçəklər də dəstə-dəstədir,
Süfrəni bəzəyən qozdur, püstədir,
Rəngarəng xuruşlar masa üstədir.
Yaşılılıq fərəhdir baxsan hər yana,
Dirrik bəxş eləyir Azərbaycana.

Bu calal sığışmaz şeir, dastana,
Rövnağın rəssamı anadır, ana.
Lazimdır yuxudan hamı oyana.
Bahar dirrik verir indi cahana,
Novruz qonaq gəlir Azərbaycana.

Ehtiras qızışır, meydan yarışır,
Toy busata, busat toya qarışır,
Bu sevinclə küsənlər də barışır.
Bütün bağ-bağçalar gəlirlər cana,
Bu gün novruz gəlir, Azərbaycana.

Bahardır, aşıqlər yetir vüsalə,
Sağlıqlar deyilir, dinir piyalə,
Belə bir dirçəliş gəlməz xəyalə.
Tanrı təbiəti gətirir cana,
Novruz qonaq gəlir Azərbaycana.

Kopenhagen, 2003

EY İNSAN

Sülhün keşiyində dur sən, ey insan!
Hamıyla olginan həlim, mehriban.
Mehriban insanlar çatar kamala,
Tanrı tərəfindən gəlməz zavala.
Paxıl olan insan düşər bəlaya,
Ona gələn olmaz bir kəs haraya.
Belələrindən bil, pis izlər qalar,
Qəlbində şeytanlar yuva, iz salar.
Ləyaqətsiz insan olarsa eldə,
Hörmətsiz şəxs kimi o gəzər dildə.
Övladları ona nifrətlə baxar,
Qüssədən xəstəlik beləsin yixar.
Sonrakı peşmanlıq verməz bir fayda,
Çatmaz muradına o şəxs dünyada.
Həyatın mənası budur, ey insan!
Xalqına, elinə xeyir ver hər an!

Kopenhagen, 2004

YAZ GƏLİR

Yaz gəlir hər yanda gül-çiçək açır.
Ənvərtək aləmə ətrini saçır.
Bənzərsiz gözəllik könlüllər açır.
Dirilik yayılır çəmənə, düzə,
İlahi nur gəlir, gözlərimizə.

Qışın yuxusundan oyanır torpaq,
Bürüyür güləri yam-yaşıl yarpaq,
Quşların nəgməsi oxunur şaqraq.

Yerin nəğmələri çıxırlar üzə,
İlahi nur gəlir, gözlərimizə.

Dağların köksünü bəzəyir lalə,
Üstündə incitək titrəyir jalə,
Aşıq belə gündə yetir vüsalə.
Aşıqlar saz ilə başlayır sözə,
İlahi nur gəlir, gözlərimizə.

Arılar çiçəyin şirəsin sorur,
Ağaclar üstündə yuvasın qurur,
Onlar yarışmaqla bir-birin yorur.
Bu Xuda qüdrəti can verir bizə,
İlahi nur gəlir, gözlərimizə.

Odur bax, açılır çiçəklər, güller.
Hər yerdə oxuyur şeyda bülbüllər.
Seyranə çıxırlar qızlar, gəlinlər.
Bahar gəlişilə ruh verir təzə,
İlahi nur gəlir, gözlərimizə.

Əvəzəm diləyim budur dünyada,
Baharın zəhmətin verməyək bada.
Qişda biz görməyək əziyyət, qada.
Bahar gəlişilə can verir bizə.
Şirinlik gətirir sözlərimizə,
İlahi nur gəlir, gözlərimizə.

2001, Bakı

OLMA BİGANƏ

Gözəlim, ürəkdən sevirəm səni,
Amandı incitmə, incitmə məni.
Qaytarma bizlərdən elçi gələni.
Yolunda olaram dəli, divanə,
Sevirəm, gəl mənə olma biganə.

Sənsən bu həyatda dayağım mənim,
Döyünen qəlbimsən gülüm, çiçəyim,
Sənsiz olsam kimə bəs mən güvənim?
Yerişin bənzəyir sənin ceyranə,
Sevirəm, gəl mənə olma biganə.

Gər, sənsiz yaşasam cəzadır mənə,
Cəzadır əzizim səni sevənə,
Heyranam hüsnünə, qurbanam sənə,
Sən bir şam olmusn, mənsə pərvanə,
Sevirəm, gəl mənə olma biganə.

Ağlaram gözləri yaşıla dolaram,
Xəzan yarpağı tək sənsiz solaram.
Dərd əlindən əsir olub qalaram.
Dərdimə dərmansan, çarəsən mənə,
Sevirəm, gəl mənə olma biganə.

Hicrindən od tutub yanırəm, inan.
Daim qəlbimdəsən ay quzu ceyran.
Olaram mən sənə daima hayan.
Bil ki, söz verirəm mərdi-mərdanə,
Sevirəm, gəl mənə olma biganə.

Səninlə alıram həyatda nəfəs.
Sənsiz həyat mənə qəfəsdir, qəfəs.
Ölkəmdə heç nəyə yox məndə həvəs.
Vurğunam sənin tək gözəl cananə,
Sevirəm, gəl mənə olma biganə.

Eşqin xəstəsiyəm yanır ürəyim,
Gəl söndür odumu, sən ol gərəyim,
Sənsiz haram olar duzum, çörəyim.
Aləmdə bir sənsən, mənə yeganə,
Sevirəm, gəl mənə olma biganə.

GÜL İNCİMƏSİN

Qıy vurun, səs salın meşəyə, dağa.
Qoy gənclər toplaşın Ceyran bulağı.
Hamı da yiğişsin bu səs-sorağı,
Dağlara səs salan el inciməsin.

Dağların qoynunda şəlalə səsi,
Meşələrdən gələn bülbül nəğməsi.
Çayların şırıltı, həm zümrüməsi
Qəlblərə ruh verən gül inciməsin.

Əməkçi insandı ağaclar əkən,
Onlardı becərib, dərdini çəkən,
Dibinə daima suyunu tökən.
Zəhmət adamında bel inciməsin.

Lalələr bərq vurur çöldə, çəməndə,
İnsana həzz verir sünbül də dən də,
Heç kəs tuş gəlməsin oxa, kəməndə.
Xeyir söz danişan dil inciməsin.

Bakı, 2009

DÖRDLÜKLƏR

İnsanı insan tək sayasan gərək,
Hər sirri him-cimlə qanasan gərək.
Həyatda bircə sən özünçün deyil,
Həmişə elçin də yanasan gərək.

Eşqimdən alışib yansan da belə,
Evlənmək sözünü gətirmə dilə.
Övladlarım vardır mənə yaramaz,
Ərə getmiş olsam hörmətim olmaz.

Çalış gecə-gündüz yaxşı iş ara,
Halal əməyinlə qazan çox para.
Mənalı ömrünün səfasiyla sən,
Elə et ki, daim xalqına yara.

Qəlbimdə tükənməz söz xəznəsi var,
Ürəyimdə qalsa eyləyər qubar.
Hərdən çıxarıram onları üzə,
Bulaq tək çağlayıb görünsün gözə.

Tanrıya səcdəni vacibdir etmək,
Onun buyurduğu yol ilə getmək.
Yalnız bircə ona şükür edərək,
Lazımdır bir ondan istəyək kömək.

Həyat çox şirindi, ömürsə qısa,
Ölkəndə ölürsən sən qarsa-qarsa.
Daim çalışırsan ey günü qara,
Tapmırısan elində özünə çara.

İllər ötdü xalqa mən xidmət etdim,
Lazım olan yerə həvəslə getdim.
Göstərdim xalqıma məharətimi,
Bilənlər bildilər ləyaqətimi.

İradən olarsa poladdan möhkəm,
Səndən uzaq qaçar bil ki, kədər, qəm.
Təlqin et özünə inamını sən,
Ondan nəhayətsiz fayda görəsən.

İradəni topla, çalış ol mətin,
Onda bir iş olmaz səninçin çətin.
Səbrdir insana yolları açan,
Qəlblərə Günəştək nurunu saçan.

Cənnətməkan olub, bizim bu diyar,
Kaş bütün insanlar ola bəxtiyar.
Təmənnasız ala təhsillərini,
Xoş keçirə bilə öz günlərini.

Çalış övlada da sən boyun əymə,
Həyat yoldaşının qəlbinə dəymə.
Çünki odur sənə daima hayan,
Səy göstər qəflətdən vaxtında oyan.

Nəfs cisim kimi hiss olunmayır,
Nə də ki, gözlərə o görünməyir.
O elə hissdir ki, görünməz gözə,
Ancaq danışarkən o gəlir sözə.

Rəhbər əməlilə ad qoysun gərək,
Onda halal olar yediyi çörək.

Gər rəhbər nümunə olmasa xalqa,
Bil, o layiq olar gedə torpağa.

Günah etməyənlər təmizdir, pakdır,
Ona diktə edən içdən idrakdır.
İdrakı zəiflər düşərlər tora,
Sonra da azardan gedərlər gora.

Kitabı sevməmək günahdır, günah,
Bilik əxs etməsən aldadar tamah.
Kitabla artırır biliyin insan,
Dərin quyulardan çıxarár hər an.

Şeir musiqilə ruha qidadır,
Zövqü-səfası da cana faydadır.
İnsan bu qidadan tapar səfasın,
Bədəndən çıxarár olan cəfasın.

Zinətdir insana gözəl xasiyyət,
Odur gətirən də insana hörmət,
Xasiyyətin pişə batacaq adın,
Səndən qaçacaqdır qohumun, yadın.

Vəfasız yara sən, gəl bel bağlama,
Sonra başa düşüb, zar-zar ağlama.
Vəfali yar ilə həyatını qur,
Onun üstündə sən çox möhkəm də dur.

Çalış bu dünyada qalma sən çəşbaş,
Yoxsa ki, başına düşər ağır daş.
Vəzifə düşgünü, pul düşgünündən,
Nə qədər mümkünə çalış uzaqlaş.

Bəşərə əzabı verəndi fələk,
Ondan heç bir zaman gözləmə kömək.
Fürsət düşən kimi qəlbini qırıb,
Səni ələf kimi basıb əzəcək.

Səhvini anlayıb nahaq ağlama,
Əhli-əyalının qəlbin dağlama.
Hərə bir-birinə firildaq gəlir,
Bu fani dünyaya gəl bel bağlama.

Yığsan da dünyada varı-dövləti,
Üsdün tut hər şeydən eşq-məhəbbəti.
Eşqi, məhəbbəti duymayan insan,
Bil ki, xəbərsizdi o bu dünyadan.

Ömür bir andır ki, tez gəlib gedir,
Həyatda insanı o məyus edir.
Odur ki, gəl çalış həzz al dünyada,
Bu qısa ömrünü boş vermə bada.

Yaşamaq istəyir hər gələn insan,
Arzuyla döyüñür ürəyi hər an.
Çatdırı bilməyib arzu, diləyin,
Qəlbədə arzularla köçür dünyadan.

Çalış bu dünyada çox günah etmə,
Günah edənlərin yolılə getmə.
İblis xtslətinin yolılə getsən,
Daima zillətdə olacaqsan sən.

Çalış işlərini vaxtında bitir,
Xoş gəlməz sözləri kənara ötür.

Gəl bu puç dünyaya arxalanma sən,
Deyilən sözlərin zərin seç götür.

Mala, pula həris olma dünyada
Tutmasın canını bir qada, bala.
Bu fani dünyani beşəlli tutub,
Qısaca ömrünü gəl vermə bada.

Aşıqə şəfadır, davadır canan.
İdraklı insandır söz bilib, qanan.
Kişinin varısa vəfali yarı,
Ona lazıim deyil dünyanın vari.

İnsanlar, həyatda sevinin, gülün,
Sevgilə qaldırın adını elin.
Əgər olmasayı eşqlə- məhəbəbt,
Dirilik olmazdı həyatda, bilin!

Kişi işdən alır zövqü-səfani,
Xanımından umur əsil vəfani.
Vəfası olmasa xanımın, inan,
Həyatda yaşamaq olmaz firavan.

Yaşamaq təhrini bil olma xəstə,
Müdrilikin sözünə sən de göz üstə.
Xeyirxah insantək taninsan da bil,
Ancaq köməyi bir Tanrıdan istə.

Tanrı verdi mənə belə qüdrəti,
Qazandım ölkəmdə el məhəbbəti.
Odur ki, Tanrıya şükür edərək mən,
Xalqımdan görürəm bil, səxavəti.

Satqınlar ölkəni etdilər qarət,
İtdi böyük, kiçik qalmadı hörmət.
Tanrı kömək olsun bir bu millətə,
Düşməsin daha da ağır zillətə.

Xeyirxah insantək taninsa adın,
Bil ki, çin-çin olar onda muradın.
Yaxşılıq etməklə pislikdən əl çək,
Çalış ki, yaxşılıq toxumunu ək.

Aşıqə qüvvədir vəfali canan,
Lazimdı bu müdrik sözləri qanan.
Aşıqin yanında sevdiyi olsa,
Əjdahanı belə məhv edər haman.

Cavankən gəl qazan varı, dövləti,
Boğazdan kəsməklə yığma sərvəti.
Alın tərin ilə çalış qazan ki,
Heç vaxt verməyəsən əldən qeyrəti.

Atadır övladın ciyəri, canı,
Bətində yaşadır ananın qanı.
Onlara naxələf çıxarsa övlad,
İtər el-obada bütün ad-sani.

Əsil insan sevgisindən dönməyir,
Bəzən olur dil lal olub dinməyir.
İnsan qocalaraq əldən düşsə də,
Məhəbbət alovu heç vaxt sönməyir.

İnsanlar çalışır fani dünyada,
Lakin çatmayırlar bütün murada.

Çünkü tükənməyən arzular vardır,
Həyata keçməyə zamanı dardır.

Əvəzin arzusu budur binadan,
Ağıl versin liderlərə yaradan.
Səfalətdə olan bədbəxt miləlti,
Çıxarsın düşdürü ağır bəladan.

Təmiz, pak qəlbinə göstər özünü,
Kişi tək hər yerdə de düz sözünü.
Belədə yüksələr sənin hörmətin,
Hər sözü deməyə çatar cürətin.

Alimə dövlətdən qayğı gərəkdir,
Bu qayğı onlara əsil çörəkdir.
Duzsuz olmuş olsa əgər ki, çörək.
Heç kəsə o çörək deyildir gərək.

Uşağı nəvazış, böyüyə hörmət,
Kim etsə qazanar elində şöhrət.
Ləyaqətlə şöhrət səni ucaldar,
Ömrünü uzadar, gec də qocaldar.

Nə qədər qazansan şani, şöhrəti,
Çalış sən uca tut namus-qeyrəti.
Ləyaqəti üstün tutmayan insan,
Biqeyrət yaranıb, doğulub şeytan.

Vəfasız adamda namus-ar olmaz,
Belə insanlardan yaxşı yar olmaz.
Vəfadır insanın şani-şöhrəti,
Qazandıran odur eldə hörməti.

Ümiddir, arzudur bizi yașadan,
Hər nəyi çıxarıb verən dəryadan.
Ümidsiz, arzusuz yaşıyan insan,
Ölümlə üzləşər daima, hər an.

Səbirli ol ki dözə biləsən,
Həyatdan zövq alıb gəzə biləsən.
Yoxsa ki çox erkən məhv olacaqsan,
Ya da ki, xəzan tək sən solacaqsan.

Qoy olsun hamiya, hamiya ayan,
Dünyamız əvvəldən sorqu, imtahan.
Tanrı qarşısında çox günah edən,
Məhşərdə yanacaq daim, hər zaman.

Alimdir ölkənin düşünən başı,
Odur ölkəsinin həm üzük qaşı.
Alimsiz bir ölkə tarimar olar,
Orda xarabaklıq izləri qalar.

Nəfsinə qul olma, ağılla yaşa,
Namus, qeyrət ilə ömrü vur başa.
Namusu, qeyrəti versən əlindən,
Didərgin düşərsən oba-elindən.

Qiymətin almazsa ölkədə alım,
Millət zəifləyər görməz bir təlim.
Alımlə yaranar ölkədə qayda,
Elmsiz ölkədən gözləmə fayda.

Yoxdu bu dünyada ölümə çarə,
Neçin keçirəsən gününü qarə?

Səhhətini qoru, gözlə hər zaman,
Gününü şən keçir, yaşa firavan.

Dililə tanınar dünyada millət,
Ünsiyyət yaradıb qazanar hörmət.
Dilinə xor baxan nankor övladdır,
O insan xalqına düşməndir, yaddır.

Elmsız ibadət boş əfsanədir,
Eşqə meyli olan bir pərvanədir.
Eşqi, məhəbbəti olmayan insan,
Elə bil yaramıb həyatda şeytan.

Bilin, sağlam insan sayılar xoşbəxt,
Varlı xəstə isə sayılar bədbəxt.
Borcu olmayanlar sayılar varlı,
Eldə görünərlər zərli, tumarlı.

Qudurmuş məmurlar durub amədə,
Odur ki, işləmir qanun ölkədə.
Saysız hiylə ilə xalqı əzməyə,
Qorxudub gəlirlər min cürə hədə.

Çalış yaşamaqçın xörəyini ye,
Sağlam bədəninlə düz sözünü de.
Yeməkçin gər yesən ey üzü qara,
Tapılmaz heç zaman dərdinə çara.

Yaşamaqçın ye ki, sağlam olasan,
İşində-güçündə cavan qalasan.
Belə etsən əgər ağrımaz başın,
Dost olar səninlə yarın, yoldaşın.

Doymamış süfrədən tez qalx ayağa,
Çox yesən düşərsən bil ki, qovğaya.
Bədən zəifləyər tutarsan azar,
Çox erkən də səni aparar məzar.

Sülh, əminamanlıq olsa dünyada,
Heç zaman baş verməz savaş, dava da.
İnsanlar yaşayar azad, firavan,
Hamı qardaş olub yaşar mehriban.

Qayısız yaşasın kaş ki, insanlar,
Xəstəlik görməsin həyatda canlar.
Budur mənim arzum, diləyim hər an,
Kaş ki, hamı olsun qurub, yaradan.

Başına od ələr məkrli qadın,
Hiyləylə o qoyar sənə öz adın.
Belə bir qadından çalış uzaqlaş,
Ondan ola bilməz sənə dost, yoldaş.

Tanrı buyurduğu yol ilə sən ged,
Kasıba, yetimə çalış kömək ed.
Belə etsən artar varın, dövlətin,
Elində, obanda qalxar hörmətin.

Əgər qiymətini almasa alim,
Qiymət verməyənlər olarlar zalım.
Tanrı beləsinin verər cəzasın,
Həyatda da görər o öz qəzasın.

01.08.2010

Nəfsdir insanın ağılını alan,
Beynini oynadıb bəlaya salan.
Çalış ki, nəfsinə sən gəl qul olma,
Pis işlə özünü bəlaya salma.

"Zərin qədrini də zərgərlər bilər" –,
Xalqına, elinə xoş arzu dilər.
Gözəl əməlindən kim ləzzət alsa,
Ölkəsində daim sevinib gülər.

Qönçədən gül olub açasan gərək,
Ətrini hər yana saçasan gərək.
Deyingən arvaddan, simic kişidən,
Başını götürüb qaçasan gərək.

Xoşlamış olsan gər bir şeirimi,
Çıxarmış olarsan qəlbən dərdimi.
Çün şeir mənimçin havadır, sudur,
Elə ruh verən də bilin ki, budur.

BAYATILAR

Vətənə həsr edilən bayatılar

Üzümüzə güldülər,
Sirrimizi bildilər.
Xocalı tək şəhəri,
Yer üzündən sildilər.

Rəhbər, məmur yatdılar,
Xalqı çölə atdılar.
Rəzil, alçaq adamlar,
Vətəni də satdılar.

Sinanı belim oldu,
Xar olan elim oldu.
Çox danışdım xeyirsiz,
Yanansa dilim oldu.

Qırı-qırı getdilər,
Hər nə ki, var etdilər.
Günahsız körpələri,
Zülümlə məhv etdilər.

Satqınlar çoxdu bizdə,
Onlar görünmür üzdə.
Şərəfsizlər əlilə,
İnsanlar dondu düzdə.

Pislik cavabsız qalmaz,
Verən verdiyin almaz.
Vətənin torpağını,
Yağida qoymaq olmaz.

Xocalını aldılar,
Yaman günə saldılar.
Şəhərin əhalisinin,
İlan kimi çaldılar.

Dənizlər ləpələndi,
Başlara kül ələndi.
Namus, qeyrət qalmadı,
Hamısı ləkələndi.

Çöllərə saldıranda,
Alovda yandıranda,
Düşmən, belin sınaydı,
Şəhəri yandıranda.

Qana qəltan etdilər,
Göz-başını diddilər,
Ananınca yanında,
Baləni məhv etdilər.

Əzizim çəmən, çölün,
Bağçadakı bülbülün.
Dünyaya dəyişmərəm,
Vətənimin bir gülün.

Ağdam, Şuşa dardadı,
Borandadı, qardadı.
Onları geri alan,
Ərənləri hardadı?

Ay ərənlər atlanın!
Axıdın düşmən qanın.
Torpağı azad edib,
Alın onların canın.

Dağ başını qar aldı.
Gözlərimiz qaraldı.
Düşmən əsir alındıqın,
Əfitək vurdu, çaldi.

Dil-dil olub ötəydim,
Arzulara yetəydim.
Vətənin torpağında,
Çiçək olub bitəydim.

Kopenhagen, 11.09.03.

Xoşbəxt ol, yaxşılıq et.
Aqillər yolilə get!
Alaq ot çox olsa da,
Sən şəfali ot ol, bit.

Kür də dərd oldu bizə,
Su coşub qalxdı dizə.
Evləri sel apardı,
Dağ çəkdi sinəmizə.

Gec-tez xalq mütləq bilər,
Bilib onlara gülər.
Vətəni satanların,
Cavabın tarix verər.

Qubadlı, Laçın darda,
Əsir qalıbdır orda.
Düşmənlər at oynadır,
İndi bizim diyarda.

Haydı, atlanın, gedək!
Düşmənə sitəm edək.
Natavan haraylayır,
Onu tez azad edək!

O gün mətləq tez gələr.
Düşmən də bunu bilər.
İşgaldəki torpaqlar,
Mütləq azad edilər.

Tarım əsəblərimiz,
Zillətdə hər birimiz.
Pis məmuran əlilə,
Soyuldu üz dərimiz.

Talelər gəlib qara,
Dərdlərə yox bir çara.
Dünya dağılıb gedir,
Xilqət qalır avara.

Şərəflidir dilimiz,
Sonalıdır gölümüz.
Döyüslərdə bərkîyir,
Əskəri əllərimiz.

Xalqa xor baxan solar,
Gözü yaş ilə dolar.
Tanrımin qəzəbindən,
Ölümə məhkum olar.

Çəkər dərdin qəzasın,
Xalq eşidər sədasın.
Vətənə xor baxanı,
Tarix verər cəzasın.

Satqını əfi çalar,
Gözü qan-yaşla dolar.
Vətəni kim satarsa,
Mütləq peşiman olar.

İnsanların çaldılar,
Yaman günə saldılar.
Şuşanın əvəzində,
Qızıl, daş-qaş aldılar.

Sular axıb bulanda,
Bir-birinə calındı.
Şuşamın həsrətindən,
Qəlbim oda qalandı.

Alışır çıraqımız,
Yayılır sorağımız.
Dünyada yeganədir,
Üç rəngli bayraqımız.

Şuşanın şış qayası,
Pənah xandan mayası.
Dərdlərə şəfa verir,
Onun təmiz havası.

Şuşam getdi əlimdən,
Ayri düşdüm elimdən.
Ayrılıq, vətən dərdi,
Əydi məni belimdən.

Azad olsun Şuşamız,
Çiçəklənsin obamız.
İgidlərin əlilə,
Abad olsun Şuşamız.

Məhv edilsin qoy yağı,
Yansın elin çıraqı.
Zirvələrə ucalsın,
Azərbaycan bayraqı.

*Şıxəli Qurbanov, Məsud Əlizadə və
Ziya Bünyadovun xatırəsinə həsr edilən*

Bayatlılar

Şıxəli, Məsud, Ziya,
Maya idilər, maya.
Xalqına verərdilər,
Onlar təmiz ideya.

Ziyalıda var cürət,
Göstərirlər mərifət.
Xalqına təmənnasız,
Onlar edərdi xidmət.

Kiməsə sərf etmədi,
Başqa yolla getmədi.
Məmur əkdiyi çırpı,
Ağac olub bitmədi.

Yaratmışdı yaradan,
Onlara vardı meydan.
Onların hər üçünü,
Götürdülər aradan.

Onlara rəhmət olsun,
Dillərdə əzbər qalsun.
Qəbirləri daima,
Müşklə, nur ilə dolsun.

*1990-ci il 20 yanvar (qanlı yanvar)
hadisəsinə həsr edilən*

Bayatılar

Əzizim, gülüm sindi,
Qanadım, qolum sindi.
Bu qanlı hadisədən,
Qamətim, belim sindi.

Hücuma başladılar,
Gülləylə daşladılar,
Tankların tirtirində,
Milləti xışladılar.

Əzizim qanlı aydı,
Sədəni hamı yaydı.
Bu naxələf imperya,
Sahəyə axan çaydı.

Kəsərsizdi söz indi,
Gəl bu dərdə döz indi.
Yayın bütün aləmə,
Düşmənimiz bilindi.

*26 fevral 1992-ci ildə baş verən
Xocalı faciəsinə həsr edilən*

Bayatlılar

Gəldilər can alanlar,
Haldan-hala salanlar.
İstədiyin etdilər,
Bizə sarılar, yanlar.

Xocalı yağmalandı,
Od-alova qalandı.
Evlərdə körpələr də,
Şiş ilə damğalandı.

Torpaqları satdılar,
Mali-mala qatdılar.
Xocalını dağıdırıb,
Xalqını aldatdılar.

Göz-başımız didildi,
Cahan da bunu bildi.
Yağlılar Xocalını,
Yer üzündən tam sildi.

Hadisələr danılmaz,
Müdriklərsə yanılmaz,
Qisas heç vaxt, heç zaman,
Cavabsız yerdə qalmaz.

Çoxu ayaqyalındı,
Pis hallara salındı.
Əksər insanlarımız,
Yollarda donub qaldı.

Evlərimiz talandı,
Torpağımız yalandı.
Xocalıtək bir şəhər,
Od-alova qalandı.

İstədiyin etdilər,
Qana qəltan etdilər,
Körpələri süngüyə,
Keçirərək getdilər.

Yoxdu bizi bir həyan,
Bizi göz yumdu cahan.
Xocalı kül edilib,
Millət oldu sərkərdən.

Xocalımı alaydım,
Evimizdə qalaydım.
Yağları dilindən,
Əfi olub çalaydım.

Getdi o gözəl çağlar,
Çıxdı əlimdən bağlar.
Xocam^{*} getdi əlimdən,
Gözlərim qaldı ağlar.

Hər tərəfim olub bağ.
Qəlblərə çəkilib dağ.
Arzumdur düşmənlərim,
Heç qalmayayırlar sağ.

* Xocam – Xocalım.

Məhəbbət bayatları

Mən aşiqəm gələrəm,
Sənlə deyib gülərəm.
Səni gəlib görməsəm,
Dərdə düşüb olərəm.

Cibimdə yoxdu para,
Gəl mənə yaxma qara.
Amandı gəl yardım et,
Dərdimə sən tap çara.

Göy dənizdə üzərəm,
Sahilində gəzərəm.
Yarımın sinəsini,
Gül-çiçəklə bəzərəm.

Göydə ulduz axanda,
Ürəyimi yaxanda.
Ürəkdən zövq alıram,
Gözəlliyyə baxanda.

Xəlbirlə un ələmə,
Eşqi məndən diləmə.
Məhəbbətdən dəm vurub,
Məni məndən eləmə.

Sərçənin cib-cib səsi,
Suların züzməsi,
Məni məndən eləyir,
Məşuqəmin busəsi.

Əsil aşiq enməyir,
Sözlərindən dönməyir.
Məhəbbətin alovu,
Heç bir zaman sönməyir.

Mən aşiqim alana,
Tarı yada salana.
Yarım gör necə baxır,
Sinədə tar çalana.

Dər payızın almasın,
Qəlbdə arzun qalmasın.
Yeginən doyunca ki,
Bənizlərin solmasın.

Athi gedər toz eylər,
Oğlan qızı göz eylər,
Paxıl, naqis qanşular,
Baxıb, görüb söz eylər.

Barmağında var daş-qas,
Həyatda olma ças-bas.
Sənin kimi xanıma,
İstərəm olum yoldaş.

Xanımların sürməsi,
Qiyğacı göz süzməsi,
Aşiqə bir töhvədir,
Onların naz etməsi.

Bala bənzər ləbin var,
Əllərin ağ bəyaz qar.
Mən sevmişəm sənin tək,
Gözəl, göyçək incə yar.

Əzizim gördün məni,
Elədim sən deyəni.
İndi xahişim budur,
Sən elə mən deyəni.

Qızıl üzük alaydım,
Barmağına salaydım.
Sənin kimi gözəlin,
Adaxlısı olaydım.

Sənə meyil salaram,
Qayğına da qalaram,
Sən tək gözəl bir qızı,
Ancaq aşiq olaram.

Sərv boyladur qamətin,
İşində var hörmətin.
Səni sağlam yașadər,
Etdiyin ibadətin.

Sözünü de şahanə,
Olma mənə biganə.
Mənə könül verməsən,
Bil ki, ollam divanə.

İnsan insanı anar,
Bir-birini tez qanar.
Göz-gözə baxan zaman,
Qəlblər od tutub yanar.

Əzizim haralısan?
Elimin maralısan.
Gəl bir öpüm üzündən,
Qəlbindən yaralısan.

Sənsiz heç nə duymaram,
Bir fitnəyə uymaram.
Səndən başqa gözəli,
Bil ki, yaxın qoymaram.

Hər bir işdən halısan,
Gözəllik timsalısan.
Bizim bu gülüstanın,
Sən əsil maralısan.

Sevməm dumanı, çəni,
Dumanı seyr edəni.
Yar özgə qucağında,
Bu dərd öldürür məni.

Bağcanın gülü soldu,
Qəlbimə niskil doldu.
Yarımın xoş sözləri,
Mənə təsəlli oldu.

Adın daim dilimdə,
Kitabların əlimdə.
Qəlbdən çəkdiyim azdı,
İndi yanır çölüm də.

Bıçaqdan itidir söz,
İradılara çalış döz.
Sevilməkçin elində,
Çalış de daim düz söz.

Mən aşiqəm gəzərəm,
Dənizlərdə üzərəm.
Yarımın bənizini,
Busəm ilə bəzərəm.

Süfrəyə düzdüm üzüm,
Gözündə qaldı gözüm.
Səni yada vermərəm,
Alacağam mən özüm.

Külək olub əsirəm,
Qılınc kimi kəsirəm.
Yarımla görüşəndə,
Titrəyirəm, əsirəm.

Dağ-dərəni keçərəm,
Şərbətimi içərəm.
Sevgilimin yolunda,
Canımdan da keçərəm.

Əzizinəm al məni,
Ağuşuna sal məni.
Məndən razi qalmasan,
Gürzə olub çal məni.

Təbiət bayatları

Bahardı gözəl fəsil,
Cana ruh verən əsil.
İnsanlar yeniləşir,
Bil, hər gələn təzə il.

Sərçələr yemçün qaçırlar,
Hər yana nurun saçır.
Sevinən uşaqların,
Qəlblərin gültək açır.

Novruzda gəz çəməni,
Məst etsin çəmən səni.
Otağa yaraşıqdır,
Süfrədəki səməni.

Yazda çiçəklər olar,
Soyuq havada solar.
Onların şux rəngləri,
Yaddaşda gül tək qalar.

Zirvəsi qarlı dağlar,
Yamacı barlı dağlar.
Bəhərini yemədim,
Gözlərim qaldı ağlar.

Ölkələri gəzərəm,
Toylarında süzərəm.
Təbiətin qoynunda,
Yarım ilə gəzərəm.

Hicran bayatları

Elçi getdi dalınca,
Yarı razı salinca,
Məndə səbr qalmadı,
Ondan cavab alınca.

Əzizinəm gələydim,
Gəlib səni görəydim.
Səninlə söhbətləşib,
Dərdlərini biləydim.

Yoxdur məni bir anan,
Söz-söhbətimi qanan,
Çünki yoxdur yanımda,
Sevdiyim gözəl canan.

Dağların qarı ollam,
Bağların barı ollam,
Məni sevən o qızın,
Sevgili yarı ollam.

Uzaqdadır o canan,
Qəlbimdədir hər bir an.
Onun qayıtmamasına,
Yox bir əsas, bir güman.

Sevdiyini sən ged al,
Çalış ananla bir qal.
İnsan dağı aşırdar,
Əgər baş tutsa vüsal.

Qəhrəmanlıq bayatları

Gəlginən bizə sarı,
Çalış elinə yarı.
Yağları qırqınan,
Xalq görsün səni bari!

Söz üstə duran bala,
İşin düz quran bala,
Yağları məhv edib,
Görməyəsən bir bəla.

Sevil xanım – 55

Ad günün keçdi əla.
Gərək bu diskin qala.
Səhhətin sağlam olsun,
Görməyəsən bir bəla.

Layiqsən dost-yoldaşa,
İstədiyinlə qoşa.
Arzumdur yüz ili siz,
Birgə vurasız başa.

El baharda yarışır,
Küsənlər də barışır.
Sənin kimi gözələ,
Nə geyşən çox yaraşar.

*Bu bayatları xüsusi olaraq beş nəvəmə
ithaf edirəm*

Birinci şölə nəvəm,
O deyir, mənəm-mənəm.
Yaxşı oxuduğumçın,
Açılmamış qönçəyəm.

Kamran oğlu Eminsə,
Deyir mütləq, xülasə.
Qəlbən biz sevinərik,
Hamınız bizə gəlsə.

Sonam sən gülə taysan,
Ondörd gecəlik aysan.
Atanın sevimlisi,
Tanrıdan gələn paysan.

Vüqar oğlu mən varam,
Eminəm dağ yararam.
Mənə lazım gözəli,
Axtararam, araram.

Edvin deyir, biz gülək,
Birgə yeyək duz-çörək.
Siz gəlin Çikaqoya,
Zövq alaraq sevinək.

Baba Əvəz deyir:

Çalışıram getməyə,
Arzulara yetməyə.
Darıxıram mən sizi,
Maç-maç, quc-quc etməyə.

İşin yönə salaydı,
İstədiyin alaydı.
Qazandığı uğurla,
Şöləm xoşbəxt olaydı.

Zülfiiyyəm çiçək dərir,
Anası paltar sərir.
Sona nəvəm həyətdə,
Sərçələrə dən verir.

Vüqar tarın alaydı,
Emin onu çalaydı
Kaş ki, onun toyuna,
Baba sağlam qalaydı.

Əzizinəm oyunca,
Baxım o sərv boyunca.
Emin, o toy gündündə,
Sındırıydım doyunca.

Bulaq kimi çäglaram,
Başa çalma bağlaram.
Nəvəm gəlin olanda,
Toyunda da oynaram.

Kəpənəklər uçanda,
Nəvəm ayaq açanda.
Babası quzu kəsər,
O yeriyib qaçanda.

Gül-çiçəyi dərərəm,
Xalı üstə sərərəm.
Nəvəmə bəxşış üçün,
Gözəl çələng hörərəm.

Quyu çox-çox dərindi,
Suyu yaman sərindi.
Bal-şəkər də yalandı,
Nəvəm ondan şirindi.

Bağçada gül bitəydi,
Alaq otlar itəydi.
Qaçıb-oynayan nəvəm,
Görüm dil-dil ötəydi.

Dibçəkdə güllər açır,
Otaqda əstrin saçır.
Gülləri dərmək üçün,
Nəvəm oraya qaçır.

Dayanıb lap qıraqda,
Gözü qalıb çıraqda.
İki dişi çıxıbdır,
Çörək qoymur tabaqda.

Səni mən bəzəyəydim,
Yaxana gül düzəydim.
Sənin o toy gündündə,
Doyunca bir sözəydim.

Balam tez dil açaydı,
Ətir iyi saçaydı.
Baba ona baxanda,
Ceyran kimi qaçaydı.

Gül-ciçəklər açanda,
Xoş ətirin saçanda.
Nəvəmə qurban ollam,
Şirin dilin açanda.

Nəvə gedir düzünə,
Baxır ana sözünə.
Quzu qurban kəsərəm,
Onun qara gözünə.

Bağda gülü üzəydim,
Süfrə üstə düzəydim.
Balmin toy gündündə,
Doyunca bir süzəydim.

Heyranam bu gəlişə,
Səbəb olur gülüşə.
Nənə öz nəvəsinə,
Layla desin həmişə.

Gözlərin alasına,
İş yönə salasına,
Quzu qurban gəsərəm,
Balamin balasına.

Mənim nəvəm bircədi,
Lap yeməli külçədi.
Əlindəki gəlincik,
Elə bil düyünçədi.

Balam çıxıbdır düzə,
O gəlməsin bəd gözə.
Toy-düyündə nəvəmi,
Görəydim sözə-sözə.

Əzizim səsi gəlsin,
Zili ya pəsi gəlsin.
Arzum budur evimdən,
Nəvəmin səsi gəlsin.

Yaxana gül düzəydim,
Güllərlə bəzəyəydim.
Balam, o toy günündə,
Doyunca bir sözəydim.

Mənim nəvəm sərçədi,
Açılmamış qönçədi.
Uşaqların içində,
O, yeganə, bircədi.

Nəvəmçin gül üzərəm,
Saçlarına düzərəm.
Nəvəmin ad günündə,
Çəmən üstə gəzərəm.

Qarışiq bayatılar

Bəxtim gecədən qara,
Məni çəkdilər dara.
Oldum övlad xəstəsi,
Loğman tapmadı çara.

Dərdli dərdliyə gülməz,
Bu hali naşı bilməz.
Tənhaliq bir bəladar,
Onu qanmayan bilməz.

Talehim gəldi qara,
Fələk də vurdı yara.
Arzuma yetəmmədim,
Başım dəydi daşalra.

Xidmət et şirin cana,
Xeyir gəlsin qoy qana.
İçdiyin artıq su da,
Zərər verər bil, sana.

Sərv ağacı düz olar,
Budaqları yüz olar,
Qızı olan atanın,
Dərdi-qəmi az olar.

Danimarkın* dövləti,
Qanun sevir milləti.
Sözü açıq deməyə,
Var xalqının cürəti.

* Danimark – Danimarka

Halım pisdi, yamandı,
Kömək edin amandı.
Qəlbimə toxunmayın,
O sızlayan kamandı.

Əzizinəm bu dağa,
Quşlar qondu budağa.
Balamin həsrətindən,
Qəddim döndü yumaga.

Gözəllik ariyan da,
Sevərək qariyan da,
Xoşbəxt olur o zaman,
Övladdan yarıyanda.

Əzizinəm ər olsun,
Böyüklüyü car olsun.
Oğul ərsəyə çatıb,
Düşmənimiz kor olsun.

Ata sözün qandırar,
Him-cim ilə andırar.
Ata xeyir duası,
Uğurlar qazandırar.

Paxılıllıq didər səni,
Əyər ağız, cənəni.
Sən heyrətdə qoyarsan,
Sənə baxıb görəni.

Arzu sonsuz bir ümman,
Bizə urcah pis zaman.
Zamanın bu anında,
Halımız olub yaman.

Adam adamı vurmaz,
Vursa olar yaramaz,
Belə iblis adamdan,
Qurub, yaradan olmaz.

Tanrıdan gələn fərman,
Yaşıl, gözəl bir orman.
İnsanlara davadır,
Bir də xoş sözlər, inan.

Hamı eşidib bilsin,
Xoş arzularla gülsün.
Əsas odur insanın,
Axırı yaxşı olsun.

Nəfsinə gəl qul olma,
Özünü işə salma.
Adını ləkələyib,
Sonda pis günə qalma.

Səviyyəli söz qanar,
Dərdliləri tez anar.
Dərdli dağa söz desə,
Dağ da alışib yanar.

Naməndlərə əyilmə,
Şikəsd insana gülmə.
Kişi kimi ömür sür,
Əyyaş olub dilənmə.

Heç kəsə qurma tələ,
Elə salma vəlvələ.
İnsanlığın mayası,
Gərək kökündən gələ.

Bir hərbi geyimli gözəl azəri qızını görərkən yazılın bayatılar

Hava yaman qarışır,
Ulduzlar da saygışır.
Bu hərbi geyim sənə,
Gör necə də yaraşır.

Ceyran tək yerişin var,
Cəzb edən duruşun var.
Sevəni quc etməyə,
Müşk iyili ağuşun var.

Vurğundu ərənlərin,
İlk səni görənlərin.
Saçların heyran edir,
Səni seyr edənlərin.

Gözəllikdə bircəsən,
Elə bil gəlincəsən,
Xalqını tanıtmaqçın,
Yaraşıqsan elə sən.

Nazi-qəmzən can alır,
Görəni dərdə salır.
Hər kim səni görürsə,
Baxaraq heyran qalır.

Bakı, 2011

BEYTLƏR

Nifaq toxumunu kim səpsə əgər,
Əməlindən ona bəlalar dəyər.

Zülmkara çalış yaxşılıq eylə,
Zülmkar işindən çəkinə, bəlkə.

Ədalətin yeri ürəkdir, ürək,
Onu biz tər-təmiz saxlayaq gərək.

Kini ürəyində saxlasan əgər,
Vəhşitək o səni daxildən didər.

Kinli insanlardan hörmət gözləmə,
Belə insanlara rəğbət bəsləmə.

Vəfali insanda etibar olar,
Ondan yaddaşlarda xoş izlər qalar.

İnsanı yaşıdan çörəkdir, abdır,
Bütün şər işlərə bais şərabdır.

Tanrıya düşmandı nifaq salanlar,
Haram yeyənlərdi rüşvət alanlar.

Tanrını qəlbindən çıxaran insan,
O şeytan yaranıb başdan, binadan.

Tanrı xofu daim qəlbdə qalmalı,
İnsan onu hər an yada salmalı.

Yaxşılıq toxumun çalış səp ki, sən,
Tanrı dərgahında onu biçəsən.

Ruhumuzdur bizi idarə edən,
Bədən ölü zaman tərk edib gedən.

Elmin dəyəri bil, üstündür ibadətdən,
Mərhəmətli olmasan, düşəcəksən hörmətdən.

Məhəbbətdən yoğrulmuşam, ədalətdir bil, amalıım,
Yazdıqlarım hikmətlərlə çalışıram yadda qalıım.

Paxılıqlı hissiylə kim baxsa sənə,
Sixaraq incidər onu "məngənə".

Mənfi auradan sənə dərd keçər,
Oraq tək doğrayıb canını biçər.

Əgər inam olsa hər bir insanda,
Xəstəlik hökm etməz sağalar can da.

Bunu Əvəz deyir, necə bir loğman,
Oxu əxz et fikrin gəl ona inan.

Xeyirxah insanı Tanrı qoruyar,
Çatar muradına, olar bəxtiyar.

Elmin kəşvləri olsa da acı,
Ağır xəstələrə tapar əlacı.

Mehriban insana Tanrı lütf edər,
Onun zəhməti də bil, getməz hədər.

Haqqı, ədaləti qoruyan insan,
Tanrıdan bəxşisin alacaq, inan!

İmkansız adama etsən hörməti,
Tanrı verər sənə varı, dövləti.

Yaxşılıq edəndə qəlb sakitləşir,
Pislik edən zaman beyin kütləşir.

Əgər kim olarsa mehriban insan,
Tanrı olar ona daima hayan.

Həyatın mənası pak ürəkdədir,
Halalca yeyilən duz-çörəkdədir.

Tanrı buyurduğu yol ilə sən ged,
Kasıba, yetimə çalış kömək ed.

Təvazö insanı göyə ucaldar,
Mənəm mənəmliksə vaxtsız qocaldar.

Səbirlə, təmkinlə söylə sözünü,
Lakin heç bir zaman öymə özünü.

Tanrıya düşməndir qərəzli insan,
Cün şeytan yaradıb onu yaradan.

Birinin sarayı, hədsiz varı var,
Birinin evində sadıq yarı var.

Sadiq yarı olan xoşbəxtdir, xoşbəxt.
Hədsiz varı olan bədbəxtdir, bədbəxt.

Qadının əməlin daima izlə,
Onun hiyləsindən özünü gözlə.

Qadının məkrinin sehrinə düşsən,
Cəhənnəm odunda bil ki, bişərsən.

Gözəllik mənəvi zövqdür insana,
Stimul verəndi o qana, cana.

Vüsala yetməyən sevən bir insan,
Çətinə düşsə də keçər canından.

Şirinlə vüsala yetmədi Fərhad,
Eşqin qurbanı tək qoydu igid ad.

Canı əsirgəməz sevən bir insan,
Hazırkı canana o getsin qurban.

Kasıba paylaşan vari-dövləti,
Eldə qazanarsan şanı-şöhrəti.

Hörmət et, hörmət et, hörmət et, hörmət,
Onda qazanarsan eldə məhəbbət.

Bülbül gül eşqilə oxuyar, inan,
Onu anlarancaq, hər sevən insan.

Yaşlıya hörmət et, körpəyə xidmət,
Qoy görsünlər səndə əsil mərhəmət.

Tanrıya şükr eylə çat arzulara,
Məşhərdə gəl olma sən üzü qara.

Pis vərdişə çalış qalib gəl ki, sən,
Ulu Tanrıdan da bəxşış görəsən.

Kasıba əl tut ki, xalq sevsin səni,
Unut birdəfəlik qəmi, qüssəni.

Hikmətli sözlərdi cana verən can,
Dərmandan qiymətli ümmandır, ümman.

Yaşlıya, qadına hörmət et ki, sən,
Yaradan Tanrıdan imdad görəsən.

İnsan insan ilə eyləsə qeybət,
Günah qazandırar edilən söhbət.

Ölü torpaqlara yağış can verir,
Hikmətli söz qəlbə ilik, qan verir.

İnsanı tanıdan ləyaqətidir,
Hörmətə mindirən xasiyyətidir.

Şöhrətə, altuna uyan bir qadın,
Çox tez də batırar şərəfli adın.

Qadın aldanarsa şana-şöhrətə,
O ləkə gətirər bütün millətə.

Vəfali qadına can qurban eylə,
Vafalı olmasın hər yanda söylə.

Hər gəncin borcudur sevsin Vətənin,
Alsın qarşısını eldən itənin.

Vətənin sevməyən şeytəndi, şeytan,
Ona qənim olsun ulu yaradan.

Çalış Vətəninə sadiq övlad ol,
Sevərək sən onun qayğısına qal.

Sadiqlik şərəfdür hər bir insana,
Şərəf nə olduğun o düzgün qana.

Ləyaqət insanın şan-şöhrətidir,
Ağıl, düşüncəsi şərafətidir.

Halallıq olmasa işində əgər,
Sənə kömək etməz qiymətli gövhər.

Namusu, qeyrəti gəl atma çölə,
Naqışlıq gətirmə obaya-elə.

Saf eşq, məhəbbətdir bizi yaşıdan,
Aşılıybunu bizə yaradan.

Baladır ananın iliyi, qani,
Başı ağrısən gər, ağrıyar canı.

Çox yemək insanı salar azara,
Sonra da göndərər soyuq məzara.

Saf eşq-məhəbbətlə yaşasa insan,
Təmiz adı ilə köçər dünyadan.

Çalış yaşamaqçın yeginən, bala!
Onda həyatda sən, görməzsən bəla.

Kini, paxılılığı olmayan insan,
Xoşbəxt yaranıbdır başdan, binadan.

Xoşbəxt o insandır yaxşılıq etsin,
Müdrik insanların yolılə getsin.

Ədalətlə-səxavət səni qiymətləndirər,
El-obanın içində sənə gətirər hörmət.

Xeyir əməlinlə eldə ad qoysan,
Yaşarsan həmişə azad, firavan.

Riyakar insanlar eldə xar olar,
Onların əməli daim car olar.

Sözü əməliylə düz gələn insan,
Bütün insanlarla olar mehriban.

Şəfa vermək olub xalqa sənətim,
Odur el içində vardır hörmətim.

Xeyir əməllərin çıxar qarşına,
El-oba toplanar sənin başına.

Mən inciməmişəm oba-elimdən,
Pislik də gəlməyib heç vaxt əlimdən.

Əmanətə xəyanət edən "başsız" insanlar,
Tanrıının qəzəbiylə olalar mütləq bimar.

Ədəbli insanla dost olsan əgər,
Yüzlərlə ədəbsiz qohuma dəyər.

Ədəbdir insanın qədir-qiyəməti,
Ədəbsiz insanın olmaz hörməti.

Nəfs üstün olsa ədəbdən əgər,
İnsanın hörməti qəpiyə dəyər.

Səbirdir insani rahat yaşadan,
Arzu-istəyini alan dünyadan.

Torpağa baş əyən comərd sayilar,
Yaşadığı yerdə yaxşı ad qoyar.

Xalqa pislik edən hörmətdən düşər,
Bir qarın çörəkçin zibili eşər.

Nəfsinə qul olan eldə xar olar,
Varı əldən çıxıb, tarımar olar.

Xeyirxah olanın ağrımaz başı,
Daim cavan qalar, qocalmaz yaşı.

Ruhunu incidsən korlanar bədən,
Bədənin məhv olub tez gedər əldən.

İskəndərnəməni oxu özünçün,
Onda olar sənin muradin çin-çin.

Verrəm kitabımı sənə ərməğan,
Oxuyub əxz edib, ondan faydalən.

Fəhmsiz adamdan gözləmə fayda,
Belə qoyulubdur əzəldən qayda.

Ləyaqətsiz insan yabançı bitki,
Onun ölməsi də sayılmaz itki.

Halal zəhmət ilə yaşayan insan,
Bəxşisin alacaq ulu Tanrıdan.

Sən özün yaramaz olduğun halda,
Qoyarsan alimi yarica yolda.

İnsanı yaşıdan saf məhəbbətdir,
Bir də üz ağardan təmiz qeyrətdir.

Dünyaya hökm edən islam dinidir.
Qondarma deyildir o, həqiqidir.

Vəfasız yara sən gəl bel bağlama,
Sonra başa düşüb zar-zar ağlama.

Həyatın sultani insandır, insan,
Bunu bəxş eləyib bizə yaradan.

Əgər kim danışsa el içrə yalan,
Tanınar elində biabır olan.

Həyatda düz danış, düz de sözünü,
Layiqli insan tək göstər özünü.

Bilikdən qiymətli xəzinə olmaz,
Biliksiz insandan bir iz də qalmaz.

Qadındır məclisə gözəllik verən,
Kişinin nöqsanın çox asan görən.

Evində yoxdursa layiqli qadın,
Kimə lazım sənin şöhrətin, adın?

Bağçada solarsa əgər ki, güllər,
Orada qalarmı şeyda bülbüllər?

Ailənin kökü qadındır, qadın.
O, pak olmasa bil, batacaq adın.

Gər Tanrıım etməsə mənə köməyi,
Qazana bilmərəm onda çörəyi.

Mən qura bilsəydim elə bir tələ,
Pislərin qəlbinə sala vəlvələ.

Ancaq tək özünü düşynən insan,
Xalqına yarayan olmaz heç zaman.

Harda verilməsə alımə qiymət,
Demək orda yoxdur heç kimə hörmət.

O alim dahisə, gəl buna inan,
Onun elmi ilə nurlanar cahan.

Xoşəhval insandan xoş səda gələr.
Hikmətli sözündən nurlar cilənər.

Ləyaqətli insan ağılli olar,
Ondan nəsillərə yaxşı iz qalar.

Azəri muğamları, işləyir cana, qana,
Zövq verir hər eşidən, qanan, duyan insana.

Tanrım niyə belədir? Çox söylənir yalanlar,
Günü-gündən çoxalır milləti aldadanlar.

Aılənin əsası eşq-məhəbbətdir,
İnsanı yaşıdan bol-bol sərvətdir.

Eşqdir, məhəbəbtdir yaşıdan bizi,
Nura qərq eləyən gözləirmizi.

Kimdə vəfa varsa eşqdən dönməyir,
Məhəbbət alovu heç vaxt sönməyir.

Mən qura bilsəydim beləcə bir tor,
Şeytan xislətlini eyləyərdim kor.

Səbrdir insanı sağlam yaşıdan,
Xilas edən odur, xata-bəladan.

Xasiyyətin açarı mülayimlikdədir bil,
Mənən sakit olub sən, el içində sevin, gül.

Ərlə xasiyyəti düz gələn qadın,
Çalışıb pak saxlar özünün adın.

Müdrিকliyin meyvəsi səxavətdir, bunu bil,
El içində daima, azad danış, azad gül.

Açı dil insandan uzaq qaç, uzaq,
Olmasın o sənə daima duzaq.

Səxavətli insan pak toxum səpər,
Tanrıdan o şəxsə gələr güc, təpər.

Aqillərin qəlbi sərr sandığıdır,
O sandıq bəzinə bil ki, bağlıdır.

Nəfsi islah edən çəksə əziyyət,
Daim el içində qazanar hörmət.

Kinə, küdurətə nifrət bəsləyən,
Hörmət-izzət görər obadan, eldən.

Gəl çalış cənnəti dünyada qazan,
Oraya gedəndə yaxşı rahatlan.

Dünyanın malına satma cənnəti,
Heç zaman unutma sən qiyaməti.

Səxavətli olsan ucalar başın,
Səni də çox sevər dostun, yoldaşın.

Əxlaqın təmizsə dostların artar,
Olarsan xalqına sən əsil meyar.

Avamın dostluğu ilgima bənzər,
O da tez yox olub gözlərdən itər.

İnsanlıq satılmır onu alasan,
Beyninə həkk edib, ora salasan.

Hamiyla düz dolan, olginan qardaş,
Haram yeyənlərdən çalış uzaqlaş.

Yaxşılıq düşməni islah eyləyər,
Bu fikri hər yanda o da söyləyər.

Pislik etsən əgər ziyan görərsən,
Yaxşılıq bəhərin sonra dərərsən.

Hikmət sahibləri qazanar hörmət,
Hamidan da görər sonsuz mərhəmət.

Ağıllı adamlar dözümlü olar,
Bu xislət ilə də qəlblərdə qalar.

Həyası, abırı, ari, namusu
Olan insanların olmaz qorxusu.

Kim haqqı tapdasa eldə xar olar,
Onun bu əməli xalqa car olar.

Çox utancaq olsan ruzun azalar,
Ciblərin boşalar, gözlərin ağlar.

Uyma heç bir zaman qərəzli sözə,
Cəsarətli olub haqqı de üzə.

Daima Allaha şükr edən insan,
Bütün insanlarla olar mehriban.

Güclü zəiflərə edərsə hörmət,
Onlara Tanrıdan düşər kəramət.

Ədəb insanları mənən pak edər,
Öləndə dünyadan günahsız gedər.

Həddin aşan insan ədəbsiz olar,
El-oba içində hörmətsiz qalar.

İsrafçı olsan gər, yolu çasarsan,
Bil ki, müflis olub yoxsullaşarsan.

Cinayət, oğurluq artarsa əgər,
İnsanlıq, bərəkət aradan gedər.

Mömünün sevinci üzdə bilinər,
Nisgili, qubarı qəlbdən silinər.

Ədalətli olsan artar hörmətin,
Car olar aləmə qədir-qiyəmətin.

İnsan danışarkən danışa səlis,
Sözü anlaşila, olmaya qəliz.

İnsana şərəfdir gözəl xasiyyət,
Bu xasiyyət ona gətirər hörmət.

Əvvəl düşün, sonra başla bir işə,
Elə et görmə sən bir münaqışə.

Ağıllı ol, düşün, işinin sonun,
Budur insanlığa xas olan qanun.

Sonun düşünməyən sonda xar olar,
Müflis olub mütləq sərkərdən qalar.

Yaxşılıq etməkdən çalış sən zövq al,
Əzmkarlıq edib ürəklərdə qal.

Yaxşılıq edənin qəlbi gen olar,
Bütün yaddaşlara həkk olub qalar.

Dövlət əldə etmək əsil zəfərdi,
Kasıba əl tutmaq bilin hünərdi.

Yaxşılıq etməklə qəlbi al ələ,
Qoy bu səxavətin yayılsın elə.

Çalış haqqı qoru, haqqa xidmət et,
Haqqa tapınanın yolu ilə get.

Din Tanrı ruhudur ondan bəhrələn,
Dinə sadıqlərin yolilə hərlən.

Sev İslam dinini gəl ol bəxtiyar,
Tanrı da bil, sənə olar daim yar.

Tanrını yad etmək onu sevməkdir,
Onun istədiyi yolla getməkdir.

Allaha tapınsan islah olarsan,
Ona məhəbbətdə sadıq qalarsan.

Tanrının dostudur onu zikr edən,
Onun dedikləri yol ilə gedən.

Çalış yaxşılıq et pislikdən əl çək,
Yaxşılıq toxumun el-obada ək.

Xoş niyyətli insan hörmətə minər,
Dost-tanış yanında o olar gövhər.

Əhd-i-peymanına sadıqsən əgər,
Sənin insanlığın milyona dəyər.

Axirət dünyasın qanmayan insan,
Günahlı köçəcək mütləq dünyadan.

Tanrı duaları qəbul edəndir,
Xeyirxahlara o, yaxın gedəndir.

Tanrı mehribandır, bağışlayandır,
Hər işi yoluna bil o, qoyandır.

Dua bir səpərdir, gəl onu çox ed,
Tanrıının qoyduğu yol ilə düz ged.

Bil, insanlar islah olmasa əgər,
Onlara Tanrıdan min qəzəb dəyər.

Pislikdən zövq alan yaramaz insan,
Pislikdən əl çəkməz bilin heç zaman.

Müdrik sözü ilə söylə sözünü,
Ağılla, kamalla göstər özünü.

Elmdir bizləri ərşə qaldıran,
Quş kimi səmada qanadlandırıran.

Ədəbdir insanın əsil qiyməti,
Onunla car olar eldə hörməti.

Ədəbsiz adamla yoldaşlıq etmə,
O gedən yol ilə heç zaman getmə.

Övlada şərəfdir ata hörməti,
Hörməti qaldırar bütün milləti.

Ədəbli insanla otur, dur ki, sən,
Ondan da ağıllı söz öyrənəsən.

Yaxşılıq yolunu göstərən adam,
Kasıba var verir, bilin o, müdam.

Xahiş edilməmiş vermə məsləhət,
Vermiş olsan əgər itəcək hörmət.

Mənəvi zənginlik vardır insana,
Zəhmətsiz qazanca gordur qanana.

Müdrik qocalardan gəl al məsləhət,
Xeyirli sözlərlə sən qazan hörmət.

Aldığın məsləhəti gəl sən əskiklik sayma,
Məsləhət aldığıni çalış pis yerdə qoyma.

Hər işi məsləhətlə keçirginən həyata,
Gördüyün işləri gəl, sən salma zarafata.

Həyatda həmişə yaxşılıq eylə,
İnsanla təmasda xoş sözlər söylə.

Şeytan xisləthiyə uyan bir insan,
Alacaq payını ulu Tanrıdan.

Kim ayırd edərsə xeyiri-şərdən,
Evində çox görər zərlə gövhərdən.

Dünyani bürüyüb acliq, səfalət,
Bu çatışmazlığa verilmir qiymət.

Silahlar durmadan artır dünyada,
İnsanlar məhv olub gedirbihuda.

Xalqa xidmət olub mənim amalım,
Çin olsun etdiyim arzu, xəyalım.

İnsanlar nə qədər olsa da qoca,
Arzular düzülür daim uc-uca.

Arzunun, istəyin olmayırları sonu,
Qazandığı qane etməyir onu.

Vara həris olub zülmkar olma,
Pisliklə özünü hörmətdən salma.

Nəfsinə kim qalib gələrsə əgər,
Çox hədsiz yiğilan sərvətə dəyər.

Həyatda nəfsinə qul olan insan,
Sonda müflis olub qalar sərgərdan.

Haramla gələn pul sovrular göyə,
Səni həsrət qoyar bil ki, çörəyə.

Çalış bir yetimin tumarla başın,
Tanrı köməyilə yüz olar yaşın.

Topla iradəni nəfsə qul olma,
Üzü qara olub minnətdə qalma.

Varam baş əyməyən pak insanlara,
Bu xasiyyət xasdır zadəganlara.

Comərd namərdlərə heç vaxt baş əyməz,
Özündən zəifə toxunmaz, dəyməz.

Sirri əldən verib əsiri olma,
Sonra peşman olub pis hala qalma.

Müdriklərlə məsləhət, sənə zəfər çaldılar,
Bütün çətin işini, qaydasına saldılar.

Pislikdən zövq alan yaramaz insan,
Pislik toxumunu səpəcək hər an.

Güclü iradəylə çalınar zəfər,
Qazandılar xalqa var-dövlət gövhər.

İnsana dostuyla verərlər qiymət,
Ona əsaslanıb edərlər hörmət.

Tanrıdır qəlblərin, ürəyin nuru,
O qəlb saxlanılar daim dupdur.

Ağılnı meyvəsi xeyirxahlıqdır,
Bu xislət Tanrıya bir bağlılıqdır.

Halal zəhmət ilə qazanan insan,
Ailədə yaşayar xürrəm, mehriban.

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

ÖLKƏM.....	4
MƏNİM BAYRAĞIM.....	5
BOL BƏHRƏLİ AZƏRBAYCAN.....	7
CƏNNƏTƏ ÇEVİRİLSİN QOY AZƏRBAYCAN	7
ŞÖHRƏTİM BAKIM	8
XƏZƏR	9
DAĞLAR.....	10
ŞUŞA	11
MASALLIM	12
ŞUŞAM.....	13
ZİYA	15
XATIRƏYƏ ÇEVİRİLƏN ƏFSANƏVİ QƏHRƏMAN.....	16
ÖLMƏZLİK QAZANAN İNSAN	17
BİZİM SALATIN	18
ƏSGƏR	19
SONAM.....	20
SƏNİ SEVGİLİM	22
SANARAM SƏNİ	23
LƏNKƏRAN.....	24
BABƏK.....	25
AZAD SORAĞI	27
KOPENHAŞ	28
GƏRƏK MAYƏSİ	29
YADİGAR QALSIN	30
KƏSƏRLƏR QURBAN	30
VƏTƏN HƏSRƏTİLƏ	31
ÖC AL	32
YADDAŞA SALAQ	33
AĞRIYIR CANIN	33
LƏYQAQƏTİMİ	34
OĞLUMA NƏSİHƏT.....	35
TORPAĞA QARIŞMALIYIQ.....	36

UZAQ OL, UZAQ	38
1918-Cİ İL BAKIDA APREL, MAY QIRĞINI	39
BU BİZİM DİYAR	40
ERMƏNİ	41
MİLLƏTƏ	42
HAQDIR İŞİMİZ	43
AMANDIR	43
PUL	45
SƏS SAL CAHANA	46
DANLARIQ	47
BULUD, ÇƏN	48
ƏMƏLLƏRİMİZ	50
QARA QIZ	51
BAX GÖZÜNƏ	52
MƏHƏBBƏT	54
YANARSAN AY QIZ	55
HƏMDƏMİN	56
DANİMARKDI BU ÖLKƏ	57
VƏFALI YARA	57
BAHAR	58
ULU TANRIYA MÜRACİƏT	59
RUH	61
VERMƏSİN AMAN	61
VƏTƏNİN AZƏRBAYCAN	62
ŞADLIĞA GƏLƏK	64
PAYIZ NƏGMƏSİ	65
ÇIRAĞBAN	66
DANLARIQ	67
SÖZÜ DÜZ ÜZƏ	68
OLACAQ DAYAQ	69
HÖRMƏT	69
QAÇIR	70
EL MƏHƏBBƏTİ	70
GÜL ƏLLƏR	70

ÖZÜN ÖZÜNDƏN	71
GÖZLƏR	72
VURASAN BAŞA	73
VARLI BİR DİYAR	73
OLMASIN QƏM, NƏ KƏDƏRİN	75
YOX BƏRABƏRİN	76
İNCƏ XANIM	77
GETDİ DÜNYADAN	77
FAYDA GÖRƏSƏN	78
BAKIMIZIN GÖZƏLLƏRİ	79
ŞUX GÖZƏLİ	79
NADANDIR NADAN	80
TƏMİZ OLSUN	81
MEŞƏDƏ	81
AY XUMAR	82
ƏZƏLDƏN	82
GÜLƏCƏK	83
SƏNSƏN DƏRMANI	84
SAĞLAM BİR TƏMƏL	86
QALMAYIR GÜMAN	86
ZƏNCİ OĞLAN İLƏ DANİMARKALI QIZ	87
QIZIL TOY	89
NOVBAR BALAM	90
BULUD, ÇƏN	92
ÇÖRƏYƏ MÖHTAC	93
DEMƏK O, ALLAH	94
DÜZƏLƏR HALIN	95
YARANAR QAYDA	95
VERMƏ SƏN BADA	96
NƏFSİNƏ HAKİM OL	97
TANRIYA İNAM	98
GÖZƏL NƏ TEZ QOCALDIN SƏN	99
QARDAS	100
SEVİNƏK BİZ DƏ	101

GETMƏYİB BADA	101
QURBAN	102
ULU TANRIM!	102
ONDA HARA	102
DİLDƏ ƏZBƏRİN	103
GÖZƏL YARIM	103
SEGAH ÜSTƏ	103
BİZ ÇƏKMƏYƏK AH	104
AĞIR GƏLƏSƏN	104
BİGANƏ	104
AXTARMA PƏNAH	105
XALQINA ÖRNƏK	105
KASIBLİQ	106
YADDAŞDA QALAR	107
HİSS EDƏRLƏR LƏYAQƏTİNİ	107
ÖZ SÖZÜN	109
SUAL-CAVAB	109
ZÖVQ ALALAR	110
QALİBLƏR	Oşibka! Zakladka ne opredelena.
MÜBARƏK	110
ZAR-ZAR AĞLAMA	111
BAŞLARINI ƏKİRLƏR	112
BELƏ QAYDA	112
HÖRMƏTİ	113
ZÖVQÜ, SƏFANI	113
GÖRƏRƏM	114
GƏZƏN ZAMAN	114
SATANLARA	114
TARİMARIQ	115
ULU TANRIM	115
ZAMAN ÖLDÜRƏK	116
YA RƏBBİM!	116
BİZƏ HƏYATI	116
CƏNNƏTDPƏ	117

AĞRIMAZ BAŞIN	117
SƏNİ SATAR	118
QOYMAZLAR DARDA.....	118
DÖZÜM VAR.....	118
HƏYAT	119
NAKƏSƏ.....	119
ALINA BƏLKƏ	120
RAHAT	120
FİRAVAN	121
HƏR BAXAN GÖZƏ	121
YAĞIŞ YAĞANDA.....	122
NOVRUZ QONAQ GƏLİR AZƏRBAYCANA	122
EY İNSAN.....	124
YAZ GƏLİR	124
OLMA BİGANƏ	125
GÜL İNCİMƏSİN	127
DÖRDLÜKLƏR.....	128
BAYATILAR	139
BEYTLƏR	163

Kompyuter tərtibatı
Məhəbbət Oruc

Yığı operatoru
Ofelya Rzayeva

Yığılmağa verilmiş 10.03.2011

Çapa imzalanmış 15.04.2011

Formatı 84x1081/16

Hacmi 11,75

Tirajı 500

Qiyməti müqavilə ilə.